

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Fonament competencial

Esta llei es dicta a l'empara de la competència que correspon a la Comunitat Valenciana de conformitat amb els articles 31.9 i 34.1.5 de l'Estatut d'Autonomia i les competències en matèria de control de qualitat de l'edificació i habitatge transferides a la Comunitat Valenciana en virtut del Reial Decret 1.720/1984, de 18 de juliol.

El que disposa esta llei és aplicable sense perjudi de les competències legislatives i d'execució que corresponen a l'Estat.

Segona. Autorització al Consell de la Generalitat per al desplegament d'esta llei

El Consell de la Generalitat, a proposta de la conselleria competent en matèria d'arquitectura, dictarà les disposicions necessàries per al desplegament d'esta llei.

Tercera. Entrada en vigor

La present llei vigirà als sis mesos de la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat*.

Per tant, ordene que tots els ciutadans, tribunals, autoritats i poders públics als quals pertoque, observen i facen complir esta llei.

València, 30 de juny de 2004

El president de la Generalitat,
FRANCISCO CAMPS ORTIZ

LLEI 4/2004, de 30 de juny, de la Generalitat, d'Ordenació del Territori i Protecció del Paisatge. [2004/6916]

Sia notori i manifest a tots els ciutadans que les Corts Valencianes han aprovat, i jo, d'acord amb el que estableixen la Constitució i l'Estatut d'Autonomia, en nom del Rei, promulgue la llei següent:

PREÀMBUL

I

El dret a gaudir d'un medi ambient adequat per al desenvolupament de la persona, el deure de conservar-lo i la utilització racional dels recursos naturals, juntament amb la necessària harmonització del creixement econòmic equilibrat per a la millora de les condicions de benestar i qualitat de vida són principis rector de la política social i econòmica, recollits en la Constitució espanyola, que constitueixen un pressupòsit bàsic en l'ordenació del territori i han de regir l'actuació dels poders públics en esta matèria. L'orientació de les actuacions seguides en el desplegament i l'aplicació d'estos principis han patit una evolució que transita des d'uns plantejaments correctius o de conservació a d'altres de prevenció. Però en l'actualitat ja no són suficients les accions que tendeixen a corregir o prevenir. Una concepció moderna d'estos principis inclou l'exercici d'una funció integradora i dinàmica de les accions públiques dirigida a aconseguir les condicions necessàries per a un adequat desenvolupament econòmic i social de la Comunitat Valenciana, i complementada amb actuacions directes de millora, recuperació i regeneració del medi ambient i els recursos naturals.

Els estats membres de la Unió Europea, amb l'adopció de l'Estratègia Territorial Europea, han acordat uns models i objectius territorials comuns per al futur desenvolupament. Les polítiques de desenvolupament territorial pretenen aconseguir un desenvolupament equilibrat i sostenible del territori europeu. Amb este fi s'estableixen

DISPOSICIONES FINALES

Primera. Fundamento competencial

Esta ley se dicta al amparo de la competencia que corresponde a la Comunidad Valenciana de conformidad con los artículos 31.9 y 34.1.5 de su Estatuto de Autonomía y las competencias en materia de control de calidad de la edificación y vivienda transferidas a la Comunidad Valenciana en virtud del Real Decreto 1720/1984, de 18 de julio.

Lo dispuesto en esta ley será de aplicación sin perjuicio de las competencias legislativas y de ejecución que corresponden al Estado.

Segunda. Autorización al Consell de la Generalitat para el desarrollo de esta ley

El Consell de la Generalitat, a propuesta de la conselleria competente en materia de arquitectura, dictará las disposiciones necesarias para el desarrollo de esta ley.

Tercera. Entrada en vigor

La presente ley entrará en vigor a los seis meses de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Por tanto, ordeno que todos los ciudadanos, tribunales, autoridades y poderes públicos a los que corresponda, observen y hagan cumplir esta ley.

Valencia, 30 de junio de 2004

El presidente de la Generalitat,
FRANCISCO CAMPS ORTIZ

LEY 4/2004, de 30 de junio, de la Generalitat, de Ordenación del Territorio y Protección del Paisaje. [2004/6916]

Sea notorio y manifiesto a todos los ciudadanos que las Cortes Valencianas han aprobado, y yo, de acuerdo con lo establecido por la Constitución y el Estatuto de Autonomía, en nombre del Rey, promulgo la siguiente ley:

PREÁMBULO

I

El derecho a disfrutar de un medio ambiente adecuado para el desarrollo de la persona, el deber de conservarlo y la racional utilización de los recursos naturales, junto a la necesaria armonización del crecimiento económico equilibrado para la mejora de las condiciones de bienestar y calidad de vida son principios rectores de la política social y económica, recogidos en la Constitución española, que constituyen un presupuesto básico en la ordenación del territorio y deben regir la actuación de los poderes públicos en esta materia. La orientación de las actuaciones seguidas en el desarrollo y aplicación de estos principios ha sufrido una evolución que transita desde unos planteamientos correctivos o de conservación a otros de prevención. Pero en la actualidad ya no son suficientes las acciones tendentes a corregir o prevenir. Una concepción moderna de estos principios incluye el ejercicio de una función integradora y dinámica de las acciones públicas dirigida a lograr las condiciones necesarias para un adecuado desarrollo económico y social de la Comunidad Valenciana, y complementada con actuaciones directas de mejora, recuperación y regeneración del medio ambiente y los recursos naturales.

Los estados miembros de la Unión Europea, con la adopción de la Estrategia Territorial Europea, han acordado unos modelos y objetivos territoriales comunes para el futuro desarrollo. Las políticas de desarrollo territorial pretenden conseguir un desarrollo equilibrado y sostenible del territorio europeo. Para ello se establecen

xen uns objectius comuns que han d'aconseguir-se de la mateixa manera en totes les regions de la Unió Europea. La Comunitat Valenciana assumeix el repte de definir la seua pròpia estratègia territorial d'acord amb els objectius comunitaris de procurar la cohesió social i econòmica, la conservació dels recursos naturals i del patrimoni cultural, i la competitivitat més equilibrada del seu territori.

El desenvolupament sostenible va ser definit en l'informe Brundtland com aquell que satisfà les necessitats del present sense comprometre la capacitat de les futures generacions per a satisfer les pròpies. El desenvolupament sostenible té com a objectiu la millora de la qualitat de vida de tots els ciutadans, augmentar la cohesió social de la Comunitat per mitjà d'un desenvolupament econòmic compatible amb la protecció i millora de la natura, i una utilització racional dels recursos naturals, de forma que no quede compromés el futur de les pròximes generacions.

Davant d'aquests plantejaments, indicadors de la nova realitat, es formula una regulació que estableix el marc on té cabuda l'harmonització de les distintes polítiques sectorials amb incidència territorial de forma que, tal com estableix l'Estratègia Territorial Europea, es creen noves formes de col·laboració institucional a fi de contribuir al fet que, en el futur, les distintes polítiques sectorials que afecten un mateix territori, que fins ara actuaven de forma pràcticament independent, formen part d'una actuació integrada coherent amb les claus de l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana. A més, és necessària, per a l'èxit dels objectius assenyalats, no sols la cooperació activa de les polítiques sectorials, sinó també la cooperació entre els municipis de la Comunitat Valenciana, a fi de posar a l'abast dels ciutadans els objectius de la planificació territorial estratègica, com també de donar compliment als principis de participació i de subsidiarietat.

Esta nova llei, formulada en l'exercici de les competències exclusives atribuïdes a la Generalitat per l'article 31.9 del nostre Estatut d'Autonomia, aprovat per la Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, supera els obsolets plantejaments existents, i dota de flexibilitat els instruments per a l'ordenació del territori enfront del rígid sistema vigent i dona a la relació entre els instruments una dimensió transversal. Es dissenya un sistema d'ordenació del territori flexible i innovador, basat en instruments que puguen recolzar-se i complementar-se els uns amb els altres, per a l'èxit dels objectius i principis materials d'ordenació establerts en la llei.

S'abandona la idea d'una ordenació del territori rígida, íntimament lligada i que depén de la macroplanificació econòmica, que va estar en auge en la dècada dels vuitanta, i s'aposta per plantejaments basats en estratègies territorials, en els quals té una important participació el conjunt de la societat, que es justifiquen en la voluntat d'identificar la vocació de les distintes parts del territori per a garantir la sostenibilitat i millorar la seua competitivitat. La llei es basa en un projecte de progrés sostenible que vertebrarà la Comunitat Valenciana, i la farà competitiva en el marc de l'estat i de l'arc mediterrani europeu, com a suma dels projectes individuals i col·lectius dels seus ciutadans i amb una doble finalitat: el desenvolupament sostenible i la millora de la qualitat de vida dels ciutadans.

Un dels trets d'identitat de la Comunitat Valenciana és la seua gran diversitat social, cultural, lingüística i natural, concentrada en un reduït espai territorial caracteritzat per la pressió urbanitzadora que s'exerceix sobre llocs d'elevada qualitat ambiental i paisatgística, juntament amb el creixent abandonament i la transformació de les terres agrícoles. El dinamisme de les accions sobre el territori de la Comunitat Valenciana obliguen a una acció global i integradora de la instrumentació de la qual necessita una nova llei que definisca el governament del territori i involucra totes les administracions en el procés de planificació i gestió territorial, conforme al paper que correspon a cadascuna d'estes i racionalitze les seues relacions competencials. A més, els nous plantejaments de l'ordenació del territori i la incidència que en la legislació estatal sobre l'urbanisme han tingut la intervenció del Tribunal Constitucional i la Llei 6/1998, de 13 d'abril, sobre Règim del Sòl i Valoracions i la seua

unos objetivos comunes que deben alcanzarse por igual en todas las regiones de la Unión Europea. La Comunidad Valenciana asume el reto de definir su propia estrategia territorial de acuerdo con los objetivos comunitarios de procurar la cohesión social y económica, la conservación de los recursos naturales y del patrimonio cultural, y la competitividad más equilibrada de su territorio.

El desarrollo sostenible fue definido en el informe Brundtland como aquél que satisface las necesidades del presente sin comprometer la capacidad de las futuras generaciones para satisfacer las propias. El desarrollo sostenible tiene como objetivo la mejora de la calidad de vida de todos los ciudadanos, aumentando la cohesión social de la Comunidad mediante un desarrollo económico compatible con la protección y mejora de la naturaleza, y una utilización racional de los recursos naturales, de forma que no quede comprometido el futuro de las generaciones venideras.

Ante estos planteamientos, indicadores de la nueva realidad, se formula una regulación que establece el marco donde tiene cabida la armonización de las distintas políticas sectoriales con incidencia territorial de forma que, tal y como establece la Estrategia Territorial Europea, se creen nuevas formas de colaboración institucional con el fin de contribuir a que, en el futuro, las distintas políticas sectoriales que afectan a un mismo territorio, que hasta ahora actuaban de forma prácticamente independiente, formen parte de una actuación integrada coherente con las claves de la Estrategia Territorial de la Comunidad Valenciana. Además, es necesario, para el logro de los objetivos señalados, no sólo la cooperación activa de las políticas sectoriales sino también la cooperación entre los municipios de la Comunidad Valenciana, con el fin de poner los objetivos de la planificación territorial estratégica al alcance de los ciudadanos, así como de dar cumplimiento a los principios de participación y de subsidiariedad.

Esta nueva ley, formulada en el ejercicio de las competencias exclusivas atribuidas a la Generalitat por el artículo 31.9 de nuestro Estatuto de Autonomía, aprobado por Ley Orgánica 5/1982, de 1 de julio, supera los obsoletos planteamientos existentes, dotando de flexibilidad a los instrumentos para la ordenación del territorio frente al rígido sistema vigente y dando a la relación entre los instrumentos una dimensión transversal. Se diseña un sistema de ordenación del territorio flexible e innovador, basado en instrumentos que puedan apoyarse y complementarse unos con otros, para el logro de los objetivos y principios materiales de ordenación establecidos en la ley.

Se abandona la idea de una ordenación del territorio rígida, íntimamente ligada y dependiente de la macro-planificación económica, que estuvo en auge en la década de los ochenta, y se apuesta por planteamientos basados en estrategias territoriales, en los que tiene una importante participación el conjunto de la sociedad, que se justifican en la voluntad de identificar la vocación de las distintas partes del territorio para garantizar la sostenibilidad y mejorar su competitividad. La ley se empeña en un proyecto de progreso sostenible que vertebrarà la Comunidad Valenciana, haciéndola competitiva en el marco del estado y del arco mediterráneo europeo, como suma de los proyectos individuales y colectivos de sus ciudadanos y con un doble fin: el desarrollo sostenible y la mejora de la calidad de vida de los ciudadanos.

Uno de los rasgos de identidad de la Comunidad Valenciana es su gran diversidad social, cultural, lingüística, natural, concentrada en un reducido espacio territorial caracterizado por la presión urbanizadora que se ejerce sobre lugares de elevada calidad ambiental y paisajística, junto al creciente abandono y transformación de las tierras agrícoles. El dinamismo de las acciones sobre el territorio de la Comunidad Valenciana obliga a una acción global e integradora cuya instrumentación precisa de una nueva ley que defina la gobernanza del territorio e involucre a todas las administraciones en el proceso de planificación y gestión territorial, conforme al papel que corresponde a cada una de ellas y racionalice sus relaciones competenciales. Además, los nuevos planteamientos de la ordenación del territorio y la incidencia que en la legislación estatal sobre el urbanismo ha tenido la intervención del Tribunal Constitucional y la Ley 6/1998, de 13 de abril, sobre Régimen del Suelo y Valoracio-

recent modificació, requereixen d'un nou marc jurídic. Un marc jurídic que exigeix major rigor i objectivitat i menys voluntarismes en el planejament territorial i urbanístic.

Esta llei dota la Comunitat Valenciana d'una regulació integrada de l'ordenació del territori i de l'urbanisme, entès aquest en sentit estricte, i crea els necessaris ponts d'enllaç entre ambdues funcions públiques. La competència autonòmica en la decisió dels aspectes de rellevància territorial i la seua coordinació amb els planejaments urbanístics municipals requereix una norma de rang legal que establisca el marc per a l'adequada connexió entre l'ordenació territorial i la urbanística. S'estableix una nova normativa orientada al desenvolupament de la Comunitat, tant en la seua expansió econòmica, social i cultural, com en la protecció, recuperació i millora de tot allò que la identifica com a territori singular.

II

Amb el propòsit abans anunciat, la llei parteix d'una concepció dinàmica de l'ordenació del territori com a funció pública encaminada a un objectiu integrador de polítiques sectorials amb incidència territorial, i adopta així la concepció que d'aquella tasca té establerta la Comunitat Europea i que ha confirmat el Tribunal Constitucional.

L'objectiu al qual s'orienta la funció pública d'ordenació territorial és el de la protecció i millora de la qualitat de vida de les persones, per mitjà del desenvolupament equilibrat i sostenible basat en les característiques del territori i en la gestió racional dels recursos naturals. Conforme a això, la funció pública que esta llei regula s'emmarca en els principis rectors de la Constitució espanyola.

La llei reconeix que la intervenció en el territori ha de produir-se per mitjà dels instruments que ella mateixa inclou, si bé estableix un conjunt de criteris d'ordenació del territori que han de servir de fonament a estos instruments, sense perjudici, si és el cas, del seu caràcter de normes d'aplicació directa. La relació d'estos principis s'obté de les experiències de la ja dilatada pràctica de la Generalitat en este àmbit competencial, i dóna cabuda als més rellevants elements sobre els quals han d'incidir les decisions de transcendència territorial. Així, la llei s'ocupa de qüestions tan estratègiques per al desenvolupament de la Comunitat Valenciana com són el paisatge, l'habitatge, el litoral, l'aigua o les infraestructures; adopta una posició decidida en relació amb la prevenció dels riscos naturals o induïts, la recuperació dels centres històrics, la millora dels entorns urbans, la revitalització del patrimoni rural, la promoció del patrimoni cultural i la protecció del medi natural i realitza una contribució decisiva en el desenvolupament sostenible per mitjà de l'ordenació d'accions amb incidència directa i immediata sobre recursos naturals com el sòl i l'aigua, i potencia l'estalvi i la major eficiència en el consum d'energia com també la seua producció mitjançant fonts renovables.

El paisatge constitueix un patrimoni comú de tots els ciutadans i element fonamental de la seua qualitat de vida, que la llei aborda des de la més actual concepció d'aquest, emanada del Conveni Europeu del Paisatge. S'estableixen mesures per al control de la repercussió que sobre aquest té qualsevol activitat amb incidència territorial. S'exigeixen als instruments d'ordenació territorial i urbanística estudis específics de paisatge i es potencia la política en esta matèria i assigna les funcions de coordinació, anàlisi, diagnòstic i divulgació a l'Institut d'Estudis Territorials i del Paisatge.

Perquè el sistema de planejament territorial es convertisca en una realitat, la llei parteix de la necessària simplificació i flexibilització dels instruments d'ordenació territorial, elimina tràmits innecessaris, aposta per l'operativitat i dissenya procediments que recorden, en essència, els dels plans urbanístics recollits en la legislació vigent, i aprofita la pràctica sorgida amb ocasió de l'aplicació d'esta. Entre els instruments d'ordenació territorial d'àmbit supramunicipal que esta llei estableix destaquen l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana i els plans d'acció territorial.

nes y su reciente modificación, requieren de un nuevo marco jurídico. Un marco jurídico que exige mayor rigor y objetividad y menos voluntarismos en el planeamiento territorial y urbanístico.

Esta ley dota a la Comunidad Valenciana de una regulación integrada de la ordenación del territorio y del urbanismo, entendido éste en sentido estricto, creando los necesarios puentes de enlace entre ambas funciones públicas. La competencia autonómica en la decisión de los aspectos de relevancia territorial y su coordinación con los planeamientos urbanísticos municipales requiere de una norma de rango legal que establezca el marco para la adecuada conexión entre la ordenación territorial y la urbanística. Se establece una nueva normativa orientada al desarrollo de la Comunidad, tanto en su expansión económica, social y cultural, como en la protección, recuperación y mejora de todo aquello que la identifica como territorio singular.

II

Con el propósito antes anunciado, la ley parte de una concepción dinámica de la ordenación del territorio como función pública encaminada a un objetivo integrador de políticas sectoriales con incidencia territorial, adoptando así la concepción que de aquella tarea tiene establecida la Comunidad Europea y que ha refrendado el Tribunal Constitucional.

El objetivo al que se orienta la función pública de ordenación territorial es el de la protección y mejora de la calidad de vida de las personas, mediante el desarrollo equilibrado y sostenible basado en las características del territorio y en la gestión racional de los recursos naturales. Conforme a ello, la función pública que esta ley regula se enmarca en los principios rectores de la Constitución española.

La ley reconoce que la intervención en el territorio debe producirse mediante los instrumentos que ella misma contempla, si bien establece un conjunto de criterios de ordenación del territorio que han de servir de fundamento a estos instrumentos, sin perjuicio, en su caso, de su carácter de normas de aplicación directa. La relación de estos principios se obtiene de las experiencias de la ya dilatada práctica de la Generalitat en este ámbito competencial, dando cabida a los más relevantes elementos sobre los que han de incidir las decisiones de transcendencia territorial. Así, la ley se ocupa de cuestiones tan estratégicas para el desarrollo de la Comunidad Valenciana como son el paisaje, la vivienda, el litoral, el agua o las infraestructuras; adopta una posición decidida en relación con la prevención de los riesgos naturales o inducidos, la recuperación de los centros históricos, la mejora de los entornos urbanos, la revitalización del patrimonio rural, la promoción del patrimonio cultural y la protección del medio natural y realiza una contribución decisiva en el desarrollo sostenible mediante la ordenación de acciones con incidencia directa e inmediata sobre recursos naturales como suelo y agua y potenciando el ahorro y la mayor eficiencia en el consumo de energía así como su producción mediante fuentes renovables.

El paisaje constituye un patrimonio común de todos los ciudadanos y elemento fundamental de su calidad de vida, que la ley aborda desde la más actual concepción del mismo emanada del Convenio Europeo del Paisaje. Se establecen medidas para el control de la repercusión que sobre el mismo tiene cualquier actividad con incidencia territorial. Se exige a los instrumentos de ordenación territorial y urbanística estudios específicos de paisaje y se potencia la política en esta materia asignándole las funciones de coordinación, análisis, diagnóstico y divulgación al Instituto de Estudios Territoriales y del Paisaje.

Para que el sistema de planeamiento territorial se convierta en realidad, la ley parte de la necesaria simplificación y flexibilización de los instrumentos de ordenación territorial, elimina trámites innecesarios, apuesta por la operatividad y diseña procedimientos que recuerdan, en esencia, los de los planes urbanísticos recogidos en la legislación vigente, aprovechando la práctica surgida con ocasión de la aplicación de ésta. Entre los instrumentos de ordenación territorial de ámbito supramunicipal que esta ley establece destacan la Estrategia Territorial de la Comunidad Valenciana y los planes de acción territorial.

L'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana és el resultat d'un procés que conclou en un instrument d'ordenació del territori, conté les directrius, orientacions i criteris que, juntament amb la llei, constitueixen un referent de les decisions públiques d'incidència territorial contingudes en els diferents instruments de planejament, i estableix les pautes d'harmonització i de coordinació de les distintes polítiques sectorials i projeccions econòmiques i socials.

Els plans d'acció territorial, des de la perspectiva supramunicipal, dotaran de coherència espacial l'ordenació de les distintes polítiques públiques sectorials i asseguraran el respecte a les exigències territorials i urbanístiques en la implantació de les infraestructures públiques. S'estableix un model àgil de plans, tant en la definició del seu objectiu i àmbit territorial com en la determinació dels documents que hagen d'integrar-lo per a la consecució dels seus fins, si bé s'estableixen una sèrie d'exigències mínimes que permeten l'operativitat de cada tipus de pla.

La dècada dels noranta va comportar l'impuls definitiu de la consideració de les variables ambientals en els processos de planificació, i va implementar la realització d'estudis d'impacte ambiental. La llei, d'acord amb la directiva europea d'avaluació ambiental estratègica, preveu l'elaboració d'estos estudis per a una avaluació ambiental que requereix aprofundir en el component més socioeconòmic i urbanístic, i amplia els seus continguts per a l'avaluació dels plans territorials i urbanístics.

Un altre dels instruments que s'incorpora al règim d'ordenació del territori és el Sistema d'Informació Territorial, el principal fi del qual és obtenir i manejar informació per a la seua utilització en els plans i projectes d'incidència territorial i facilitar l'accés a esta a qualsevol ciutadà. Complementari al Sistema d'Informació Territorial és l'Institut d'Estudis Territorials i del Paisatge. Este té un paper fonamental en les dues àrees que constitueixen el seu objecte. Així en l'àrea de territori li corresponen funcions d'anàlisi i diagnòstic, formulant propostes i escenaris alternatius per fer front als problemes identificats. L'àrea del paisatge serà el referent en esta matèria, establirà criteris tècnics, emetrà informes i dictàmens, i coordinarà les polítiques sectorials amb incidència en el paisatge i realitzarà el seguiment de les decisions adoptades per a avaluar-ne la eficàcia.

Convé ressaltar que la llei pretén que els instruments d'ordenació del territori es porten a la pràctica, i amb este fi dedica un títol a la gestió del territori. S'hi s'articulen mesures de diversa naturalesa l'objecte de les qual és la materialització dels objectius i criteris d'ordenació continguts en la llei i desenrotllats en la planificació territorial. Junt a la creació de mecanismes nous com els llindars d'ocupació que tenen per finalitat la garantia d'un desenrotllament sostenible de les implantacions territorials o les quotes de creixement i el fons d'equitat territorial com a mesures de compensació territorial es regulen mecanismes ja existents de forma que la millora de la seua gestió permeta garantir l'accés a l'habitatge als ciutadans i uns entorns urbans de major qualitat.

L'articulat de la llei conclou amb un títol dedicat al governament del territori. Una institució basada en el Llibre Blanc del Governament de la Unió Europea implantada en països com ara França. El governament constitueix un model en la presa de decisions territorials basat en els principis de responsabilitat, coherència, eficàcia, participació social i accessibilitat a la informació territorial.

Les disposicions addicionals de la llei s'ocupen de l'adopció de normes per a l'harmonització legislativa, de la regulació del dret de tanteig i retracte urbanístic, com també d'altres qüestions relatives a la classificació i programació del sòl urbanitzable, als convenis urbanístics i a la declaració d'utilitat pública que porta implícita l'aprovació de determinats instruments.

En les disposicions transitòries cal destacar la previsió de l'adequació dels plans municipals als instruments d'ordenació del territori.

La Estratègia Territorial de la Comunidad Valenciana es el resultado de un proceso que concluye en un instrumento de ordenación del territorio, contiene las directrices, orientaciones y criterios que, junto con la ley, constituyen un referente de las decisiones públicas de incidencia territorial contenidas en los distintos instrumentos de planeamiento, estableciendo las pautes de armonización y de coordinación de las distintas políticas sectoriales y proyecciones económicas y sociales.

Los planes de acción territorial, desde la perspectiva supramunicipal, dotarán de coherencia espacial a la ordenación de las distintas políticas públicas sectoriales y asegurarán el respeto a las exigencias territoriales y urbanísticas en la implantación de las infraestructuras públicas. Se establece un modelo ágil de planes, tanto en la definición de su objetivo y ámbito territorial como en la determinación de los documentos que deban integrarlo para la consecución de sus fines, si bien se establecen una serie de exigencias mínimas que permiten la operatividad de cada tipo de plan.

La década de los noventa supuso el impulso definitivo de la consideración de las variables medioambientales en los procesos de planificación, implementando la realización de estudios de impacto ambiental. La ley, de acuerdo con la directiva europea de evaluación ambiental estratégica, prevé la elaboración de estos estudios para una evaluación ambiental que requiere profundizar en la componente más socioeconómica y urbanística, ampliando sus contenidos para la evaluación de los planes territoriales y urbanísticos.

Otro de los instrumentos que se incorpora al régimen de ordenación del territorio es el Sistema de Información Territorial, cuyo principal fin es obtener y manejar información para su utilización en los planes y proyectos de incidencia territorial y facilitar el acceso a ella de cualquier ciudadano. Complementario al Sistema de Información Territorial es el Instituto de Estudios Territoriales y del Paisaje. Éste juega un papel fundamental en las dos áreas que constituyen su objeto. Así en el área de territorio le corresponden funciones de análisis y diagnóstico formulando propuestas y escenarios alternativos para hacer frente a los problemas identificados. El área del paisaje será el referente en esta materia estableciendo criterios técnicos, emitiendo informes y dictámenes, coordinando las políticas sectoriales con incidencia en el paisaje y realizando el seguimiento de las decisiones adoptadas para evaluar su eficacia.

Conviene resaltar que la ley pretende que los instrumentos de ordenación del territorio se lleven a la práctica, para lo cual dedica un título a la gestión del territorio. En el se articulan medidas de diversa naturaleza cuyo objeto es la materialización de los objetivos y criterios de ordenación contenidos en la ley y desarrollados en la planificación territorial. Junto a la creación de mecanismos nuevos como los umbrales de ocupación que tienen por finalidad la garantía de un desarrollo sostenible de las implantaciones territoriales o las cuotas de crecimiento y el fondo de equidad territorial como medidas de compensación territorial se regulan mecanismos ya existentes de forma que la mejora de su gestión permita garantizar el acceso a la vivienda a los ciudadanos y unos entornos urbanos de mayor calidad.

El articulado de la ley concluye con un título dedicado a la gobernanza del territorio. Una institución basada en el Libro Blanco de la Gobernanza de la Unión Europea implantada en países como Francia. La Gobernanza constituye un modelo en la toma de decisiones territoriales basado en los principios de responsabilidad, coherencia, eficacia, participación social y accesibilidad a la información territorial.

Las disposiciones adicionales de la ley se ocupan de la adopción de normas para la armonización legislativa, de la regulación del derecho de tanteo y retracto urbanístico, así como de otras cuestiones relativas a la clasificación y programación del suelo urbanizable, a los convenios urbanísticos y a la declaración de utilidad pública que lleva implícita la aprobación de determinados instrumentos.

En las disposiciones transitorias es destacable la previsión de la adecuación de los planes municipales a los instrumentos de ordenación del territorio.

En l'elaboració del projecte de llei s'ha donat una àmplia participació ciutadana i institucional. En particular pel que fa a l'audiència de les associacions empresarials, organitzacions sindicals i agràries, col·legis professionals, universitats valencianes, la Federació Valenciana de Municipis i Províncies i el Comitè Econòmic i Social; i és conforme amb el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana.

TÍTOL PRELIMINAR Disposicions generals

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació de la llei

1. Aquesta llei té per objecte la regulació del marc de l'ordenació del territori valencià.
2. Les disposicions contingudes en aquesta llei són d'aplicació en tot el territori de la Comunitat Valenciana.

Article 2. Objectius

1. Els objectius de l'ordenació del territori i el desenvolupament urbanístic a la Comunitat Valenciana són la millora de la qualitat de vida dels ciutadans i el desenvolupament sostenible.

2. La política territorial de la Generalitat dirigida a la millora de la qualitat de vida dels ciutadans es basarà, fonamentalment, en:

- a) Millora de l'entorn urbà i de la seua incidència sobre el paisatge.
- b) Accessibilitat del ciutadà en l'entorn urbà.
- c) Eficiència de la mobilitat urbana i foment del transport públic.
- d) Qualitat, racionalitat i eficiència en l'ordenació i implantació dels equipaments i dotacions públiques de la ciutat o del medi rural, i procurarà la convergència quantitativa i qualitativa amb les zones urbanes desenvolupades.
- e) Implementació d'un sistema policèntric de ciutats.
- f) Previsió a les zones de desenvolupament urbà de sol per a habitatges subjectes a algun règim de protecció pública.
- g) Participació activa dels ciutadans i de les administracions en els processos de planificació territorial i urbanística.

3. La política territorial de la Generalitat per al desenvolupament sostenible de la Comunitat Valenciana es basarà, fonamentalment, en:

- a) Identificació i protecció de les fites geogràfiques que constitueixen referents del paisatge d'este territori.
- b) Utilització racional dels recursos naturals.
- c) Protecció dels espais naturals que alberguen ecosistemes, hàbitats d'espècies i elements naturals significatius, fràgils, limitats o amenaçats.
- d) Conservació i valoració del patrimoni cultural.
- e) Proporcionada ocupació del sòl pels creixements urbans i infraestructures, procurant un òptim desenvolupament amb la menor ocupació de sòl.
- f) Implantació de les infraestructures necessàries per al desenvolupament de la Comunitat Valenciana d'acord amb criteris de qualitat, economia i eficiència, ambientals i territorials.
- g) Increment de l'eficiència en la transformació, transport i utilització dels recursos energètics a la Comunitat Valenciana, principalment fomentant l'ús d'energia procedent de fonts renovables.
- h) Racionalització de l'estructura territorial del sistema agrari valencià, implementant mesures per a la seua conservació i el desenvolupament qualitatiu.
- i) La vertebració del territori que comporte la superació dels desequilibris territorials existents a l'àmbit de la Comunitat Valenciana, amb el tractament diferenciat de les distintes zones que el componen des de la perspectiva de la competitivitat territorial, promovent un desenvolupament econòmic i social equilibrat i sostenible a tot el territori de la Comunitat Valenciana.

En la elaboración del proyecto de ley se ha dado una amplia participación ciudadana e institucional. En particular, en cuanto a la audiencia de las asociaciones empresariales, organizaciones sindicales y agrarias, colegios profesionales, universidades valencianas, la Federación Valenciana de Municipios y Provincias, el Comité Económico y Social; y es conforme con el Consejo Jurídico Consultivo de la Comunidad Valenciana.

TÍTULO PRELIMINAR Disposiciones generales

Artículo 1. Objeto y ámbito de aplicación de la ley

1. La presente ley tiene por objeto la regulación del marco de la ordenación del territorio valenciano.
2. Las disposiciones contenidas en esta ley son de aplicación en todo el territorio de la Comunidad Valenciana.

Artículo 2. Objetivos

1. Los objetivos de la ordenación del territorio y el desarrollo urbanístico en la Comunidad Valenciana son la mejora de la calidad de vida de los ciudadanos y el desarrollo sostenible.

2. La política territorial de la Generalitat dirigida a la mejora de la calidad de vida de los ciudadanos se basará, fundamentalmente, en:

- a) Mejora del entorno urbano y de su incidencia sobre el paisaje.
- b) Accesibilidad del ciudadano en el entorno urbano.
- c) Eficiencia de la movilidad urbana y fomento del transporte público.
- d) Calidad, racionalidad y eficiencia en la ordenación e implantación de los equipamientos y dotaciones públicas de la ciudad o del medio rural, procurando la convergencia cuantitativa y cualitativa con las zonas urbanas desarrolladas.
- e) Implementación de un sistema policéntrico de ciudades.
- f) Previsión en las zonas de desarrollo urbano de suelo para viviendas sujetas a algún régimen de protección pública.
- g) Participación activa de los ciudadanos y de las administraciones en los procesos de planificación territorial y urbanística.

3. La política territorial de la Generalitat para el desarrollo sostenible de la Comunidad Valenciana se basará, fundamentalmente, en:

- a) Identificación y protección de los hitos geográficos que constituyan referentes del paisaje de este territorio.
- b) Utilización racional de los recursos naturales.
- c) Protección de los espacios naturales que alberguen ecosistemas, hábitats de especies y elementos naturales significativos, frágiles, limitados o amenazados.
- d) Conservación y puesta en valor del patrimonio cultural.
- e) Proporcionada ocupación del suelo por los crecimientos urbanos e infraestructuras, procurando un óptimo desarrollo con la menor ocupación de suelo.
- f) Implantación de las infraestructuras necesarias para el desarrollo de la Comunidad Valenciana con arreglo a criterios de calidad, economía, eficiencia, ambientales y territoriales.
- g) Incremento de la eficiencia en la transformación, transporte y utilización de los recursos energéticos en la Comunidad Valenciana, principalmente fomentando el uso de energía procedente de fuentes renovables.
- h) Racionalización de la estructura territorial del sistema agrario valenciano, implementando medidas para su conservación y desarrollo cualitativo.
- i) La vertebración del territorio que conlleve la superación de los desequilibrios territoriales existentes en el ámbito de la Comunidad Valenciana, con el tratamiento diferenciado de las distintas zonas que lo componen desde la perspectiva de la competitividad territorial, promoviendo un desarrollo económico y social equilibrado y sostenible en todo el territorio de la Comunidad Valenciana.

Article 3. Col·laboració i vinculació

1. L'ordenació del territori és una funció pública que correspon a la Generalitat i als municipis i províncies en el marc d'esta llei.

2. Totes les administracions públiques, en el marc de les seues competències, vetllaran pel compliment dels objectius i continguts d'aquesta llei.

3. Les administracions públiques i els particulars col·laboraran en el compliment d'aquesta llei i dels instruments d'ordenació del territori que s'hi regulen. Especialment, permetran l'accés a la informació disponible per a l'elaboració dels esmentats instruments d'ordenació del territori i, en cas necessari, facilitaran l'accés a la seua propietat per a la presa de les dades necessàries per a l'elaboració d'aquests.

4. Totes les institucions, entitats i persones físiques o jurídiques estaran obligades al compliment de les determinacions contingudes en aquesta llei i de l'ordenació territorial i urbanística aprovada conforme a aquesta. Els instruments d'ordenació del territori previstos en aquesta llei prevaldran, pel seu contingut d'interés públic supramunicipal, a totes les disposicions reglamentàries municipals que contradiguen o s'oposen a les seues determinacions normatives.

TÍTOL I
Críteris d'Ordenació del Territori

Article 4. Abast

1. Els poders públics promouran la millora de la qualitat de vida de tots els ciutadans, per mitjà d'accions que contribuïsqen al progrés, a la cohesió econòmica i social, a la conservació i a l'aprofitament eficient dels recursos naturals, a la promoció del patrimoni cultural, a la qualitat ambiental i a la competitivitat equilibrada del territori valencià tant en el medi urbà com en el rural. A l'efecte es dotaran dels instruments més adequats a les seues finalitats.

2. Els criteris d'ordenació del territori definits en aquest títol informaran els instruments de planejament territorial i urbanístic.

CAPÍTOL I
Qualitat de vida dels ciutadans

Article 5. Millora d'entorns urbans

1. S'entendrà per actuacions per a la millora de l'entorn urbà les que puguen portar a terme els poders públics que tendesquen a la planificació, a l'obtenció onerosa dels terrenys corresponents, a l'execució de les respectives obres o a la realització de qualsevol altra despesa d'inversió, vinculades a qualsevol de les finalitats següents:

a) Intervencions en àrees urbanes, especialment en nuclis històrics o àrees degradades, a fi de revitalitzar-les, regenerar la morfologia urbana tradicional o aconseguir una millor integració urbanística o social en el conjunt del municipi, especialment per mitjà de l'edificació en solars vacants, generació d'espais lliures i rehabilitació d'edificis amb destinació a equipaments públics o a la construcció d'habitatges, especialment subjectes a algun règim de protecció pública.

b) Integració del paisatge perifèric en la ciutat, articulant la transició entre aquesta i l'entorn rural.

c) Implantació i millora de la qualitat dels serveis urbans -proveïment d'aigua, clavegueram, enllumenat públic, sistema viari, previsió de places d'aparcament públic i altres anàlegs- i increment dels espais lliures i les zones verdes a les zones urbanes infradotades.

d) Implantació de mesures i tècniques destinades a aconseguir una major qualitat de l'ambient urbà per mitjà de la disminució de la contaminació acústica i vibracions, la reducció de la contaminació lumínica i de qualsevol emissió o element que pertorbe la qualitat atmosfèrica, o qualsevol altra d'anàloga naturala.

Artículo 3. Colaboración y vinculación

1. La ordenación del territorio es una función pública que corresponde a la Generalitat y a los municipios y provincias en el marco de esta ley.

2. Todas las administraciones públicas, en el marco de sus competencias, velarán por el cumplimiento de los objetivos y contenidos de la presente ley.

3. Las administraciones públicas y los particulares colaborarán en el cumplimiento de esta ley y de los instrumentos de ordenación del territorio en ella regulados. Especialmente, permitirán el acceso a la información disponible para la elaboración de los citados instrumentos de ordenación del territorio y, en caso necesario, facilitarán el acceso a su propiedad para la toma de datos necesarios para su elaboración.

4. Todas las instituciones, entidades y personas físicas o jurídicas quedarán obligadas al cumplimiento de las determinaciones contenidas en esta ley y de la ordenación territorial y urbanística aprobada conforme a la misma. Los instrumentos de ordenación del territorio previstos en esta ley prevalecerán, por su contenido de interés público supramunicipal, a cuantas disposiciones reglamentarias municipales contradigan o se opongan a sus determinaciones normativas.

TÍTULO I
Criterios de Ordenación del Territorio

Artículo 4. Alcance

1. Los poderes públicos promoverán la mejora de la calidad de vida de todos los ciudadanos, mediante acciones que contribuyan al progreso, la cohesión económica y social, la conservación y el aprovechamiento eficiente de los recursos naturales, la promoción del patrimonio cultural, la calidad ambiental y la competitividad equilibrada del territorio valenciano tanto en el medio urbano como en el rural. A tal efecto se dotarán de los instrumentos más adecuados a sus fines.

2. Los criterios de ordenación del territorio definidos en el presente título informarán los instrumentos de planeamiento territorial y urbanístico.

CAPÍTULO I
Calidad de vida de los ciudadanos

Artículo 5. Mejora de entornos urbanos

1. Se entenderá por actuaciones para la mejora del entorno urbano las que puedan llevar a cabo los poderes públicos tendentes a la planificación, a la obtención onerosa de los correspondientes terrenos, a la ejecución de las respectivas obras o a la realización de cualquier otro gasto de inversión, vinculadas a cualquiera de las siguientes finalidades:

a) Intervenciones en áreas urbanas, especialmente en núcleos históricos o áreas degradadas, con el fin de revitalizarlas, regenerar la morfología urbana tradicional o conseguir una mejor integración urbanística o social en el conjunto del municipio, especialmente mediante la edificación en solares vacantes, generación de espacios libres y rehabilitación de edificios con destino a equipamientos públicos o a la construcción de viviendas, especialmente sujetas a algún régimen de protección pública.

b) Integración del paisaje periférico en la ciudad, articulando la transición entre ésta y el entorno rural.

c) Implantación y mejora de la calidad de los servicios urbanos -abastecimiento de agua, alcantarillado, alumbrado público, sistema viario, previsión de plazas de aparcamiento público y otros análogos- e incremento de los espacios libres y zonas verdes en las zonas urbanas infradotadas.

d) Implantación de medidas y técnicas destinadas a lograr una mayor calidad del ambiente urbano mediante la disminución de la contaminación acústica y vibraciones, la reducción de la contaminación lumínica y de cualquier emisión o elemento que perturbe la calidad atmosférica, o cualquier otra de análoga naturaleza.

e) La correcta organització de les activitats urbanes de forma que es fomenti l'adequada implantació de les activitats segons la seua rellevància, i fomenti la convivència de distintes funcions sobre un mateix espai urbà que respon al model de ciutat mediterrània.

f) La construcció d'arquitectura de qualitat, que augmente el patrimoni urbà de les ciutats i en reforce el valor cultural.

2. Els municipis hauran de destinar una part dels ingressos procedents de la participació en les plusvàlues de les distintes actuacions urbanístiques que es produïsquen en el seu terme municipal, per a la millora dels entorns urbans.

Article 6. Accessibilitat del ciutadà en l'entorn urbà

1. Els poders públics amb competència en la planificació territorial i urbanística establiran en els instruments d'ordenació les condicions que hauran de reunir, almenys, els espais públics i els edificis de pública concurrència, de forma que es garantisca a totes les persones amb mobilitat reduïda o limitació sensorial, l'accessibilitat i l'ús lliure i segur del seu entorn. Així mateix vetllaran perquè en la seua execució s'implanten els criteris d'accessibilitat establerts en la normativa corresponent.

2. Quan estos reunisquen especials valors culturals, s'harmonitzaran les solucions necessàries per a satisfer esta demanda sense minva d'estos valors.

Article 7. Mobilitat urbana i transport públic

1. La planificació urbanística i territorial establirà reserves de sòl que permeten la configuració d'una xarxa de comunicacions a les ciutats i entre les diferents àrees urbanes en les quals hi haja una relació funcional o, d'acord amb els instruments d'ordenació territorial corresponents, siga desitjable establir aquesta relació, conforme a les característiques següents:

a) Els instruments de planificació territorial i urbanística proposaran recorreguts per a vianants o no motoritzats, separats del trànsit rodad i segurs, que permeten la connexió interurbana i l'accés als equipaments i les dotacions que conformen l'ordenació estructural urbanística, en els àmbits on la intensitat del trànsit motoritzat així ho requereisca.

b) Es crearan xarxes de comunicació urbanes i interurbanes dins de les àrees funcionals que faciliten l'accessibilitat dels ciutadans, especialment per mitjà del transport públic.

c) Es fomentarà la implantació de serveis regulars de transport públic i col·lectiu dins de les diferents àrees funcionals.

d) Es generalitzarà la implantació d'instal·lacions que faciliten la intermodalitat en els mitjans de transport.

2. Els poders públics establiran mesures que fomenten i facen atractiu l'ús del transport públic o col·lectiu. Així mateix, podran implantar mesures que limiten el trànsit de vehicles privats per raons de millora de la qualitat de l'ambient urbà de les àrees urbanes.

Article 8. Equipaments i dotacions públiques

1. La planificació territorial i urbanística, en preveure els nous creixements urbans, haurà d'articular eficaçment els espais públics i procurarà una integració funcional dels municipis. Amb este fi, la planificació territorial i urbanística haurà de:

a) Identificar equipaments i dotacions que presten un servici supramunicipal a fi d'aconseguir una major qualitat de les instal·lacions i millor eficàcia en la prestació del servici. Estos equipaments tindran la consideració de xarxa primària en el planejament del municipi on s'ubiquen.

b) Establir, en els processos de creixement urbà de les ciutats, previstos en la planificació, les garanties necessàries per a aconseguir un ús racional dels servicis i les infraestructures, assegurant un equilibri entre l'assentament de població i la dotació de servicis.

c) Preveure zones verdes i parcs públics a les ciutats en una proporció no inferior a deu metres quadrats de zona verda per habitant, en relació al total de població prevista en el pla.

e) La correcta organización de las actividades urbanas de forma que se fomenta la adecuada implantación de las actividades en función de su relevancia, fomentando la convivencia de distintas funciones sobre un mismo espacio urbano que responde al modelo de ciudad mediterránea.

f) La construcción de arquitectura de calidad que aumente el patrimonio urbano de las ciudades, reforzando el valor cultural de las mismas.

2. Los municipios deberán destinar una parte de los ingresos procedentes de la participación en las plusvalías de las distintas actuaciones urbanísticas que se produzcan en su término municipal, para la mejora de los entornos urbanos.

Artículo 6. Accesibilidad del ciudadano en el entorno urbano

1. Los poderes públicos con competencia en la planificación territorial y urbanística establecerán en los instrumentos de ordenación las condiciones que deban reunir, al menos, los espacios públicos y los edificios de pública concurrencia de forma que se garantice a todas las personas con movilidad reducida o limitación sensorial, la accesibilidad y el uso libre y seguro de su entorno. Asimismo velarán porque en su ejecución se implanten los criterios de accesibilidad establecidos en la normativa correspondiente.

2. Cuando éstos reúnan especiales valores culturales, se armonizarán las soluciones necesarias para satisfacer esta demanda sin merma de tales valores.

Artículo 7. Movilidad urbana y transporte público

1. La planificación urbanística y territorial establecerá reservas de suelo que permitan la configuración de una red de comunicaciones en las ciudades y entre las diferentes áreas urbanas en las que exista una relación funcional o, de acuerdo con los correspondientes instrumentos de ordenación territorial, sea deseable establecer esa relación, conforme a las siguientes características:

a) Los instrumentos de planificación territorial y urbanística propondrán recorridos peatonales o no motorizados, separados del tránsito rodado y seguros, que permitan la conexión interurbana y el acceso a los equipamientos y dotaciones que conformen la ordenación estructural urbanística en los ámbitos donde la intensidad del tráfico motorizado así lo requiera.

b) Se crearán redes de comunicación urbanas e interurbanas dentro de las áreas funcionales que faciliten la accesibilidad de los ciudadanos, especialmente mediante el transporte público.

c) Se fomentará la implantación de servicios regulares de transporte público y colectivo dentro de las diferentes áreas funcionales.

d) Se generalizará la implantación de instalaciones que faciliten la intermodalidad en los medios de transporte.

2. Los poderes públicos establecerán medidas que fomenten y hagan atractivo el uso del transporte público o colectivo. Asimismo podrán implantar medidas que limiten el tránsito de vehículos privados por razones de mejora de la calidad del ambiente urbano de las áreas urbanas.

Artículo 8. Equipamientos y dotaciones públicas

1. La planificación territorial y urbanística, al prever los nuevos crecimientos urbanos, deberá articular eficazmente los espacios públicos procurando una integración funcional de los municipios. A estos efectos, la planificación territorial y urbanística deberá:

a) Identificar equipamientos y dotaciones que presten un servicio supramunicipal a fin de conseguir una mayor calidad de las instalaciones y mejor eficacia en la prestación del servicio. Estos equipamientos tendrán la consideración de red primaria en el planeamiento del municipio donde se ubiquen.

b) Establecer, en los procesos de crecimiento urbano de las ciudades previstos en la planificación, las garantías necesarias para lograr un uso racional de los servicios e infraestructuras, asegurando un equilibrio entre el asentamiento de población y su dotación de servicios.

c) Prever zonas verdes y parques públicos en las ciudades en una proporción no inferior a diez metros cuadrados de zona verde por habitante, con relación al total de población prevista en el plan.

2. Els poders públics procuraran un disseny dels espais i edificis d'ús públic que garantisca l'efectiva utilització pels ciutadans i la seua accessibilitat, especialment per mitjà de l'eliminació de les barreres arquitectòniques.

Article 9. Accés a l'habitatge

1. Les accions de nova urbanització inclouran mesures per a satisfer les demandes d'habitatges de protecció pública per mitjà de la qualificació i producció de sòl per a l'edificació.

2. Amb este fi, els plans d'acció territorial i els plans generals hauran d'incloure en la memòria justificativa l'anàlisi i el diagnòstic sobre la situació de l'habitatge, tant lliure com de protecció pública, en el seu àmbit d'ordenació, a l'efecte d'establir les reserves de sòl o altres mesures urbanístiques necessàries per a donar resposta a les necessitats derivades de l'esmentat estudi. El seu contingut estarà adaptat al grau de complexitat del mercat de l'habitatge en l'àmbit objecte del pla respectiu.

3. Les entitats locals hauran de contribuir a la posada en el mercat d'habitatges de protecció pública.

Article 10. Participació ciutadana

1. Els plans d'ordenació territorial i urbanístics se sotmetran al tràmit d'informació pública i participació previst en esta llei i en la legislació urbanística d'aplicació a la Comunitat Valenciana.

2. Quan un municipi considere que la tramitació d'un pla urbanístic pot tindre efectes significatius en el territori d'un altre terme municipal, aquell remetrà a este una còpia del document de planejament simultàniament al tràmit d'informació pública.

3. El Consell de la Generalitat s'encarregarà de fomentar mecanismes de participació dels ciutadans que contribuïsquen a la formació de les polítiques i estratègies territorials i en matèria d'habitatge.

CAPÍTOL II *Desenrotllament sostenible*

Article 11. Protecció del paisatge

1. Els plans d'ordenació del territori, els plans generals i els instruments de planificació urbanística que prevegen un creixement urbà incorporaran un estudi sobre el paisatge que necessàriament haurà d'identificar les fites geogràfiques i aquelles característiques del territori que constituïsquen referents del paisatge de l'àmbit de la planificació i ordenació.

2. La Generalitat aprovarà un pla d'acció territorial del paisatge en el qual, a més d'identificar i de protegir els paisatges de rellevància regional en el territori valencià, s'establiran directrius i criteris d'elaboració d'estudis de paisatge, de la seua valoració i de la seua protecció conseqüent.

3. El paisatge actuarà com a criteri condicionant dels nous creixements urbans i de la implantació de les infraestructures. Els plans que prevegen els creixements urbans i els plans i projectes d'infraestructures hauran de contenir un estudi sobre la incidència de l'actuació en el paisatge, que s'inclourà en els estudis d'avaluació estratègica ambiental.

4. Els estudis de paisatge hauran de proposar mesures correctores i compensatòries dels impactes paisatgístics que facen viable el projecte, i les administracions amb competències per a l'aprovació les incorporaran al contingut de la resolució.

Article 12. Utilització racional dels recursos naturals

El desenvolupament de la Comunitat Valenciana ha de realitzar-se per mitjà d'una utilització racional dels recursos naturals. Els instruments d'ordenació territorial i urbanística establiran una regulació d'ús i ocupació del sòl i de gestió de l'aigua conforme als criteris indicats en els articles següents.

Article 13. Utilització racional del sòl

1. Els creixements urbanístics i els projectes amb incidència territorial significativa hauran de definir-se sota els criteris de gene-

2. Los poderes públicos procurarán un diseño de los espacios y edificios de uso público que garantice su efectiva utilización por los ciudadanos y su accesibilidad, especialmente mediante la eliminación de las barreras arquitectónicas.

Artículo 9. Acceso a la vivienda

1. Las acciones de nueva urbanización incluirán medidas para satisfacer las demandas de viviendas de protección pública mediante la calificación y producción de suelo para su edificación.

2. A tal fin, los planes de acción territorial y los planes generales deberán incluir en la memoria justificativa el análisis y diagnóstico sobre la situación de la vivienda, tanto libre como de protección pública, en su ámbito de ordenación, a los efectos de establecer las reservas de suelo u otras medidas urbanísticas necesarias para dar respuesta a las necesidades derivadas de dicho estudio. Su contenido estará adaptado al grado de complejidad del mercado de la vivienda en el ámbito objeto del respectivo plan.

3. Las entidades locales deberán contribuir a la puesta en el mercado de viviendas de protección pública.

Artículo 10. Participación ciudadana

1. Los planes de ordenación territorial y urbanísticos se someterán al trámite de información pública y participación previsto en esta ley y en la legislación urbanística de aplicación en la Comunidad Valenciana.

2. Cuando un municipio considere que la tramitación de un plan urbanístico puede tener efectos significativos en el territorio de otro término municipal, aquél remitirá a éste una copia del documento de planeamiento simultáneamente al trámite de información pública.

3. El Consell de la Generalitat se encargará de fomentar mecanismos de participación de los ciudadanos que contribuyan a la formación de las políticas y estrategias territoriales y en materia de vivienda.

CAPÍTULO II *Desarrollo sostenible*

Artículo 11. Protección del paisaje

1. Los planes de ordenación del territorio, los planes generales y los instrumentos de planificación urbanística que prevean un crecimiento urbano incorporarán un estudio sobre el paisaje que necesariamente deberá identificar los hitos geográficos y aquellas características del territorio que constituyan referentes del paisaje del ámbito de la planificación y ordenación.

2. La Generalitat aprobará un Plan de Acción Territorial del Paisaje en el que, además de identificar y proteger los paisajes de relevancia regional en el territorio valenciano, se establecerán directrices y criterios de elaboración de estudios de paisaje, de su valoración y de su conseqüente protección.

3. El paisaje actuará como criterio condicionante de los nuevos crecimientos urbanos y de la implantación de las infraestructuras. Los planes que prevean los crecimientos urbanos y los planes y proyectos de infraestructuras contendrán un estudio sobre la incidencia de la actuación en el paisaje, que se incluirá en los estudios de evaluación estratégica ambiental.

4. Los estudios de paisaje deberán proponer medidas correctoras y compensatorias de los impactos paisajísticos que hagan viable el proyecto, y las administraciones con competencias para su aprobación las incorporarán al contenido de la resolución.

Artículo 12. Utilización racional de los recursos naturales

El desarrollo de la Comunidad Valenciana debe realizarse mediante una utilización racional de los recursos naturales. Los instrumentos de ordenación territorial y urbanística establecerán una regulación de uso y ocupación del suelo y de gestión del agua conforme a los criterios indicados en los artículos siguientes.

Artículo 13. Utilización racional del suelo

1. Los crecimientos urbanísticos y los proyectos con incidencia territorial significativa deberán definirse bajo los criterios de gene-

ració del menor impacte sobre el territori i menor afecció a valors, recursos o riscos naturals de rellevància presents en el territori.

2. Es procurarà un model de ciutat compacta per evitar una implantació urbanística dispersa, que respectarà la morfologia del teixit urbà originària.

3. El traçat de les infraestructures lineals s'haurà d'adequar als corredors que, si és el cas, establisquen els instruments d'ordenació territorial aprovats pel Consell de la Generalitat.

4. S'establiran mecanismes de control dels increments d'ocupació del sòl, i s'articularen els instruments de gestió territorial per a fer efectiu el principi d'equitat territorial.

5. Qualsevol proposta de modificació del planejament que impliqui una alteració de les directrius definitòries de l'estratègia d'evolució urbana i d'ocupació del territori establerta en els plans generals municipals requerirà per a la seua aprovació la presentació davant la Conselleria competent en matèria d'ordenació del territori i urbanisme, a l'efecte de concert previ, del nou model territorial municipal que es proposa, d'acord amb el seu context supramunicipal, i s'iniciarà així el procediment de revisió del pla.

6. Tota classificació de sòl no urbanitzable en sòl urbanitzable, per qualsevol mitjà admès per la legislació urbanística al marge de la revisió de pla general, implica la cessió gratuïta a l'administració de sòl no urbanitzable protegit, no productiu, amb una superfície igual a la reclassificada amb les condicions següents:

a) Estes cessions tindran el caràcter de dotació de parc públic natural que pertany a la xarxa primària en el planejament que les empare, i les computarà a l'efecte previst en l'article 8.1.c) d'esta llei, sense que en cap cas puguen comportar un increment de les obligacions dels propietaris, previstes per la legislació en matèria del règim de propietat del sòl.

b) Estes cessions es realitzaran a càrrec de l'actuació, sense perjudici de les cessions de sòl dotacional públic corresponent a la xarxa secundària d'acord amb la legislació urbanística.

c) El planejament podrà delimitar àrees en què es materialitze la cessió pel seu interès públic local, o que pertanyen a entorns dels espais naturals protegits.

d) En municipis en què no siga possible fer efectives estes cessions, per no disposar de sòl amb les característiques referides, podran ser substituïdes per aportacions monetàries del valor equivalent del sòl no cedit, determinat d'acord amb la legislació estatal en matèria de valoracions, que hauran de ser destinades a programes i projectes per a la sostenibilitat i la qualitat de vida definits en el capítol II del títol IV d'aquesta llei.

e) Queden excloses de l'obligació de tal cessió aquelles reclasificacions singulars promogudes per l'administració pública, els seus concessionaris o agents, que tinguen per objecte la implantació de qualsevol tipus d'equipament o actuacions d'interès públic i social. De la mateixa manera les actuacions d'ús dominant residencials o industrials l'índex d'edificabilitat bruta de les quals siga inferior a 0,35 m²/m²s.

Article 14. Prevenció de riscos naturals o induïts

1. Els terrenys forestals classificats com a sòl no urbanitzable que hagen patit l'efecte d'un incendi no podran classificar-se o reclassificar-se com a urbà o urbanitzable.

2. Qualsevol actuació urbanística que afecte masses arbòries, arbustives o formacions vegetals d'interès, haurà de fer compatible la presència d'estes amb el desenvolupament previst, i les integrarà en els espais lliures i zones verdes establerts pel pla. Quan això no siga possible, haurà de reposar-les en el seu àmbit en idèntica proporció, amb les mateixes espècies, i amb anàleg port i característiques.

El que disposa el paràgraf anterior serà d'aplicació fins i tot quan estes masses arbòries o arbustives hagen sofert l'efecte d'un incendi.

El planejament urbanístic haurà d'incloure estes mesures en les fitxes de planejament i gestió dels sectors i unitats d'execució o, quan calga, en les fitxes dels àmbits subjectes a actuacions aïllades.

ración del menor impacto sobre el territorio y menor afecção a valores, recursos o riesgos naturales de relevancia presentes en el territorio.

2. Se procurará un modelo de ciudad compacta evitando una implantación urbanística dispersa y respetando la morfología del tejido urbano originaria.

3. El trazado de las infraestructuras lineales se adecuará a los corredores que, en su caso, establezcan los instrumentos de ordenación territorial aprobados por el Consell de la Generalitat.

4. Se establecerán mecanismos de control de los incrementos de ocupación del suelo, articulando los instrumentos de gestión territorial para hacer efectivo el principio de equidad territorial.

5. Cualquier propuesta de modificación del planeamiento que suponga una alteración de las directrices definitorias de la estrategia de evolución urbana y de ocupación del territorio establecida en los planes generales municipales requerirá para su aprobación la presentación ante la Conselleria competente en materia de ordenación del territorio y urbanismo, a efectos de concierto previo, del nuevo modelo territorial municipal que se propone, acorde con su contexto supramunicipal, iniciándose así el procedimiento de revisión del plan.

6. Toda clasificación de suelo no urbanizable en suelo urbanizable, mediante cualquier medio admitido por la legislación urbanística al margen de la revisión de plan general, supone la cesión gratuita a la administración de suelo no urbanizable protegido, no productivo, con una superficie igual a la reclasificada con las siguientes condiciones:

a) Estas cesiones tendrán el carácter de dotación de parque público natural perteneciente a la red primaria en el planeamiento que las ampare, computando a los efectos previstos en el artículo 8.1.c) de la presente ley, sin que en ningún caso puedan suponer incremento de las obligaciones de los propietarios, previstas por la legislación en materia del régimen de propiedad del suelo.

b) Estas cesiones se realizarán a cargo de la actuación sin perjuicio de las cesiones de suelo dotacional público correspondiente a la red secundaria conforme a la legislación urbanística.

c) El planeamiento podrá delimitar áreas en las que se materialice la cesión por su interés público local, o pertenecientes a entornos de los espacios naturales protegidos.

d) En municipios en que no sea posible hacer efectivas estas cesiones, por no disponer de suelo con las características referidas, podrán ser sustituidas por aportaciones monetarias del valor equivalente del suelo no cedido, determinado conforme a la legislación estatal en materia de valoraciones, que deberán ser destinadas a programas y proyectos para la sostenibilidad y la calidad de vida definidos en el capítulo II del título IV de esta ley.

e) Quedan excluidas de la obligación de tal cesión aquellas reclasificaciones singulares promovidas por la administración pública, sus concesionarios o agentes, que tengan por objeto la implantación de cualquier tipo de equipamiento o actuaciones de interés público y social. De igual modo las actuaciones de uso dominante residenciales o industriales cuyo Índice de Edificabilidad Bruta sea inferior a 0,35 m²/m²s.

Artículo 14. Prevención de riesgos naturales o inducidos

1. Los terrenos forestales clasificados como suelo no urbanizable que hayan sufrido los efectos de un incendio no podrán clasificarse o reclassificarse como urbano o urbanizable.

2. Cualquier actuación urbanística que afecte a masas arbóreas, arbustivas o a formaciones vegetales de interés, deberá compatibilizar su presencia con el desarrollo previsto, integrándolas en los espacios libres y zonas verdes establecidos por el plan. Cuando ello no fuera posible, deberá reponerlas en su ámbito en idéntica proporción, con las mismas especies, y con análogo porte y características.

Lo dispuesto en el párrafo anterior, será de aplicación incluso cuando dichas masas arbóreas o arbustivas hayan sufrido los efectos de un incendio.

El planeamiento urbanístico deberá contemplar estas medidas en las fichas de planeamiento y gestión de los sectores y unidades de ejecución o, cuando sea preciso, en las fichas de los ámbitos sujetos a actuaciones aisladas.

3. El Consell de la Generalitat aprovarà un pla d'acció territorial contra el risc sísmic que tindrà per objecte prevenir danys sobre béns i persones. A l'efecte establirà:

- a) Orientacions sobre usos del sòl i mesures concretes d'ubicació d'edificacions i infraestructures.
- b) Divisió del territori en categories segons el seu risc.
- c) Normativa específica per a cadascuna de les zones esmentades que regule edificacions, infraestructures, serveis urbans i altres construccions i instal·lacions anàlogues.
- d) Mesures per a corregir el risc sobre construccions, instal·lacions o usos ja existents.
- e) Mecanismes de col·laboració i cooperació entre els diferents departaments del Consell de la Generalitat i entre aquest i els ajuntaments.

4. El planejament territorial i urbanístic adoptarà mesures actives contra l'erosió del sòl, com a principal causa de la desertificació de la Comunitat Valenciana i per la repercussió sobre el paisatge, la productivitat i el cicle hidrològic, i controlarà l'avanç mitjançant l'adequada gestió del recurs natural sòl.

5. Tots els llits públics i privats hauran de mantenir-se expeditos. No se n'autoritzarà l'aterrament o la reducció sense que hi haja un projecte degudament aprovat per l'organisme de conca competent, que preveja i garantisca una solució alternativa per al transcurs de les aigües, sense perjudici de les limitacions establertes en la legislació en matèria d'aigües.

6. El planejament urbanístic haurà d'orientar els futurs desenvolupaments urbanístics cap a les zones no inundables o, en el cas que tota la superfície del municipi ho fóra, cap a les àrees de menor risc, sempre que permeten l'assentament. Qualsevol decisió de planejament que s'aparte d'aquest criteri haurà de justificar la seua idoneïtat en un estudi d'inundabilitat més específic, realitzat amb motiu de l'actuació que es pretén.

7. Les administracions públiques tindran en compte en l'assignació dels usos del sòl, els objectius de prevenció d'accidents greus en els quals intervinguen substàncies perilloses i de limitació de les seues conseqüències.

Article 15. Ordenació del litoral

1. El litoral de la Comunitat Valenciana, pels seus especials valors ambientals i econòmics, ha de ser objecte d'una ordenació específica. El Consell de la Generalitat aprovarà un pla d'acció territorial del litoral de la Comunitat Valenciana de caràcter sectorial que establirà les directrius d'ocupació, ús i protecció de la franja costera, i en el qual s'hauran de tenir en compte els criteris següents:

- a) Assegurar la racional utilització del litoral, harmonitzant la seua conservació amb els usos restants, especialment amb els d'oci, residència, turisme, equipaments i serveis públics i, si és el cas, reservar espais de costa per a atendre les demandes d'usos marítims d'especial rellevància per a sectors estratègics de l'economia valenciana.
- b) La gestió racional dels recursos com l'aigua, el sòl, les platges, el paisatge, els espais naturals d'interès, les infraestructures, els equipaments i el patrimoni cultural, podrà limitar el desenvolupament urbanístic del litoral.
- c) Es definirà el risc d'erosió i inundació en la vora costera derivada de l'efecte combinat de l'erosió i de l'acció dels temporals marins, i s'establiran les mesures correctores i de limitació d'usos conseqüents per a minimitzar els impactes potencials.

d) S'establirà una ordenació de les tipologies d'edificacions admissibles d'acord amb les característiques i els usos predominants en cada zona del litoral valencià.

e) S'adoptaran mesures per a la millora del front marítim en els nuclis urbans costers i per a la preservació dels elements del paisatge litoral que el doten de singularitat.

2. La conselleria competent en ordenació del litoral elaborarà els plans d'acció territorial de caràcter sectorial que calguen per la millor consecució de tals fins.

3. El Consell de la Generalitat aprovarà un Plan de Acció Territorial contra el Riesgo Sísmico que tendrá por objeto prevenir daños sobre bienes y personas. A tal efecto establecerá:

- a) Orientaciones sobre usos del suelo y medidas concretas de ubicación de edificaciones e infraestructuras.
- b) División del territorio en categorías en función de su riesgo.
- c) Normativa específica para cada una de dichas zonas que regule edificaciones, infraestructuras, servicios urbanos y otras construcciones e instalaciones análogas.
- d) Medidas para corregir el riesgo sobre construcciones, instalaciones o usos ya existentes.
- e) Mecanismos de colaboración y cooperación entre los distintos departamentos del Consell de la Generalitat y entre éste y los Ayuntamientos.

4. El planeamiento territorial y urbanístico adoptará medidas activas contra la erosión del suelo, como principal causa de la desertificación de la Comunidad Valenciana y por su repercusión sobre el paisaje, la productividad vegetal y el ciclo hidrológico, controlando su avance mediante la adecuada gestión del recurso natural suelo.

5. Todos los cauces públicos y privados deberán mantenerse expeditos. No se autorizará su aterramiento o reducción sin que exista un proyecto debidamente aprobado por el organismo de cuenca competente, que prevea y garantice una solución alternativa para el transcurso de las aguas, sin perjuicio de las limitaciones establecidas en la legislación en materia de aguas.

6. El planeamiento urbanístico deberá orientar los futuros desarrollos urbanísticos hacia las zonas no inundables o, en el supuesto de que toda la superficie del municipio así lo fuera, hacia las áreas de menor riesgo, siempre que permitan el asentamiento. Cualquier decisión de planeamiento que se aparte de este criterio deberá justificar su idoneidad en un estudio de inundabilidad más específico, realizado con motivo de la actuación que se pretende.

7. Las administraciones públicas tendrán en cuenta en la asignación de los usos del suelo, los objetivos de prevención de accidentes graves en los que intervengan sustancias peligrosas y de limitación de sus consecuencias.

Artículo 15. Ordenación del litoral

1. El litoral de la Comunidad Valenciana, por sus especiales valores ambientales y económicos, debe ser objeto de una ordenación específica. El Consell de la Generalitat aprovarà un Plan de Acció Territorial del Litoral de la Comunitat Valenciana de caràcter sectorial que establecerá las directrices de ocupación, uso y protección de la franja costera, y en el que deberán tenerse en cuenta los siguientes criterios:

- a) Assegurar la racional utilització del litoral armonizando su conservación con los restantes usos, especialmente con los de ocio, residencia, turismo, equipamientos y servicios públicos y, en su caso, reservar espacios de costa para atender a las demandas de usos marítimos de especial relevancia para sectores estratégicos de la economía valenciana.
- b) La gestión racional de los recursos como el agua, el suelo, las playas, el paisaje, los espacios naturales de interés, las infraestructuras, los equipamientos y el patrimonio cultural, podrá limitar el desarrollo urbanístico del litoral.
- c) Se definirá el riesgo de erosión e inundación en el borde costero derivado del efecto combinado de la erosión y de la acción de los temporales marinos, estableciendo las medidas correctoras y de limitación de usos consecuentes para minimizar los impactos potenciales.

d) Se establecerá una ordenación de las tipologías de edificaciones admisibles de acuerdo con las características y los usos predominantes en cada zona del litoral valenciano.

e) Se adoptarán medidas para la mejora del frente marítimo en los núcleos urbanos costeros y para la preservación de los elementos del paisaje litoral que le dotan de singularidad.

2. La conselleria competente en ordenación del litoral elaborarà los Planes de Acció Territorial de caràcter sectorial que sean necesarios para la mejor consecució de tales fines.

Article 16. Aprofitaments minerals i energètics

Amb la finalitat de promoure l'aprofitament racional dels recursos naturals minerals i energètics a la Comunitat Valenciana, el Consell de la Generalitat aprovarà plans d'acció territorial de caràcter sectorial, amb l'objecte d'assegurar simultàniament l'eficiència de les explotacions i els recursos energètics, la seua seguretat, la conservació, la recuperació i la millora del medi ambient afectat per estes i del patrimoni cultural, amb especial atenció a l'arqueològic i paleontològic, com també el foment i la millora del medi rural en els municipis en què tals explotacions i aprofitaments energètics tinguen una presència significativa.

Article 17. Ús eficient dels recursos hídrics

La planificació territorial i urbanística, conforme a la Directiva 2000/60/CE, de 23 d'octubre de 2000, per la qual s'estableix un marc comunitari d'actuació en matèria de política d'aigües, establirà mesures per a la consecució dels fins següents:

- a) Protecció de l'aigua a fi de prevenir-ne el deteriorament i millorar els ecosistemes aquàtics i terrestres i les zones humides.
- b) Ús sostenible de l'aigua que en garantisca l'estalvi i el subministrament suficient i en bon estat a la població, basat en una gestió integral i conjunta d'aigües superficials i subterrànies, i en la recuperació completa dels costos.
- c) Procurar polítiques de consens basades en la participació ciutadana i en la transparència i informació.

Article 18. Protecció de la qualitat dels recursos hídrics

1. A fi d'aconseguir la conservació de la qualitat dels recursos hídrics, el Consell de la Generalitat aprovarà plans d'acció territorial de caràcter sectorial; a més els plans territorials i urbanístics hauran de:

- a) Identificar i caracteritzar les masses d'aigua superficials, artificials i subterrànies.
- b) Prevenir la contaminació de les masses d'aigua per mitjà de la delimitació de zones i perímetres de protecció i l'eliminació d'abocaments contaminants.
- c) Protegir les masses d'aigua destinades a consum humà per mitjà de la seua incorporació al règim de protecció del sòl no urbanitzable d'especial protecció.
- d) Establir els perímetres de protecció de les captacions d'aigua destinades a consum humà amb un règim de protecció semblant al descrit en el punt anterior o per mitjà de la seua incorporació a la xarxa primària d'espais lliures i zones verdes quan afecten sòls urbans i urbanitzables. Els perímetres s'estableixen amb caràcter general en 300 m comptadors des del límit exterior del punt de captació, llevat que estudis detallats justifiquen una distància distinta a la indicada.

2. Els desenvolupaments urbanístics i la implantació d'usos sobre el territori hauran d'adoptar les mesures per a eliminar els abocaments de substàncies contaminants als llits i al medi marí, i garantir la qualitat de les aigües subterrànies per evitar-ne la contaminació. Amb aquest efecte, els instruments de planificació urbanística hauran de preveure que tots els sectors de sòl urbanitzable disposen en el seu desplegament de sistemes de sanejament que impedisquen fugues d'aigües residuals, i de depuració, amb condicions de reutilització, de l'aigua o, si és el cas, amb condicions d'abocament a llit públic o al medi marí amb les característiques de qualitat mínimes establertes per la Directiva 80/778/CEE, de 15 de juliol de 1980, relativa a la qualitat de les aigües destinades al consum humà, modificada per la Directiva 98/83/CE, de 3 de novembre de 1998.

3. La implantació d'usos del sòl en el medi rural que puguen tindre incidència en la contaminació de les aigües subterrànies haurà de tindre en compte la llista de les zones vulnerables a la contaminació i exigirà la realització d'estudis que acrediten l'absència d'incidència de la implantació dels esmentats usos en la qualitat de les aigües subterrànies.

Article 19. Ús sostenible de l'aigua

1. L'ús sostenible de l'aigua és un objectiu prioritari en matèria de gestió de l'aigua a la Comunitat Valenciana. Per a la seua conse-

Artículo 16. Aprovechamientos minerales y energéticos

A fin de promover el aprovechamiento racional de los recursos naturales minerales y energéticos en la Comunidad Valenciana, el Consell de la Generalitat aprobará planes de acción territorial de carácter sectorial, con el objeto de asegurar simultáneamente la eficiencia de las explotaciones y los recursos energéticos, su seguridad, la conservación, recuperación y mejora del medio ambiente afectado por las mismas y del patrimonio cultural, con especial atención al arqueológico y paleontológico, así como el fomento y mejora del medio rural en los municipios en que tales explotaciones y aprovechamientos energéticos tengan una presencia significativa.

Artículo 17. Uso eficiente de los recursos hídricos

La planificación territorial y urbanística, conforme a la Directiva 2000/60/CE, de 23 de octubre de 2000, por la que se establece un marco comunitario de actuación en materia de política de aguas, establecerá medidas para la consecución de los siguientes fines:

- a) Protección del agua con el fin de prevenir su deterioro, mejorar los ecosistemas acuáticos y terrestres y los humedales.
- b) Uso sostenible del agua que garantice su ahorro y el suministro suficiente y en buen estado a la población, basado en una gestión integral y conjunta de aguas superficiales y subterráneas, y en la recuperación completa de los costes.
- c) Procurar políticas de consenso basadas en la participación ciudadana y en la transparencia e información.

Artículo 18. Protección de la calidad de los recursos hídricos

1. Con el fin de conseguir la conservación de la calidad de los recursos hídricos, el Consell de la Generalitat aprobará planes de acción territorial de carácter sectorial; además los planes territoriales y urbanísticos deberán:

- a) Identificar y caracterizar las masas de agua superficiales, artificiales y subterráneas.
- b) Prevenir la contaminación de las masas de agua mediante la delimitación de zonas y perímetros de protección y la eliminación de vertidos contaminantes.
- c) Proteger las masas de agua destinadas a consumo humano mediante su incorporación al régimen de protección del suelo no urbanizable de especial protección.
- d) Establecer los perímetros de protección de las captaciones de agua destinadas a consumo humano con un régimen de protección similar al descrito en el punto anterior o mediante su incorporación a la red primaria de espacios libres y zonas verdes cuando afecten a suelos urbanos y urbanizables. Los perímetros se establecen con carácter general en 300 m. contados desde el límite exterior del punto de captación, salvo que estudios pormenorizados justifiquen una distancia distinta a la indicada.

2. Los desarrollos urbanísticos y la implantación de usos sobre el territorio deberán adoptar las medidas para eliminar los vertidos de sustancias contaminantes a los cauces y al medio marino, y garantizar la calidad de las aguas subterráneas evitando su contaminación. A estos efectos, los instrumentos de planificación urbanística deberán prever que todos los sectores de suelo urbanizable dispongan en su desarrollo de sistemas de saneamiento que impidan fugas de aguas residuales, y de depuración, con condiciones de reutilización, del agua o, en su caso, con condiciones de vertido a cauce público o al medio marino con las características de calidad mínimas establecidas por la Directiva 80/778/CEE, de 15 de julio de 1980, relativa a la calidad de las aguas destinadas al consumo humano, modificada por la Directiva 98/83/CE, de 3 de noviembre de 1998.

3. La implantación de usos del suelo en el medio rural que puedan tener incidencia en la contaminación de las aguas subterráneas deberá tener en cuenta la relación de las zonas vulnerables a la contaminación y exigirá la realización de estudios que acrediten la ausencia de incidencia de la implantación de dichos usos en la calidad de las aguas subterráneas.

Artículo 19. Uso sostenible del agua

1. El uso sostenible del agua es un objetivo prioritario en materia de gestión del agua en la Comunidad Valenciana. Para su conse-

cució, les accions dels poders públics en l'ordenació del territori i l'urbanisme tenen per objecte:

a) Assegurar en quantitat i qualitat els cabals per al consum humà, l'agricultura, el desenvolupament de l'activitat econòmica i els sistemes ecològics de llits i zones humides.

b) Procurar un ús racional i eficient de l'aigua. Amb aquest fi hauran de millorar, almenys, la xarxa de distribució i realitzar un tractament adequat de les aigües residuals que permeten la reutilització o el reciclatge.

c) Establir mecanismes que garantisquen una gestió integral de l'aigua i la recuperació completa dels seus costos.

d) Garantir l'equilibri entre l'extracció i l'alimentació de les aigües subterrànies per mitjà d'una gestió conjunta d'aigües superficials i subterrànies, la proporcionalitat entre l'oferta i la demanda, i la minimització dels riscos derivats d'esdeveniments extrems com sequeres i avingudes.

2. La implantació d'usos residencials, industrials, terciaris, agrícoles o altres que impliquen un increment del consum d'aigua requerirà l'obtenció prèvia d'un informe favorable de l'organisme de conca competent sobre la seua disponibilitat i la compatibilitat de l'esmentat increment amb les previsions dels plans hidrològics, a més de la no-afectació o menyscabament a altres usos existents legalment implantats.

L'informe previ haurà d'emetre's en el termini de tres mesos, transcorreguts els quals sense que l'organisme de conca s'hi haja pronunciat s'entendrà atorgat en sentit favorable.

La suficient disponibilitat a què es refereix el paràgraf primer podrà ser justificada mitjançant el compromís d'execució, d'infraestructures generadores de recursos hídrics a través de l'aplicació de noves tecnologies, com el dessalatge d'aigua de mar o aigües subterrànies salobres, l'aprofitament d'aigües depurades, la potabilització o alternatives semblants.

Reglamentàriament, o a través d'instruccions tècniques, s'establiran els mètodes per contrastar la idoneïtat de les tècniques de generació de recursos hídrics que permeten acreditar la compatibilitat de les noves actuacions consumidores d'aigua potable o altres usos i s'haurà de garantir l'ús sostenible i eficient de l'aigua.

No serà necessària l'emissió de l'informe previst en el paràgraf anterior quan la implantació dels referits usos es verifiqui en l'aplicació d'instruments de planejament que hagen estat objecte de l'informe corresponent.

3. Els plans generals municipals establiran limitacions precises a la classificació del sòl quan es manque de subministrament dels recursos hídrics necessaris amb garantia de potabilitat.

Article 20. Protecció del medi natural

1. La planificació territorial i urbanística integrarà la protecció, la conservació i la regeneració del medi natural garantint el manteniment de l'equilibri ecològic.

2. Amb este propòsit, el planejament territorial i urbanístic incorporarà:

a) La xarxa d'espais naturals protegits, recollint en els instruments de planejament la delimitació d'estos i les previsions d'ordenació, ús i gestió incloses en els diferents instruments de planificació ambiental previstos en la Llei de la Generalitat 11/1994, de 27 de desembre, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana, aprovats per a cadascun dels esmentats espais.

b) La xarxa d'espais que integren Natura 2000, conforme a les previsions de les directives 79/409/CEE, de 2 d'abril de 1979, relativa a la conservació de les aus silvestres, i 92/43/CEE, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres, incorpora la delimitació dels esmentats espais d'acord amb la proposta del Consell de la Generalitat, i preveu un règim adequat al que estableix l'article 6 de la referida Directiva 92/43/CE, al Reial Decret 1997/1995, de 7 de desembre, i a les normes i plans que s'aproven en el seu desenvolupament.

cució, las acciones de los poderes públicos en la ordenación del territorio y el urbanismo tienen por objeto:

a) Asegurar en cantidad y calidad los caudales para el consumo humano, la agricultura, el desarrollo de la actividad económica y los sistemas ecológicos de cauces y zonas húmedas.

b) Procurar un uso racional y eficiente del agua. Para ello deberán, al menos, mejorar la red de distribución y realizar un tratamiento adecuado de las aguas residuales que permitan su reutilización o reciclaje.

c) Establecer mecanismos que garanticen una gestión integral del agua y la recuperación completa de sus costes.

d) Garantizar el equilibrio entre la extracción y alimentación de las aguas subterráneas mediante una gestión conjunta de aguas superficiales y subterráneas, la proporcionalidad entre la oferta y la demanda, y la minimización de los riesgos derivados de acontecimientos extremos como sequías y avenidas.

2. La implantación de usos residenciales, industriales, terciarios, agrícolas u otros que impliquen un incremento del consumo de agua, requerirá la previa obtención de informe favorable del organismo de cuenca competente, o entidad colaboradora autorizada para el suministro, sobre su disponibilidad y compatibilidad de dicho incremento con las previsions de los planes hidrológicos, además de la no afectación o menoscabo a otros usos existentes legalmente implantados.

El informe previo deberá emitirse en el plazo de tres meses, transcurridos los cuales sin que el organismo de cuenca se hubiera pronunciado al respecto se entenderá otorgado en sentido favorable.

La suficiente disponibilidad a la que se refiere el párrafo primero podrá ser justificada mediante el compromiso de ejecución, de infraestructuras generadoras de recursos hídricos a través de la aplicación de nuevas tecnologías, como la desalación de agua de mar o aguas subterráneas salobres, aprovechamiento de aguas depuradas, potabilización o alternativas similares.

Reglamentariamente, o a través de instrucciones técnicas, se establecerán los métodos para contrastar la idoneidad de las técnicas de generación de recursos hídricos que permitan acreditar la compatibilidad de las nuevas actuaciones consumidoras de agua potable u otros usos, debiendo garantizarse el uso sostenible y eficiente del agua.

No será necesaria la emisión del informe previsto en el párrafo anterior cuando la implantación de los referidos usos se verifique en aplicación de instrumentos de planeamiento que hayan sido objeto del correspondiente informe.

3. Los planes generales municipales establecerán limitaciones precisas a la clasificación del suelo cuando se carezca de suministro de los recursos hídricos necesarios con garantía de potabilidad.

Artículo 20. Protección del medio natural

1. La planificación territorial y urbanística integrará la protección, conservación y regeneración del medio natural garantizando el mantenimiento del equilibrio ecológico.

2. A este propósito, el planeamiento territorial y urbanístico incorporará:

a) La red de espacios naturales protegidos, recogiendo en los instrumentos de planeamiento la delimitación de éstos y las previsiones de ordenación, uso y gestión incluidas en los diferentes instrumentos de planificación ambiental previstos en la Ley de la Generalitat 11/1994, de 27 de diciembre, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunidad Valenciana, aprobados para cada uno de dichos espacios.

b) La red de espacios que integran Natura 2000, conforme a las previsions de las directives 79/409/CEE, de 2 de abril de 1979, relativa a la conservación de las aves silvestres, y 92/43/CEE, de 21 de mayo de 1992, relativa a la conservación de los hábitats naturales y de la fauna y flora silvestres, incorporando la delimitación de dichos espacios conforme a la propuesta del Consell de la Generalitat, y previendo un régimen adecuado a lo establecido en el artículo 6 de la referida Directiva 92/43/CE, en el Real Decreto 1997/1995, de 7 de diciembre, y en las normas y planes que se aprueben en su desarrollo.

c) Les zones humides, les coves i els camins ramaders d'interès natural, i assignarà el règim de protecció previst per a cadascun d'estos espais en la Llei de la Generalitat 11/1994, de 27 de desembre, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana.

d) El catàleg de forests de domini públic i d'utilitat pública o protectores, assignant-los el règim de protecció previst en la Llei 3/1993, forestal de la Comunitat Valenciana, així com els terrenys que siguen classificats com àrees de sòl forestal de protecció en el Pla d'ordenació forestal de la Comunitat Valenciana, en desenvolupament de la Llei forestal.

e) La xarxa de microreserves vegetals de la Comunitat Valenciana.

3. El planejament urbanístic establirà i definirà mesures específiques de protecció per a:

a) El paisatge, conforme al que estableix el títol II d'aquesta llei.

b) Aquells altres espais naturals que, sense estar inclosos en figures de planificació ambiental referides en els apartats anteriors, reunisquen valors, recursos, ecosistemes, hàbitats naturals o d'espècies que siguen mereixedors de ser protegits.

c) La rehabilitació d'espais naturals profundament transformats, definint les mesures per a disminuir el seu impacte paisatgístic.

d) Aquells terrenys que presenten especials valors agraris i siga convenient la seua preservació per al medi rural.

4. Les mesures específiques de protecció i millora de paratges, espais i recursos naturals i el seu entorn d'influència natural, previstes en l'apartat anterior, podran adaptar les que preveu la legislació forestal, agrària i d'espais protegits que s'ajusten a les característiques del que es protegeix o altres específiques més adequades al fi perseguit.

Així mateix s'adoptaran mesures perquè el gaudi social dels paratges, espais i recursos naturals subjectes a protecció redunde en una millora de la seua qualitat ecològica i n'assegure la sostenibilitat.

5. Les accions orientades a la transformació del sòl al seu estat natural es restringiran en aquells espais que tinguen protecció pels seus valors naturals d'interès ambiental, d'acord amb la seua legislació específica o en el planejament territorial i urbanístic aplicable. En tot cas, hauran de ser respectuoses, en el seu mode i emplaçament, amb els recursos i espais naturals susceptibles de protecció.

6. L'ordenació detallada dels sòls urbanitzables que confronten amb els llits haurà de disposar de terrenys destinats a espais públics lliures d'edificació al costat del domini públic hidràulic i al llarg de tota la seua extensió, amb les dimensions adequades a la seua naturalesa, règim hidràulic, i condicions paisatgístiques. Les mateixes disposicions seran aplicables a masses d'aigua, tals com llacs, llacunes, pantans, embassaments i altres anàlegs.

7. Els plans urbanístics i territorials hauran de preveure corredors verds que exercisquen funcions de connexió biològica i territorial, els eixos dels quals estaran constituïts pels barrancs, camins ramaders, rius o altres fites geogràfiques identificables en el territori, i ajudaran a la vertebració dels espais naturals de la Comunitat Valenciana.

8. Els instruments d'ordenació urbanística i territorial que permeten la implantació de nous usos, incloses les infraestructures, que generen o puguen generar emissions de gasos a l'atmosfera, hauran de contindre els mecanismes de limitació, control i compensació necessaris, de conformitat amb la normativa sectorial d'aplicació. Estos mecanismes s'establiran tant segons els previsibles efectes de la nova classificació com dels acumulatius dels que produïsquen els assentaments existents.

Article 21. Conservació i valoració del patrimoni cultural

El planejament territorial i urbanístic tindrà com a objectiu la conservació i la promoció del patrimoni cultural i haurà d'ajustar-se a les previsions contingudes en la legislació sobre patrimoni cultural valencià. A l'efecte inclourà, almenys, les determinacions necessàries perquè:

c) Las zonas húmedas, las cuevas y las vías pecuarias de interés natural, asignándoles el régimen de protección previsto para cada uno de estos espacios en la Ley de la Generalitat 11/1994, de 27 de diciembre, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunidad Valenciana.

d) El Catálogo de Montes de Dominio Público y de Utilidad Pública o Protectores, asignándoles el régimen de protección previsto en la Ley 3/1993, Forestal de la Comunidad Valenciana, así como los terrenos que sean clasificados como Áreas de Suelo Forestal de Protección en el Plan de Ordenación Forestal de la Comunidad Valenciana, en desarrollo de la Ley Forestal.

e) La Red de Microrreservas Vegetales de la Comunidad Valenciana.

3. El planeamiento urbanístico establecerá y definirá medidas específicas de protección para:

a) El paisaje, conforme a lo establecido en el título II de esta ley.

b) Aquellos otros espacios naturales que, sin estar incluidos en figuras de planificación ambiental referidas en los apartados anteriores, reúnan valores, recursos, ecosistemas, hábitats naturales o de especies que sean merecedores de ser protegidos.

c) La rehabilitación de espacios naturales profundamente transformados, definiendo las medidas para disminuir su impacto paisajístico.

d) Aquellos terrenos que presenten especiales valores agrarios y sea conveniente su preservación para el medio rural.

4. Las medidas específicas de protección y mejora de parajes, espacios y recursos naturales y su entorno de influencia natural, previstas en el apartado anterior, podrán adaptar las que prevé la legislación forestal, agraria y de espacios protegidos que se ajusten a las características de lo protegido u otras específicas más adecuadas al fin perseguido.

Asimismo se adoptarán medidas para que el disfrute social de los parajes, espacios y recursos naturales sujetos a protección redunde en una mejora de su calidad ecológica asegurando su sostenibilidad.

5. Las acciones tendentes a la transformación del suelo en su estado natural se restringirán en aquellos espacios que tengan protección por sus valores naturales de interés ambiental, de acuerdo con su legislación específica o en el planeamiento territorial y urbanístico aplicable. En todo caso, deberán ser respetuosas, en su modo y emplazamiento, con los recursos y espacios naturales susceptibles de protección.

6. La ordenación pormenorizada de los suelos urbanizables colindantes con los cauces deberá disponer terrenos destinados a espacios públicos libres de edificación junto al dominio público hidràulico y a lo largo de toda su extensión, con las dimensiones adecuadas a su naturaleza, régimen hidràulico, y condiciones paisajísticas. Las mismas disposiciones serán aplicables a masas de agua, tales como lagos, lagunas, pantanos, embalses y otros análogos.

7. Los planes urbanísticos y territoriales preverán corredores verdes que desempeñen funciones de conexión biológica y territorial, cuyos ejes estarán constituidos por los barrancos, vías pecuarias, ríos u otros hitos geográficos identificables en el territorio, ayudando a la vertebración de los espacios naturales de la Comunidad Valenciana.

8. Los instrumentos de ordenación urbanística y territorial que permitan la implantación de nuevos usos, incluidas las infraestructuras, que generen o puedan generar emisiones de gases a la atmósfera, deberán contener los mecanismos de limitación, control y compensación necesarios, de conformidad con la normativa sectorial de aplicación. Estos mecanismos se establecerán en función, tanto de los previsibles efectos de la nueva clasificación, como de los acumulativos de los que produzcan los asentamientos existentes.

Artículo 21. Conservación y puesta en valor del patrimonio cultural

El planeamiento territorial y urbanístico tendrá como objetivo la conservación y promoción del patrimonio cultural y deberá ajustarse a las previsiones contenidas en la legislación sobre patrimonio cultural valenciano. A tal efecto incluirá, al menos, las determinaciones necesarias para que:

1. S'afavorisca la conservació i la recuperació del patrimoni arqueològic, els espais urbans rellevants, els elements i tipus arquitectònics singulars i les formes tradicionals d'ocupació humana del territori, conforme a les peculiaritats locals.

2. En les àrees de manifest valor cultural i, en especial, en els conjunts i qualssevol altres elements declarats com a béns d'interès cultural i els seus entorns, com també en els denominats béns de rellevància local i els seus entorns, si és el cas, s'assegure que les construccions de nova planta i la reforma, rehabilitació i ampliació de les existents harmonitzen amb l'entorn cultural, en particular, pel que fa a altura, volum, color i composició.

Article 22. Revitalització del patrimoni rural

1. El planejament territorial o urbanístic adoptarà les mesures necessàries per a aconseguir l'adequada recuperació i revitalització del patrimoni rural valencià.

2. Tota iniciativa d'ordenació o ús del territori en zones del medi rural valencià afectades per processos que tendeixen a la pèrdua de població procurarà establir les condicions adequades per a fomentar el sosteniment i permanència de la població o, si és el cas, la recuperació i consolidació de nuclis residencials permanents.

3. El Consell de la Generalitat aprovarà un pla d'acció territorial del sistema rural valencià, de caràcter sectorial, amb la finalitat de protegir i millorar el medi rural. El pla inclourà instruments i programes específics que eviten la infrautilització de recursos, l'envel·liment demogràfic i el declivi econòmic en les zones rurals, com també per a la conservació i, si és el cas, la recuperació dels espais naturals i de la fauna i la flora silvestres.

4. Les administracions establiran el marc de les ajudes públiques de foment per a estimular o modernitzar l'activitat agrària, per mitjà d'instruments econòmics per al seu manteniment i millora, com també l'activitat turística i de serveis.

5. Les construccions i edificacions radicades en el medi rural hauran d'harmonitzar amb el paisatge i el seu entorn natural. Les activitats que es desenrotllen hauran de ser compatibles amb els valors protegits i amb el manteniment i la sostenibilitat del medi rural.

6. L'horta de la Comunitat Valenciana, com a espai d'acreditats valors ambientals, històrics i culturals, ha de ser objecte de protecció. Per a això, el Consell de la Generalitat aprovarà un pla d'acció territorial de protecció de l'horta valenciana, en el qual es definiran les zones mereixedores de protecció i les mesures urbanístiques corresponents, com també els programes d'actuació pública necessaris per a afavorir el sosteniment de les activitats pròpies de l'horta i la permanència de la població amb un nivell de vida adequat.

7. El pla d'acció territorial de protecció de l'horta valenciana inclourà un catàleg de béns i espais rurals protegits en què es comprenguin les edificacions, construccions i qualsevol altre element d'interès l'alteració dels quals s'haja de sotmetre a condicions o limitacions restrictives, d'acord amb l'especial valoració que mereixen aquests béns i espais protegits, sense perjudici que els municipis afectats elaboren un document de protecció més específic.

Article 23. Implantació d'infraestructures

1. La planificació i implantació d'infraestructures de transport, energia, aigua i comunicacions tindrà com objectius:

a) Atendre les necessitats de desenrotllament de la Comunitat Valenciana.

b) Dotar el territori de vies de comunicació, nivells de dotacions i equipament que incrementen la seua competitivitat.

c) Reduir al mínim els possibles efectes ambientals, culturals i territorials negatius.

d) Establir condicions que permeten l'equitat territorial i la igualtat dels ciutadans en l'accés als béns i serveis públics essencials.

1. Se favorezca la conservación y recuperación del patrimonio arqueológico, los espacios urbanos relevantes, los elementos y tipos arquitectónicos singulares y las formas tradicionales de ocupación humana del territorio, conforme a las peculiaridades locales.

2. En las áreas de manifiesto valor cultural y, en especial, en los conjuntos y cualesquiera otros elementos declarados como bienes de interés cultural y sus entornos, así como en los denominados bienes de relevancia local y sus entornos, en su caso, se asegure que las construcciones de nueva planta y la reforma, rehabilitación y ampliación de las existentes armonicen con el entorno cultural, en particular, en cuanto a altura, volumen, color y composición.

Artículo 22. Revitalización del patrimonio rural

1. El planeamiento territorial o urbanístico adoptará las medidas necesarias para lograr la adecuada recuperación y revitalización del patrimonio rural valenciano.

2. Toda iniciativa de ordenación o uso del territorio en zonas del medio rural valenciano afectadas por procesos tendenciales de pérdida de población procurarà establecer las condiciones adecuadas para fomentar el sostenimiento y permanencia de la población o, en su caso, la recuperación y consolidación de núcleos residenciales permanentes.

3. El Consell de la Generalitat aprovarà un Plan de Acción Territorial del Sistema Rural Valenciano, de carácter sectorial, con la finalidad de proteger y mejorar el medio rural. El plan contemplará instrumentos y programas específicos que eviten la infrautilización de recursos, el envejecimiento demográfico y el declive económico en las zonas rurales, así como, para la conservación y, en su caso, recuperación de los espacios naturales y de la fauna y flora silvestres.

4. Las administraciones establecerán el marco de las ayudas públicas de fomento para estimular o modernizar la actividad agraria, mediante instrumentos económicos para su mantenimiento y mejora, así como la actividad turística y de servicios.

5. Las construcciones y edificaciones radicadas en el medio rural deberán armonizar con el paisaje y su entorno natural. Las actividades que se desarrollen serán compatibles con los valores protegidos y con el mantenimiento y la sostenibilidad del medio rural.

6. La Huerta de la Comunidad Valenciana, como espacio de acreditados valores medioambientales, históricos y culturales, debe ser objeto de protección. Para ello, el Consell de la Generalitat aprovarà un Plan de Acción Territorial de Protección de la Huerta Valenciana, en el que se definirán las zonas merecedoras de protección y las medidas urbanísticas correspondientes, así como los programas de actuación pública necesarios para favorecer el sostenimiento de las actividades propias de la huerta y la permanencia de la población con un nivel de vida adecuado.

7. El Plan de Acción Territorial de Protección de la Huerta Valenciana incluirá un Catálogo de Bienes y Espacios Rurales Protegidos en el que se comprendan las edificaciones, construcciones y cualquier otro elemento de interés cuya alteración deba someterse a condiciones o limitaciones restrictivas, de acuerdo con la especial valoración que merezcan dichos bienes y espacios protegidos, sin perjuicio de que por los municipios afectados se elabore un documento de protección más específico.

Artículo 23. Implantación de infraestructuras

1. La planificación e implantación de infraestructuras de transporte, energía, agua y comunicaciones tendrá como objetivos:

a) Atender las necesidades de desarrollo de la Comunidad Valenciana.

b) Dotar al territorio de vías de comunicación, niveles de dotaciones y equipamiento que incrementen su competitividad.

c) Reducir al mínimo sus posibles efectos ambientales, culturales y territoriales negativos.

d) Establecer condiciones que permitan la equidad territorial y la igualdad de los ciudadanos en el acceso a los bienes y servicios públicos esenciales.

e) Aplicar criteris de rendibilitat social i proporcionalitat en l'assignació dels recursos.

f) Contribuir a la seguretat i la qualitat del subministrament energètic de la Comunitat Valenciana.

g) Impulsar el desenvolupament de les zones rurals de la Comunitat Valenciana.

2. Les administracions públiques hauran de coordinar els seus plans i projectes per a la implantació d'infraestructures, i potenciaran la compatibilitat d'usos i la integració d'aquestes en xarxes homogènies que reduïsquen el consum de recursos sense menyscabament de la seua accessibilitat i utilització pels ciutadans.

3. El traçat i disseny de les noves infraestructures haurà de realitzar-se en consideració a les característiques del territori en què s'implanten. La integració paisatgística de les infraestructures, el respecte al medi natural i cultural i la prevenció de riscos naturals han de ser criteris d'elecció de l'esmentat traçat i disseny.

4. El planejament urbanístic haurà d'establir les reserves dels terrenys necessaris per a facilitar la creació o ampliació de les infraestructures previstes en els instruments d'ordenació territorial que aprobe el Consell de la Generalitat per a aconseguir els objectius referits en l'apartat 1 d'aquest article.

5. Els nous creixements urbanístics o usos del sòl que requerisquen d'infraestructures de comunicació, transport, energia o qualssevol altres s'hauran de basar en les ja existents o previstes en els plans d'acció territorial integrals o sectorials corresponents. Excepcionalment, quan resulte justificat des del punt de vista territorial i de la planificació de les infraestructures, les actuacions podran incloure el traçat, disseny i execució de les infraestructures necessàries per a resoldre les necessitats i demandes de transport, accessibilitat i mobilitat que se generen o puguen generar-se en el futur.

En qualsevol cas, els creixements urbanístics o usos del sòl que generen noves demandes de transport, accessibilitat i mobilitat, hauran d'assumir els costos de construcció o ampliació de les infraestructures necessàries per a satisfer-les, a càrrec dels propietaris o al promotor segons el que determine la legislació en matèria de règim del sòl i en matèria d'urbanisme.

6. La classificació del sòl destinat a infraestructures es realitzarà d'acord amb l'assignació al territori de les distintes classes de sòl previstes en la legislació urbanística.

7. El planejament territorial i urbanístic ordenarà les infraestructures de subministrament d'energia i de comunicacions, i delimitarà corredors per al pas de les esmentades instal·lacions atenent a la vulnerabilitat del medi, i les integrarà en l'estructura del territori, i resoldrà la compatibilitat amb els usos existents o previstos i amb els valors culturals i paisatgístics.

Article 24. Increment de l'eficiència dels recursos energètics

1. La política territorial de la Generalitat contribuirà als objectius d'estalvi i eficiència energètica de la Comunitat Valenciana. A més dels criteris regulats en el present capítol de la llei, que contribuiran a una reducció del consum de recursos energètics, com ara el foment del transport públic o el model de ciutat compacta enfront del dispers, la planificació territorial establirà, d'acord amb les previsions efectuades per les administracions competents, el marc per a la implantació d'instal·lacions d'aprofitament de les fonts d'energia especialment renovables, amb capacitat suficient per a satisfer almenys les necessitats presents i futures de la Comunitat Valenciana.

2. De conformitat amb la seua legislació sectorial, la gestió dels residus es basarà en la reducció de la producció, en la reutilització, la valorització, l'aprofitament energètic i, en última instància, en la seua eliminació. Els instruments de planificació territorial i urbanística adoptaran les mesures necessàries per a facilitar instal·lacions que contribuïsquen a l'esmentada gestió, tals com punts de recollida selectiva, ecoparcs, plantes de tractament i valorització, i altres destinades a l'adequada gestió dels residus.

e) Aplicar criterios de rentabilidad social y proporcionalidad en la asignación de los recursos.

f) Contribuir a la seguridad y calidad del suministro energético de la Comunidad Valenciana.

g) Impulsar el desarrollo de las zonas rurales de la Comunidad Valenciana.

2. Las administraciones públicas deberán coordinar sus planes y proyectos para la implantación de infraestructuras, potenciando la compatibilidad de usos y su integración en redes homogéneas que reduzcan el consumo de recursos sin menoscabo de su accesibilidad y utilización por los ciudadanos.

3. El trazado y diseño de las nuevas infraestructuras deberá realizarse en consideración a las características del territorio en el que se implanten. La integración paisajística de las infraestructuras, el respeto al medio natural y cultural y la prevención de riesgos naturales deben ser criterios de elección de dicho trazado y diseño.

4. El planeamiento urbanístico deberá establecer las reservas de terrenos necesarios para facilitar la creación o ampliación de las infraestructuras previstas en los instrumentos de ordenación territorial que apruebe el Consell de la Generalitat para alcanzar los objetivos referidos en el apartado 1 de este artículo.

5. Los nuevos crecimientos urbanísticos o usos del suelo que requieran de infraestructuras de comunicación, transporte, energía o cualesquiera otras deberán apoyarse en las ya existentes o previstas en los planes de acción territorial integrales o sectoriales correspondientes. Excepcionalmente, cuando resulte justificado desde el punto de vista territorial y de la planificación de las infraestructuras, las actuaciones podrán incluir el trazado, diseño y ejecución de las infraestructuras necesarias para resolver las necesidades y demandas de transporte, accesibilidad y movilidad que se generen o puedan generarse en el futuro.

En cualquier caso, los crecimientos urbanísticos o usos del suelo que generen nuevas demandas de transporte, accesibilidad y movilidad, deberán asumir los costes de construcción o ampliación de las infraestructuras necesarias para satisfacerlas, con cargo a los propietarios o al promotor según lo que determine la legislación en materia de régimen del suelo y en materia de urbanismo.

6. La clasificación del suelo destinado a infraestructuras se realizará en función de la asignación al territorio de las distintas clases de suelo previstas en la legislación urbanística.

7. El planeamiento territorial y urbanístico ordenará las infraestructuras de suministro de energía y de comunicaciones, delimitando pasillos para el paso de dichas instalaciones atendiendo a la vulnerabilidad del medio, integrándolas en la estructura del territorio, y resolviendo la compatibilidad con los usos existentes o previstos y con los valores culturales y paisajísticos.

Artículo 24. Incremento de la eficiencia de los recursos energéticos

1. La política territorial de la Generalitat contribuirá a los objetivos de ahorro y eficiencia energética de la Comunidad Valenciana. Además de los criterios regulados en el presente capítulo de la ley, que contribuirán a una reducción del consumo de recursos energéticos, tales como el fomento del transporte público o el modelo de ciudad compacta frente al disperso, la planificación territorial establecerá, de acuerdo con las previsions efectuadas por las administraciones competentes, el marco para la implantación de instalaciones de aprovechamiento de las fuentes de energía especialmente renovables, con capacidad suficiente para, al menos, satisfacer las necesidades presentes y futuras de la Comunidad Valenciana.

2. De conformidad con su legislación sectorial, la gestión de los residuos se basará en la reducción de su producción, en la reutilización, la valorización, el aprovechamiento energético y, en última instancia, en su eliminación. Los instrumentos de planificación territorial y urbanística adoptarán las medidas necesarias para facilitar instalaciones que contribuyan a dicha gestión, tales como puntos de recogida selectiva, ecoparques, plantas de tratamiento y valorización, y otras destinadas a la adecuada gestión de los residuos.

TÍTOL II Protecció i Ordenació del Paisatge

CAPÍTOL I *Objectius i àmbit d'aplicació*

Article 25. Objectius

És objectiu d'aquesta llei, en matèria de paisatge, promoure la protecció, gestió i ordenació del paisatge, com també organitzar la cooperació entre òrgans de l'administració en aquest camp, en el marc del Conveni Europeu del Paisatge, formulat a Florència el 20 d'octubre de 2000.

Article 26. Àmbit d'aplicació

1. El seu àmbit d'aplicació inclou tots els espais naturals, les àrees urbanes, periurbanes i rurals, i abasta tant els espais terrestres com les aigües interiors i marítimes. Afecta els paisatges considerats notables, els paisatges quotidians i, també, els degradats.

2. D'acord amb això, les mesures establertes en este títol seran d'aplicació a la totalitat del territori de la Comunitat Valenciana, sense perjudici d'altres legislacions que siguen aplicables en determinats espais o categories de protecció.

CAPÍTOL II *Polítiques de paisatge*

Article 27. Polítiques en matèria de paisatge

1. Els poders públics fixaran, en el seu àmbit competencial respectiu, polítiques en matèria de paisatge i formularan els principis generals, estratègies i directrius, i adoptaran, segons la naturalesa de cada espai, les mesures específiques per a la protecció, gestió o ordenació del paisatge.

2. També integraran el paisatge en les polítiques en matèria d'ordenació territorial i urbanística, cultural, ambiental, agrària, social, turística i econòmica, com també en qualsevol altra que puga tindre un impacte directe o indirecte sobre este.

3. Els particulars podran realitzar propostes de programes de restauració paisatgística en els programes per al desenvolupament d'actuacions integrades que, si és el cas, formulen, i podran ser presentats de forma específica o com annexos en els plans parcials o de reforma interior.

Article 28. Fins de les accions públiques

Són fins de tota actuació pública de regulació de l'ús i aprofitament del sòl, o d'utilització d'aquest:

a) Conservar i, si és el cas, preservar els espais, recursos i elements naturals i culturals, per a impedir l'alteració o degradació dels seus valors paisatgístics.

b) Mantindre i millorar la qualitat paisatgística i cultural de l'entorn urbà, i regular els usos del sòl, les densitats, alçades i volums, l'ús de tipologies i morfologies edificatòries, com també l'ús de materials, textures i colors adequats per a la formació de l'entorn visual.

Article 29. Accions

1. En l'àmbit d'esta llei, s'entén per paisatge el territori tal com el perceben els ciutadans, les característiques del qual són resultat de l'acció i la interacció de factors naturals i humans.

2. Les mesures de protecció del paisatge són accions encaminades a conservar i mantenir els aspectes significatius o característics d'un paisatge. Es proposaran per a aquells espais en què estiga justificat el seu valor patrimonial derivat de la seua configuració natural i de l'acció de l'home.

3. La gestió del paisatge està constituïda per accions encaminades a garantir el manteniment regular d'un paisatge, a fi de guiar i harmonitzar les transformacions induïdes pels processos socials, econòmics i ambientals des d'una perspectiva de desenvolupament sostenible.

TÍTULO II Protección y Ordenación del Paisaje

CAPÍTULO I *Objetivos y ámbito de aplicación*

Artículo 25. Objetivos

Es objetivo de esta ley, en materia de paisaje, promover la protección, gestión y ordenación del paisaje, así como organizar la cooperación entre órganos de la administración en este campo, en el marco del Convenio Europeo del Paisaje, formulado en Florencia el 20 de octubre de 2000.

Artículo 26. Ámbito de aplicación

1. Su ámbito de aplicación incluye todos los espacios naturales, las áreas urbanas, periurbanas y rurales, y alcanza tanto a los espacios terrestres como a las aguas interiores y marítimas. Conciene a los paisajes considerados como notables, a los paisajes cotidianos y, también, a los degradados.

2. De acuerdo con ello, las medidas establecidas en este título serán de aplicación a la totalidad del territorio de la Comunidad Valenciana, sin perjuicio de otras legislaciones que sean aplicables en determinados espacios o categorías de protección.

CAPÍTULO II *Políticas de paisaje*

Artículo 27. Políticas en materia de paisaje

1. Los poderes públicos fijarán, en su respectivo ámbito competencial, políticas en materia de paisaje formulando los principios generales, estrategias y directrices, y adoptando, en función de la naturaleza de cada espacio, las medidas específicas para la protección, gestión u ordenación del paisaje.

2. Asimismo integrarán el paisaje en las políticas en materia de ordenación territorial y urbanística, cultural, medioambiental, agraria, social, turística y económica, así como en cualquier otra que pueda tener un impacto directo o indirecto sobre él.

3. Los particulares podrán realizar propuestas de programas de restauración paisajística en los programas para el desarrollo de actuaciones integradas que, en su caso, formulen, pudiendo ser presentados de forma específica o como anexos en los planes parciales o de reforma interior.

Artículo 28. Fines de las acciones públicas

Son fines de toda actuación pública de regulación del uso y aprovechamiento del suelo, o de utilización de éste:

a) Conservar y, en su caso, preservar los espacios, recursos y elementos naturales y culturales, para impedir la alteración o degradación de sus valores paisajísticos.

b) Mantener y mejorar la calidad paisajística y cultural del entorno urbano, regulando los usos del suelo, las densidades, alturas y volúmenes, el uso de tipologías y morfologías edificatorias, así como el empleo de materiales, texturas y colores adecuados para la formación del entorno visual.

Artículo 29. Acciones

1. A los efectos de esta ley, se entiende por paisaje el territorio tal y como lo perciben los ciudadanos, cuyas características son resultado de la acción y la interacción de factores naturales y/o humanos.

2. Las medidas de protección del paisaje son acciones encaminadas a conservar y mantener los aspectos significativos o característicos de un paisaje. Se propondrán para aquellos espacios en que esté justificado su valor patrimonial derivado de su configuración natural y/o de la acción del hombre.

3. La gestión del paisaje está constituída por acciones encaminadas a garantizar el mantenimiento regular de un paisaje, con el fin de guiar y armonizar las transformaciones inducidas por los procesos sociales, económicos y medioambientales desde una perspectiva de desarrollo sostenible.

4. L'ordenació del paisatge està constituïda per accions que tenen per objecte millorar, restaurar o crear paisatges.

CAPÍTOL III *Instruments d'ordenació paisatgística*

Article 30. Instruments d'ordenació i gestió del paisatge

1. Els plans d'acció territorial i, en la seua absència o complement, els plans generals definiran i orientaran les polítiques de paisatge a la Comunitat Valenciana.

2. Per a aconseguir estos fins, els plans d'acció territorial i els plans generals hauran de contindre un estudi de paisatge on s'establisquen els principis, estratègies i directrius que permeten adoptar mesures específiques destinades a la catalogació, valoració i protecció del paisatge en els respectius àmbits d'aplicació.

3. Els esmentats plans inventariaran i catalogaran els recursos paisatgístics, tant naturals com culturals. Així mateix, podran establir-se catàlegs paisatgístics d'àmbit local o regional independents dels esmentats instruments. Els primers tindran la tramitació dels plans generals i els segons la corresponent a plans especials.

Article 31. Estudis de paisatge

Els estudis de paisatge:

- a) Estableixen els objectius de qualitat paisatgística de l'àmbit d'estudi.
- b) Analitzen les activitats i els processos que incideixen en el paisatge.
- c) Indiquen les mesures i accions necessàries per a complir els objectius de qualitat segons els tipus previstos en l'article 29 d'aquesta llei.

Article 32. Objecte dels estudis de paisatge

1. Els estudis de paisatge inclosos en els instruments de planejament territorial i general tenen per objecte:

- a) Definir i delimitar les unitats paisatgístiques que estructuraran el seu àmbit a partir de les conques visuals més importants per a la percepció del territori, determinades per la diversitat morfològica i funcional, com també pels aspectes visuals i perceptius.
- b) Delimitar les àrees que han de ser objecte d'atenció prioritària per la qualitat, la fragilitat o l'aptitud del seu paisatge, i proposar accions ordenadores o gestores destinades a garantir la seua conservació i valoració.
- c) Establir un règim jurídic de protecció per a les unitats de paisatge d'alt valor i dels seus elements singulars, amb la finalitat d'evitar la possible ocultació per la interposició de barreres visuals.
- d) Delimitar zones per a la protecció de les vistes, siluetes i façanes urbanes dels nuclis, considerades d'elevat valor.
- e) Proposar mesures per a la millora paisatgística dels àmbits degradats, especialment els existents en les perifèries dels nuclis i en les conurbacions pròpies de les grans aglomeracions urbanes.

f) Proposar mesures de restauració o rehabilitació paisatgística en àmbits amb un elevat grau de deterioració o amb una alta incidència en la percepció del territori.

2. Els instruments d'ordenació i gestió de caràcter sectorial amb incidència en el paisatge hauran d'incorporar estudis de paisatge amb l'objecte i abast previstos en els números anteriors. La seua tramitació s'haurà d'adaptar al procediment establert per a l'avaluació estratègica ambiental.

Article 33. Normes generals d'integració paisatgística en la planificació territorial i urbanística

Els instruments d'ordenació territorial que approve el Consell de la Generalitat, d'acord amb els estudis de paisatge que continguén, establiran mesures per a una adequada integració paisatgística dels plans i actuacions compreses en els respectius àmbits, i procuraran incorporar, excepte en casos en què hi haja raons acreditades d'interés públic, els criteris següents:

4. La ordenación del paisaje está constituida por acciones que tienen por objeto mejorar, restaurar o crear paisajes.

CAPÍTULO III *Instrumentos de ordenación paisajística*

Artículo 30. Instrumentos de ordenación y gestión del paisaje

1. Los planes de acción territorial y, en su ausencia o complemento, los planes generales definirán y orientarán las políticas de paisaje en la Comunidad Valenciana.

2. Para conseguir estos fines, los planes de acción territorial y los planes generales deberán contener un estudio de paisaje donde se establezcan los principios, estrategias y directrices, que permitan adoptar medidas específicas destinadas a la catalogación, valoración y protección del paisaje en sus respectivos ámbitos de aplicación.

3. Los citados planes inventariarán y catalogarán los recursos paisajísticos, tanto naturales como culturales. Asimismo podrán establecerse catálogos paisajísticos de ámbito local o regional independientes de los citados instrumentos. Los primeros tendrán la tramitación de los planes generales y los segundos la correspondiente a planes especiales.

Artículo 31. Estudios de paisaje

Los estudios de paisaje:

- a) Establecen los objetivos de calidad paisajística del ámbito de estudio.
- b) Analizan las actividades y procesos que inciden en el paisaje.
- c) Indican las medidas y acciones necesarias para cumplir los objetivos de calidad según los tipos contemplados en el artículo 29 de esta ley.

Artículo 32. Objeto de los estudios de paisaje

1. Los estudios de paisaje incluidos en los instrumentos de planeamiento territorial y general tienen por objeto:

- a) Definir y delimitar las unidades paisajísticas que estructuran su ámbito a partir de las cuencas visuales más importantes para la percepción del territorio, determinadas por la diversidad morfológica y funcional, así como por los aspectos visuales y perceptivos.
- b) Delimitar las áreas que han de ser objeto de atención prioritaria por la calidad, fragilidad o aptitud de su paisaje, y proponer acciones ordenadoras y/o gestoras destinadas a garantizar su conservación y puesta en valor.
- c) Establecer un régimen jurídico de protección para las unidades de paisaje de alto valor y de sus elementos singulares, con la finalidad de evitar su posible ocultación por la interposición de barreras visuales.
- d) Delimitar zonas para la protección de las vistas, siluetas y fachadas urbanas de los núcleos, consideradas de elevado valor.
- e) Proponer medidas para la mejora paisajística de los ámbitos degradados, especialmente los existentes en las periferias de los núcleos y en las conurbaciones propias de las grandes aglomeraciones urbanas.
- f) Proponer medidas de restauración o rehabilitación paisajística en ámbitos con un elevado grado de deterioro o con una alta incidencia en la percepción del territorio.

2. Los instrumentos de ordenación y gestión de carácter sectorial con incidencia en el paisaje incorporarán estudios de paisaje con el objeto y alcance previstos en los números anteriores. Su tramitación se ajustará al procedimiento establecido para la evaluación estratégica ambiental.

Artículo 33. Normas generales de integración paisajística en la planificación territorial y urbanística

Los instrumentos de ordenación territorial que apruebe el Consell de la Generalitat, de acuerdo con los estudios de paisaje que contengan, establecerán medidas conducentes a una adecuada integración paisajística de los planes y actuaciones comprendidas en sus respectivos ámbitos, procurando incorporar, salvo en casos en que existan acreditadas razones de interés público, los siguientes criterios:

a) Adequació al pendent natural del terreny, de manera que aquest s'altere en el menor grau possible i es propicie l'adequació a la topografia del terreny, tant del perfil edificat com del parcel·lari, de la xarxa de camins i de les infraestructures lineals.

b) Impedir la construcció sobre elements dominants o en la cresta de les muntanyes, vores de penya-segats i cúspide del terreny, excepte les obres d'infraestructures i equipaments d'utilitat pública que hagen d'ocupar aquestes localitzacions.

c) Incorporació dels elements topogràfics significatius com condicionant de projecte, tals com vessants i ressaltos del relleu, llits naturals, murs, bancals, camins tradicionals i d'altres anàlegs, proposant les accions d'integració necessàries per a no deteriorar la qualitat paisatgística.

d) Integració de la vegetació i de l'arbratge preexistent i, en cas de desaparició, establiment de les mesures compensatòries que permeten conservar la textura i l'escala de compartimentació original dels terrenys.

e) Preservació de les fites i elevacions topogràfiques, mantenint la seua visibilitat i reforçant la seua presència com a referències visuals del territori i la seua funció com a espais de gaudi escenogràfic.

f) Manteniment del paisatge agrícola tradicional i característic dels espais rurals per la seua contribució a la varietat del paisatge i integració en aquest de les àrees urbanitzables previstes.

g) Manteniment del paisatge obert i natural, siga rural o marítim, de les perspectives que oferisquen els conjunts urbans històrics, típics o tradicionals, i de l'entorn de carreteres i camins de caràcter pintoresc; no s'admetrà la construcció de tancaments, edificacions o altres elements la situació o dimensions dels quals limiten el camp visual o desfiguren sensiblement aquestes perspectives.

Article 34. Normes d'aplicació directa al medi rural

1. No podran realitzar-se construccions que presenten característiques tipològiques o solucions estètiques pròpies de les zones urbanes, excepte en els assentaments rurals que admeten l'esmentada tipologia.

2. Es prohibeix la col·locació i el manteniment d'anuncis, cartells i tanques publicitàries, excepte els que tinguen caràcter institucional i una finalitat indicativa o informativa, amb les característiques que fixe, si és el cas, l'administració competent o, si es tracta de domini públic, que dispose d'una autorització expressa demanial i no comporte cap impacte paisatgístic.

3. Les noves edificacions hauran d'harmonitzar amb les construccions tradicionals i amb els edificis de valor etnogràfic o arquitectònic que hi haja en l'entorn immediat. A més, hauran de tindre tots els paraments exteriors i cobertes acabats, i emprar formes, materials i colors que afavorisquen una millor integració paisatgística, sense que això comporte la renúncia a cap llenguatge arquitectònic.

Article 35. Normes en relació amb el paisatge urbà

1. El planejament municipal propiciarà una estructura urbana adequada per a aconseguir la integració dels nuclis de població en el paisatge que els envolta, definint adequadament les vores urbanes, la silueta i els accessos des de les principals vies de comunicació.

2. Haurà de definir les condicions tipològiques i les justificarà en les característiques morfològiques de cada nucli. Igualment, haurà de contenir normes aplicables als espais públics i al viari, per a mantenir les principals vistes i perspectives del nucli urbà. Es prestarà especial atenció a la inclusió dels elements valuosos de l'entorn en l'escena urbana, com també les possibilitats de visualització des dels espais construïts.

3. Continuarà determinacions que permeten el control de l'escena urbana, especialment sobre aquells elements que la puguen distorsionar com mitgeres, reculades en l'edificació, tanques, publicitat, tendals, etc.

4. Per a la millor consecució d'aquest fi en relació amb la més efectiva i eficaç participació ciutadana, l'administració podrà exigir la utilització de tècniques de modelització i previsualització que permeten controlar el resultat de l'acció que es projecta.

a) Adequación a la pendiente natural del terreno, de modo que ésta se altere en el menor grado posible y se propicie la adecuación a la topografía del terreno, tanto del perfil edificado como del parcelario, de la red de caminos y de las infraestructuras lineales.

b) Impedir la construcción sobre elementos dominantes o en la cresta de las montañas, bordes de acantilados y cúspide del terreno, salvo las obras de infraestructuras y equipamientos de utilidad pública que deban ocupar dichas localizaciones.

c) Incorporación de los elementos topográficos significativos como condicionante de proyecto, tales como laderas y resaltes del relieve, cauces naturales, muros, bancales, caminos tradicionales y otros análogos, proponiendo las acciones de integración necesarias para no deteriorar la calidad paisajística.

d) Integración de la vegetación y del arbolado preexistente y, en caso de desaparición, establecimiento de las medidas compensatorias que permitan conservar la textura y la escala de compartimentación original de los terrenos.

e) Preservación de los hitos y elevaciones topográficas, manteniendo su visibilidad y reforzando su presencia como referencias visuales del territorio y su función como espacios de disfrute escenográfico.

f) Mantenimiento del paisaje agrícola tradicional y característico de los espacios rurales por su contribución a la variedad del paisaje e integración en él de las áreas urbanizables previstas.

g) Mantenimiento del paisaje abierto y natural, sea rural o marítimo, de las perspectivas que ofrezcan los conjuntos urbanos históricos, típicos o tradicionales, y del entorno de carreteras y caminos de carácter pintoresco, no admitiendo la construcción de cerramientos, edificaciones u otros elementos cuya situación o dimensiones limiten el campo visual o desfiguren sensiblemente tales perspectivas.

Artículo 34. Normas de aplicación directa en medio rural

1. No podrán realizarse construcciones que presenten características tipológicas o soluciones estéticas propias de las zonas urbanas, salvo en los asentamientos rurales que admitan dicha tipología.

2. Se prohíbe la colocación y mantenimiento de anuncios, carteles y vallas publicitarias, excepto los que tengan carácter institucional y fin indicativo o informativo, con las características que fije, en su caso, la administración competente o, tratándose de dominio público, cuente con expresa autorización demanial y no represente un impacto paisajístico.

3. Las nuevas edificaciones deberán armonizar con las construcciones tradicionales y con los edificios de valor etnográfico o arquitectónico que existieran en su entorno inmediato. Además, deberán tener todos sus paramentos exteriores y cubiertas terminadas, empleando formas, materiales y colores que favorezcan una mejor integración paisajística, sin que ello suponga la renuncia a lenguaje arquitectónico alguno.

Artículo 35. Normas en relación con el paisaje urbano

1. El planeamiento municipal propiciará una estructura urbana adecuada para lograr la integración de los núcleos de población en el paisaje que lo rodea, definiendo adecuadamente sus bordes urbanos, silueta y accesos desde las principales vías de comunicación.

2. Definirá las condiciones tipológicas justificándolas en las características morfológicas de cada núcleo. Igualmente, contendrá normas aplicables a los espacios públicos y al viario, para mantener las principales vistas y perspectivas del núcleo urbano. Se prestará especial atención a la inclusión de los elementos valiosos del entorno en la escena urbana, así como las posibilidades de visualización desde los espacios construidos.

3. Continuará determinaciones que permitan el control de la escena urbana, especialmente sobre aquellos elementos que la puedan distorsionar como medianerías, retranqueos, vallados, publicidad, toldos, etc.

4. Para la mejor consecució de este fin en relació amb la més efectiva i eficaç participació ciutadana, la administració podrà exigir la utilització de tècniques de modelització i previsualització que permeten controlar el resultat de la acció que se projecta.

Article 36. Programes d'imatge urbana

Els documents de planificació urbanística delimitaran àmbits per al desenvolupament de programes d'imatge urbana destinats a millorar la qualitat i l'atractiu dels espais més emblemàtics dels nuclis urbans i del seu entorn immediat.

TÍTOL III
Instruments d'Ordenació Territorial

CAPÍTOL I
Estratègia territorial de la Comunitat Valenciana

Article 37. Concepte i àmbit

1. L'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana estableix els objectius, criteris i directrius per a l'ordenació territorial de la Comunitat. Les estratègies s'expressaran per mitjà de propostes de caràcter orientador i dinamitzador, el nivell de vinculació de les quals serà establert en aquestes.

2. Podran proposar-se estratègies específiques per a àmbits menors quan estes apareguen com factors necessaris per a l'èxit dels objectius globals del territori.

3. L'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana podrà concretar-se en els altres instruments d'ordenació territorial.

Article 38. Contingut de l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana

L'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana incorporarà línies d'acció, iniciatives i orientacions definides de forma coherent per al desenvolupament territorial d'àmbit comunitari i inclourà, almenys:

a) Identificació dels objectius i accions estratègiques de la Comunitat Valenciana en el context espanyol i europeu, d'acord amb l'evolució previsible del context social i econòmic.

b) Definició d'una estructura territorial, adequada a les característiques de la Comunitat.

c) Criteris, directrius i orientacions territorials necessaris perquè les polítiques sectorials es desenvolupen de forma coherent entre elles i amb la planificació territorial, i asseguruen la seua coordinació i la seua contribució més eficaç als objectius de desenvolupament sostenible de la Comunitat Valenciana.

d) Definició de les característiques de les àrees funcionals i dels àmbits territorials d'escala intermèdia com a àmbits de gestió i planificació territorial. S'entén per àrea funcional l'àmbit adequat per a l'ordenació del territori a escala supramunicipal, capaç d'articular l'espai regional de forma efectiva, delimitada d'acord amb criteris que mostren la funcionalitat del territori, tals com els moviments de la població per a satisfer les seues necessitats de servicis, les relacions entre espais de residència i àrees d'activitat, els fluxos de trànsit dominant i els processos d'expansió urbana i industrial.

e) Referències territorials, directrius i criteris d'actuació per a les estratègies territorials d'escala subregional i per a les iniciatives de l'administració local, autonòmica i central.

f) Identificació i caracterització dels projectes singulars i de les accions de dinamització fonamentals per a impulsar els processos de canvi en el territori que siguen coherents amb els principis i objectius establerts en aquesta llei.

g) Criteris, directrius i accions de caràcter territorial que s'han de considerar en l'ordenació del sòl no urbanitzable, la gestió dels recursos i espais naturals, la prevenció dels riscos naturals i la millora de la qualitat ambiental del territori.

Article 39. Documentació

L'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana es formalitzarà en un document amb els continguts següents:

a) Síntesi del diagnòstic territorial, que expressarà els grans reptes territorials de la Comunitat, per mitjà de la identificació de les opcions i riscos de futur existents.

Artículo 36. Programas de imagen urbana

Los documentos de planificación urbanística delimitarán ámbitos para el desarrollo de programas de imagen urbana destinados a mejorar la calidad y el atractivo de los espacios más emblemáticos de los cascos urbanos y de su entorno inmediato.

TITULO III
Instrumentos de ordenación territorial

CAPITULO I
Estrategia territorial de la Comunidad Valenciana

Artículo 37. Concepto y ámbito

1. La Estrategia Territorial de la Comunidad Valenciana establece los objetivos, criterios y directrices para la ordenación territorial de la Comunidad. Las estrategias se expresarán mediante propuestas de carácter orientador y dinamizador, cuyo nivel de vinculación será establecido en las mismas.

2. Podrán proponerse estrategias específicas para ámbitos menores cuando éstas aparezcan como factores necesarios para el logro de los objetivos globales del territorio.

3. La Estrategia Territorial de la Comunidad Valenciana podrá concretarse en los demás instrumentos de ordenación territorial.

Artículo 38. Contenido de la Estrategia Territorial de la Comunidad Valenciana

La Estrategia Territorial de la Comunidad Valenciana incorporará líneas de acción, iniciativas y orientaciones definidas de forma coherente para el desarrollo territorial de ámbito comunitario incluyendo, al menos:

a) Identificación de los objetivos y acciones estratégicas de la Comunidad Valenciana en el contexto español y europeo, de acuerdo con la evolución previsible del contexto social y económico.

b) Definición de una estructura territorial, adecuada a las características de la Comunidad.

c) Criterios, directrices y orientaciones territoriales necesarios para que las políticas sectoriales se desarrollen de forma coherente entre sí y con la planificación territorial, asegurando su coordinación y su contribución más eficaz a los objetivos de desarrollo sostenible de la Comunidad Valenciana.

d) Definición de las características de las áreas funcionales y de los ámbitos territoriales de escala intermedia como ámbitos de gestión y planificación territorial. Se entiende por área funcional el ámbito adecuado para la ordenación del territorio a escala supramunicipal, capaz de articular el espacio regional de forma efectiva, delimitada de acuerdo con criterios que reflejan la funcionalidad del territorio, tales como los movimientos de la población para satisfacer sus necesidades de servicios, las relaciones entre espacios de residencia y áreas de actividad, los flujos de tránsito dominante y los procesos de expansión urbana e industrial.

e) Referencias territoriales, directrices y criterios de actuación para las estrategias territoriales de escala subregional y para las iniciativas de la administración local, autonómica y central.

f) Identificación y caracterización de los proyectos singulares y de las acciones de dinamización fundamentales para impulsar los procesos de cambio en el territorio que sean coherentes con los principios y objetivos establecidos en esta ley.

g) Criterios, directrices y acciones de carácter territorial a considerar en la ordenación del suelo no urbanizable, la gestión de los recursos y espacios naturales, la prevención de los riesgos naturales y la mejora de la calidad ambiental del territorio.

Artículo 39. Documentación

La Estrategia Territorial de la Comunidad Valenciana se formalizará en un documento con los siguientes contenidos:

a) Síntesis del diagnòstic territorial, que expressarà los grandes retos territoriales de la Comunidad, mediante la identificación de las opciones y riesgos de futuro existents.

b) Línies d'acció, iniciatives i orientacions definides de forma coherent i interrelacionada per a l'organització i el desenvolupament del territori.

c) Directrius d'ordenació territorial, que establiran el seu propi àmbit i grau de vinculació.

d) Estudi per a l'avaluació ambiental estratègica.

Article 40. Formulació

Correspon a la Conselleria competent en matèria d'ordenació del territori i urbanisme coordinar i promoure l'elaboració i formulació de l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana.

L'elaboració de l'estratègia territorial de la Comunitat Valenciana requerirà la col·laboració de les distintes administracions públiques i dels agents econòmics i socials més representatius de la Comunitat Valenciana.

Article 41. Tramitació i aprovació

1. Finalitzada la redacció tècnica de l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana, la Conselleria competent en matèria d'ordenació del territori i urbanisme, simultàniament:

a) El sotmetrà a informació pública, per un període mínim de dos mesos, anunciada en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*, en els butlletins oficials de les províncies d'Alacant, de Castelló i de València, i en un diari no oficial d'àmplia difusió en cadascuna de les províncies assenyalades. El còmput del termini s'iniciarà a partir de l'endemà de la data de l'últim anunci publicat. Durant el període d'informació pública, el document de l'Estratègia Territorial haurà de trobar-se dipositat, per a la seua consulta i al·legacions dels particulars, en un local de l'administració promotora situat en cadascuna de les tres capitals de província.

b) Demanarà informes dels municipis i dels distintes departaments o òrgans competents de les administracions públiques en relació amb les respectives competències, llevat que ja s'hagen aconseguit acords entre administracions prèviament, respecte dels continguts de l'Estratègia Territorial en la fase d'avanç.

c) La falta d'emissió en el termini de dos mesos dels informes assenyalats no interromprà la tramitació del procediment.

2. Conclous els tràmits assenyalats i una vegada emés informe sobre les al·legacions presentades, la Conselleria competent en ordenació del territori i urbanisme es pronunciarà sobre estes i introduirà les modificacions oportunes, l'aprovarà provisionalment i l'eleva al Consell de la Generalitat per a la seua aprovació definitiva mitjançant un decret, el qual n'haurà de donar compte a les Corts Valencianes.

Article 42. Publicació i vigència

1. L'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana entrarà en vigència l'endemà de la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* del decret pel qual s'aprova, amb transcripció de les directrius d'ordenació territorial previstes en l'article 39.c) d'aquesta llei.

2. L'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana tindrà vigència indefinida, sense perjudici dels terminis o altres circumstàncies que aquesta puga establir per a la seua revisió.

3. L'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana podrà ser modificada conforme al procediment establert en esta llei per a la seua aprovació.

4. La Generalitat impulsarà les accions necessàries per a la major divulgació i coneixement públic de l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana aprovada.

b) Líneas de acción, iniciativas y orientaciones definidas de forma coherente e interrelacionada para la organización y el desarrollo del territorio.

c) Directrices de ordenación territorial, que establecerán su propio ámbito y grado de vinculación.

d) Estudio para la evaluación ambiental estratégica.

Artículo 40. Formulación

Corresponde a la Conselleria competente en materia de ordenación del territorio y urbanismo coordinar y promover la elaboración y formulación de la Estrategia Territorial de la Comunidad Valenciana.

La elaboración de la Estrategia Territorial de la Comunidad Valenciana requerirá la colaboración de las distintas administraciones públicas y de los agentes económicos y sociales más representativos de la Comunidad Valenciana.

Artículo 41. Tramitación y aprobación

1. Finalizada la redacción técnica de la Estrategia Territorial de la Comunidad Valenciana, la Conselleria competente en materia de ordenación del territorio y urbanismo, simultáneamente:

a) Lo someterá a información pública, por un periodo mínimo de dos meses, anunciada en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*, en los boletines oficiales de las provincias de Alicante, de Castellón y de Valencia, y en un diario no oficial de amplia difusión en cada una de las provincias señaladas. El cómputo del plazo se iniciará a partir del día siguiente de la fecha del último anuncio publicado. Durante el periodo de información pública, el documento de la Estrategia Territorial deberá encontrarse depositado, para su consulta y alegaciones de los particulares, en un local de la administración promotora sito en cada una de las tres capitales de provincia.

b) Recabará informes de los municipios y de los distintos departamentos u órganos competentes de las administraciones públicas en relación con sus respectivas competencias, salvo que ya se hubiesen alcanzado acuerdos entre administraciones previamente respecto de los contenidos de la estrategia territorial en la fase de avance.

c) La falta de emisión en el plazo de dos meses de los informes señalados no interrumpirá la tramitación del procedimiento.

2. Concluidos los trámites señalados e informadas las alegaciones presentadas, la Conselleria competente en ordenación del territorio y urbanismo se pronunciará sobre éstas e introducirá las modificaciones oportunas, lo aprobará provisionalmente y lo elevará al Consell de la Generalitat para su aprobación definitiva, mediante decreto, quien deberá dar cuenta a las Cortes Valencianes.

Artículo 42. Publicación y vigencia

1. La Estrategia Territorial de la Comunidad Valenciana entrará en vigor el día siguiente al de la publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* del decreto por el que se aprueba, con transcripción de las directrices de ordenación territorial, previstas en el artículo 39.c) de esta ley.

2. La Estrategia Territorial de la Comunidad Valenciana tendrá vigencia indefinida, sin perjuicio de los plazos u otras circunstancias que se puedan establecer en ella para su revisión.

3. La Estrategia Territorial de la Comunidad Valenciana podrá ser modificada conforme al procedimiento establecido en esta ley para su aprobación.

4. La Generalitat impulsará las acciones necesarias para la mayor divulgación y conocimiento público de la Estrategia Territorial de la Comunidad Valenciana aprobada.

CAPÍTOL II
Plans d'acció territorial

Secció primera
Regles comunes

Article 43. Concepte i àmbit

Els plans d'acció territorial són instruments d'ordenació territorial que desenrotllen, en àmbits territorials concrets o en el marc de sectors específics, els objectius i criteris d'esta llei i de l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana. L'àmbit dels plans d'acció territorial pot comprendre, en tot o en part, diversos termes municipals.

Article 44. Tipus

Els plans d'acció territorial seran de caràcter sectorial o integrat, segons els seus objectius i estratègies estiguen vinculats a un o a diversos sectors de l'acció pública.

Article 45. Suspensió de llicències

1. A proposta de l'òrgan que formule un pla d'acció territorial, per termini màxim d'un any i àmbit territorial definit, el Consell de la Generalitat podrà acordar la suspensió de llicències i d'acords de programació a fi d'estudiar-ne l'elaboració o la reforma.

2. La convocatòria de la informació pública d'un pla d'acció territorial anunciada en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* determinarà, per ella mateixa, la suspensió de l'atorgament de llicències i de l'adopció d'acords que aproven els programes, en aquelles àrees del territori les noves determinacions de les quals, impliquen modificació de l'ordenació urbanística vigent, pel termini màxim d'un any i amb les altres condicions i termes establerts en la legislació urbanística de la Comunitat Valenciana. L'administració que formule el pla podrà excloure de la suspensió aquelles actuacions que siguen compatibles amb les determinacions existents i amb les previstes en el pla en tramitació.

Article 46. Aprovació definitiva i efectes

1. Correspondrà al Consell de la Generalitat l'aprovació definitiva per mitjà d'un decret dels plans d'acció territorial.

2. Els plans d'acció territorial podran desenrotllar, completar o fins i tot modificar l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana, qualssevol altres plans d'acció territorial o plans urbanístics per al seu àmbit geogràfic específic, com a conseqüència de l'anàlisi territorial més detallada desenrotllada en el pla. Amb aquest efecte incorporaran, si és el cas, un annex en el qual es concretaran les millores o modificacions que es proposen i les raons que les justifiquen.

La seua formulació i tramitació s'haurà d'adaptar al que preveuen els articles 55 i 60 d'aquesta llei.

Article 47. Publicació i vigència

1. Els plans d'acció territorial entraran en vigor l'endemà de la publicació del decret del Consell de la Generalitat de la seua aprovació definitiva en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*, amb transcripció de les seues determinacions normatives, la qual haurà d'incloure en qualsevol cas les normes d'ordenació previstes en l'article 52.2.b, i les modificacions que puguen introduir en les normes urbanístiques del planejament urbanístic o territorial vigent, previstes en l'article 53.2 d'aquesta llei.

2. Els plans d'acció territorial tindran vigència indefinida, sense perjudici dels terminis o altres circumstàncies que s'hi puguen establir per a la seua revisió o modificació.

3. La Generalitat impulsarà les accions necessàries per a la major divulgació i el coneixement públic dels plans d'acció territorial aprovats.

CAPÍTULO II
Planes de acción territorial

Sección primera
Reglas comunes

Artículo 43. Concepto y ámbito

Los planes de acción territorial son instrumentos de ordenación territorial que desarrollan, en ámbitos territoriales concretos o en el marco de sectores específicos, los objetivos y criterios de esta ley y de la Estrategia Territorial de la Comunidad Valenciana. El ámbito de los planes de acción territorial puede comprender, en todo o en parte, varios términos municipales.

Artículo 44. Tipos

Los planes de acción territorial serán de carácter sectorial o integrado, según sus objetivos y estrategias estén vinculados a uno o a varios sectores de la acción pública.

Artículo 45. Suspensión de licencias

1. A propuesta del órgano que formule un plan de acción territorial, por plazo máximo de un año y ámbito territorial definido, el Consell de la Generalitat podrá acordar la suspensión de licencias y de acuerdos de programación con el fin de estudiar su elaboración o reforma.

2. La convocatoria de la información pública de un plan de acción territorial anunciada en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* determinará, por sí misma, la suspensión del otorgamiento de licencias y de la adopción de acuerdos aprobatorios de programas, en aquellas áreas del territorio cuyas nuevas determinaciones supongan modificación de la ordenación urbanística vigente, por el plazo máximo de un año y con las demás condiciones y términos establecidos en la legislación urbanística de la Comunidad Valenciana. La administración que formule el plan podrá excluir de la suspensión aquellas actuaciones que sean compatibles con las determinaciones existentes y con las previstas en el plan en tramitación.

Artículo 46. Aprobación definitiva y efectos

1. Corresponderá al Consell de la Generalitat la aprobación definitiva mediante decreto de los planes de acción territorial.

2. Los planes de acción territorial podrán desarrollar, completar o incluso modificar la Estrategia Territorial de la Comunidad Valenciana, cualesquiera otros planes de acción territorial o planes urbanísticos para su ámbito geográfico específico, como consecuencia del análisis territorial más pormenorizado desarrollado en el plan. A tal efecto incorporarán, en su caso, un anexo en el que se concretarán las mejoras o modificaciones que se proponen y las razones que las justifiquen.

Su formulación y tramitación se ajustará a lo previsto en los artículos 55 y 60 de esta ley.

Artículo 47. Publicación y vigencia

1. Los planes de acción territorial entrarán en vigor el día siguiente al de la publicación del Decreto del Consell de la Generalitat de su aprobación definitiva en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*, con transcripción de sus determinaciones normativas, que habrá de incluir en cualquier caso las normas de ordenación, previstas en el artículo 52.2.b, y las modificaciones que puedan introducir en las normas urbanísticas del planeamiento urbanístico o territorial vigente, previstas en el artículo 53.2 de esta ley.

2. Los planes de acción territorial tendrán vigencia indefinida, sin perjuicio de los plazos u otras circunstancias que se puedan establecer en ellos para su revisión o modificación.

3. La Generalitat impulsará las acciones necesarias para la mayor divulgación y conocimiento público de los planes de acción territorial aprobados.

Secció segona
Plans d'acció territorial integrats

Article 48. Contingut

Els plans d'acció territorial integrats hauran d'incloure, entre altres, els següents continguts: definició d'objectius, anàlisi, diagnòstic i estratègies del pla.

Article 49. Definició d'objectius

Els plans d'acció territorial integrats definiran els seus objectius, que hauran de ser coherents amb els objectius i criteris d'ordenació territorial que s'estableixen en esta llei i amb els objectius, criteris i directrius que, per al seu àmbit, haja establert, si és el cas, l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana. Els objectius dels plans d'acció territorial integrats hauran de definir-se amb el grau de concreció suficient per a orientar el desenvolupament i l'execució de les estratègies del pla.

Article 50. Anàlisi territorial

Els plans d'acció territorial Integrats analitzaran la informació territorialment rellevant en el seu àmbit d'actuació i, en particular, la relativa al medi físic, al paisatge, al patrimoni cultural, als indicadors de renda i benestar, als assentaments i evolució de població, al sistema productiu, a les infraestructures, als equipaments, a l'habitatge i al planejament urbanístic i sectorial, com també altres dades que proporcione el Sistema d'Informació Territorial.

Article 51. Diagnòstic del territori

Els plans d'acció territorial integrats hauran de contenir un diagnòstic sobre la problemàtica i oportunitats del seu àmbit d'actuació, i identificaran les seues causes i definiran els agents d'actuació dels quals siga rellevant per a aconseguir els objectius del pla. També, valoraran els efectes que la consecució dels objectius proposats tindrà sobre el medi físic, el paisatge, el patrimoni cultural, la població, l'activitat econòmica, les infraestructures i equipaments, l'habitatge i l'administració i el govern del territori.

Article 52. Estratègies del pla

1. La naturalesa, el contingut i l'abast de les estratègies dels plans d'acció territorial integrats es determinaran per la problemàtica de l'àmbit d'actuació i pels objectius, criteris i directrius que haja establert l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana. En tot cas, els plans d'acció territorial integrats hauran de fer explícita la relació entre les seues estratègies i els seus objectius.

2. Les estratègies dels plans d'acció territorial integrats seran:

a) Projectes i accions dinamitzadores per a impulsar els processos de canvi en el territori.

b) Normativa d'ordenació, constituïda per un text articulat que establirà el seu àmbit i grau de vinculació, segons calga, sobre els usos del sòl i les activitats. Estes normes podran ser d'aplicació directa o diferida a través del planejament urbanístic o de la planificació sectorial.

Article 53. Documentació

1. Els plans d'acció territorial integrats constaran, com a mínim, de documents d'informació, d'objectius i estratègies i d'estudi per a l'avaluació ambiental estratègica.

2. Els plans d'acció territorial integrats inclouran, si és el cas, un annex de les modificacions que afecten el planejament territorial o urbanístic vigent, que se substanciarà d'acord amb les consideracions que es realitzen en l'article següent.

3. L'estudi per a l'avaluació ambiental estratègica s'elaborarà i tramitarà conforme a la seua legislació específica, en aquests casos l'estudi esmentat aprofundirà sobre els efectes en els aspectes socioeconòmics i de l'impacte de la localització sobre les infraestructures i usos del sòl.

Sección segunda
Planes de acción territorial integrados

Artículo 48. Contenido

Los planes de acción territorial integrados deberán incluir, entre otros, los siguientes contenidos: definición de objetivos, análisis, diagnóstico y estrategias del plan.

Artículo 49. Definición de objetivos

Los planes de acción territorial integrados definirán sus objetivos, que deberán ser coherentes con los objetivos y criterios de ordenación territorial que se establecen en esta ley y con los objetivos, criterios y directrices que, para su ámbito, haya establecido, en su caso, la estrategia territorial de la Comunidad Valenciana. Los objetivos de los planes de acción territorial integrados deberán definirse con el grado de concreción suficiente para orientar el desarrollo y ejecución de las estrategias del plan.

Artículo 50. Análisis territorial

Los planes de acción territorial integrados analizarán la información territorialmente relevante en su ámbito de actuación y, en particular, la relativa al medio físico, al paisaje, al patrimonio cultural, a los indicadores de renta y bienestar, a los asentamientos y evolución de población, al sistema productivo, a las infraestructuras, los equipamientos, la vivienda y el planeamiento urbanístico y sectorial, así como otros datos que proporcione el Sistema de Información Territorial.

Artículo 51. Diagnóstico del territorio

Los planes de acción territorial integrados contendrán un diagnóstico sobre la problemática y oportunidades de su ámbito de actuación, identificando sus causas y definiendo a los agentes cuya actuación sea relevante para alcanzar los objetivos del plan. Asimismo, valorarán los efectos que la consecución de los objetivos propuestos tendrá sobre el medio físico, el paisaje, el patrimonio cultural, la población, la actividad económica, las infraestructuras y equipamientos, la vivienda y la administración y gobierno del territorio.

Artículo 52. Estrategias del plan

1. La naturaleza, contenido y alcance de las estrategias de los planes de acción territorial integrados vendrán determinados por la problemática del ámbito de actuación y por los objetivos, criterios y directrices que haya establecido la estrategia territorial de la Comunidad Valenciana. En todo caso, los planes de acción territorial integrados deberán hacer explícita la relación entre sus estrategias y sus objetivos.

2. Las estrategias de los planes de acción territorial integrados serán:

a) Proyectos y acciones dinamizadoras para impulsar los procesos de cambio en el territorio.

b) Normativa de ordenación, constituída por un texto articulado que establecerá su propio ámbito y grado de vinculación, según se precise, sobre los usos del suelo y las actividades. Estas normas podrán ser de aplicación directa o diferida a través del planeamiento urbanístico o de la planificación sectorial.

Artículo 53. Documentación

1. Los planes de acción territorial integrados constarán, como mínimo, de documentos de información, de objetivos y estrategias y de estudio para la evaluación ambiental estratégica.

2. Los planes de acción territorial integrados incluirán, en su caso, un anexo de las modificaciones que afecten al planeamiento territorial o urbanístico vigente, que se sustanciará de acuerdo con las consideraciones que se realizan en el artículo siguiente.

3. El estudio para la evaluación ambiental estratégica se elaborará y tramitará conforme a su legislación específica, en estos casos dicho estudio profundizará sobre los efectos en los aspectos socioeconómicos y del impacto de la localización sobre las infraestructuras y usos del suelo.

4. Inclouran estudis de paisatge i catàlegs conforme al que estableix el títol II d'aquesta llei.

5. Podran preveure accions per a la sostenibilitat i la qualitat ambiental i definir programes i projectes conforme al que estableix el títol IV d'aquesta llei.

6. Podran proposar òrgans per al governament del territori en el seu àmbit, conforme al que estableix el títol V d'aquesta llei.

Article 54. Relació dels plans d'acció territorial integrats amb altres instruments d'ordenació territorial i urbanística

1. Els plans d'acció territorial integrats seran coherents amb la resta d'instruments d'ordenació territorial i integraran el que preveuen els instruments de planificació ambiental en els termes previstos en la Llei de la Generalitat 11/1994, de 27 de desembre, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana, i en les directives 79/409/CEE, de 2 d'abril de 1979, relativa a la conservació de les aus silvestres, i 92/43/CEE, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres, com també en els de protecció del patrimoni cultural, d'acord amb la Llei de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià.

2. En compliment de la seua funció de coordinació supramunicipal i de la seua finalitat integradora de polítiques sectorials, quan la complexitat o rellevància dels problemes territorials així ho aconselle, els plans d'acció territorial integrats podran prefigurar les determinacions de l'ordenació estructural dels plans generals, per a la posterior incorporació a aquests.

3. Els plans d'acció territorial integrats podran reservar terrenys per a dotacions d'interés supramunicipal, classificar directament terrenys i articular l'ordenació urbanística de centres, eixos o entorns d'àmplia influència supramunicipal.

4. Els plans d'acció territorial integrats podran modificar directament plans d'acció territorial o plans urbanístics aprovats. En aquests supòsits, hauran d'incorporar un annex en el qual, a més de concretar les millores en l'ordenació que es proposen i les raons que les justifiquen, s'acompanye un document refós que incloga tant les noves determinacions com les que queden en vigència.

Article 55. Formulació i tramitació

1. Els plans d'acció territorial integrats seran elaborats i formulats per la Conselleria competent en matèria d'ordenació del territori i urbanisme o, si és el cas, pels municipis en els termes establerts en esta llei.

2. Els plans d'acció territorial integrats es tramitaran segons les normes previstes per a l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana, amb les especificacions següents:

a) El període d'informació pública haurà de ser com a mínim de dos mesos, i s'haurà d'anunciar en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* i en un diari no oficial d'àmplia difusió a la província afectada pel pla. El document per a consulta pública s'haurà de trobar dipositat en un local de l'administració promotora situat en la capital de cada una de les províncies afectades i, si és el cas, dels ajuntaments afectats pel canvi d'ordenació.

b) Quan es tracte d'un pla que continga determinacions de millora o modificació de l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana o d'altres plans aprovats, en els anuncis d'obertura del període d'informació pública i en els requeriments d'informe que es dirigisquen als òrgans i administracions públiques afectades en les seues competències, s'haurà de fer constar expressament l'esmentada circumstància.

c) S'haurà de demanar el dictamen dels municipis el planejament urbanístic dels quals puga veure's afectat per les determinacions del pla d'acció territorial integrat.

d) El termini per a emetre els informes i els dictàmens per les distintes administracions públiques afectades haurà de ser de dos mesos comptadors a partir de la data de la recepció de la sol·licitud. La falta d'emissió en termini no interromprà la tramitació del pla.

3. En el cas que un pla d'acció territorial integrat implique una modificació d'un altre pla d'acció territorial formulat per una admi-

4. Incluirán estudios de paisaje y catálogos conforme a lo establecido en el título II de esta ley.

5. Podrán prever acciones para la sostenibilidad y la calidad ambiental definiendo programas y proyectos conforme a lo establecido en el título IV de esta ley.

6. Podrán proponer órganos para la gobernanza del territorio en su ámbito, conforme a lo establecido en el título V de esta ley.

Artículo 54. Relación de los planes de acción territorial integrados con otros instrumentos de ordenación territorial y urbanística

1. Los planes de acción territorial integrados serán coherentes con el resto de instrumentos de ordenación territorial e integrarán lo previsto en los instrumentos de planificación medioambiental en los términos previstos en la Ley de la Generalitat 11/1994, de 27 de diciembre, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunidad Valenciana, y en las Directivas 79/409/CEE, de 2 de abril de 1979, relativa a la conservación de las aves silvestres y 92/43/CEE, de 21 de mayo de 1992, relativa a la conservación de los hábitats naturales y de la fauna y flora silvestres, así como en los de protección del patrimonio cultural conforme a la Ley de la Generalitat, del Patrimonio Cultural Valenciano.

2. En cumplimiento de su función de coordinación supramunicipal y de su finalidad integradora de políticas sectoriales, cuando la complejidad o relevancia de los problemas territoriales así lo aconseje, los planes de acción territorial integrados podrán prefigurar las determinaciones de la ordenación estructural de los planes generales, para su posterior incorporación a éstos.

3. Los planes de acción territorial integrados podrán reservar terrenos para dotaciones de interés supramunicipal, clasificar directamente terrenos y articular la ordenación urbanística de centros, ejes o entornos de amplia influencia supramunicipal.

4. Los planes de acción territorial integrados podrán modificar directamente planes de acción territorial o planes urbanísticos aprobados. En tales supuestos, deberán incorporar un anexo en el que, además de concretar las mejoras en la ordenación que se proponen y las razones que las justifiquen, se acompañe un documento de refundición que refleje tanto las nuevas determinaciones como las que queden en vigor.

Artículo 55. Formulació i tramitació

1. Los planes de acción territorial integrados serán elaborados y formulados por la Conselleria competente en materia de ordenación del territorio y urbanismo o, en su caso, por los municipios en los términos establecidos en esta ley.

2. Los planes de acción territorial integrados se tramitarán según las normas previstas para la estrategia territorial de la Comunidad Valenciana, con las siguientes especificaciones:

a) El periodo de información pública será como mínimo de dos meses, y se anunciará en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* y en un diario no oficial de amplia difusión en la provincia afectada por el plan. El documento para consulta pública se encontrará depositado en un local de la administración promotora sito en la capital de cada una de las provincias afectadas y, en su caso, de los ayuntamientos afectados por el cambio de ordenación.

b) Cuando se trate de un plan que contenga determinaciones de mejora o modificación de la Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana o de otros planes aprobados, en los anuncios de apertura del período de información pública y en los requerimientos de informe que se dirijan a los órganos y administraciones públicas afectadas en sus competencias, se hará constar expresamente dicha circunstancia.

c) Se recabará el dictamen de los municipios cuyo planeamiento urbanístico pueda verse afectado por las determinaciones del Plan de Acción Territorial Integrado.

d) El plazo para emitir los informes y dictámenes por las distintas administraciones públicas afectadas será de dos meses contados a partir de la fecha de la recepción de su solicitud. Su falta de emisión en plazo no interrumpirá la tramitación del plan.

3. En el caso de que un Plan de Acción Territorial Integrado suponga una modificación de otro Plan de Acción Territorial for-

nistració o òrgans distints del que formule aquell, la seua tramitació requerirà la sol·licitud d'informe a l'esmentada administració o òrgan abans d'iniciar el període d'informació pública. Este informe no tindrà caràcter vinculant, i s'entendrà favorable a la modificació proposada si no s'ha evacuat en el termini d'un mes des de la sol·licitud.

4. Quan circumstàncies especials de conurbació o recíproca influència territorial entre termes municipals veïns aconsellen l'elaboració coordinada de la seua ordenació urbanística, o la consideració conjunta d'esta per a sectors comuns, els municipis interessats podran formular plans d'acció territorial integrats, sempre que s'agrupen amb motiu de l'elaboració d'aquell pla d'àmbit supramunicipal en qualsevol de les modalitats permeses per la legislació de règim local. Els esmentats plans es tramitaran conforme al que disposen els apartats anteriors, amb les especificacions següents:

a) L'entitat local competent per a acordar el sotmetiment del pla a informació pública, amb caràcter previ a l'obertura d'esta, concertarà amb la Conselleria competent en matèria d'ordenació del territori i urbanisme la definició del model territorial elegit concorde amb el seu context supramunicipal.

El dictamen preceptiu dels municipis integrats en l'entitat local promotora tindrà caràcter vinculant en tot allò que faça referència a l'ordenació urbanística del seu terme municipal.

Igualment, li correspondrà demanar els distints informes sectorials i acordar-ne l'aprovació provisional.

b) Acordada l'aprovació provisional, l'entitat local promotora del pla el remetrà a la Conselleria competent en matèria d'ordenació del territori i urbanisme, i en sol·licitarà l'aprovació definitiva a l'efecte de l'elevació al Consell de la Generalitat.

Secció tercera Plans d'acció territorial sectorials

Article 56. Contingut

Els plans d'acció territorial sectorials es podran elaborar segons els continguts i les especificacions establides per als plans d'acció territorial integrats, amb les particularitats que calguen segons els objectius específics i del sector d'acció pública a què es referisquen.

Article 57. Determinacions

1. Els plans d'acció territorial sectorials establiran les determinacions necessàries per al compliment dels seus objectius i seran coherents amb els objectius i criteris d'ordenació establits en aquesta llei i, si és el cas, en l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana.

2. Podran establir reserves de terrenys quan calga per al compliment dels seus objectius.

Article 58. Documentació

1. Els plans d'acció territorial sectorial constaran, com a mínim, de documents d'informació, d'objectius i d'estratègies, d'anàlisi i d'estudi per a l'avaluació ambiental estratègica.

2. Els objectius i les estratègies s'elaboraran d'acord amb el que preveuen els articles 49 i 52 d'aquesta llei respecte als plans d'acció territorial integrats.

3. L'estudi per a l'avaluació ambiental estratègica s'elaborarà i es tramitarà d'acord amb la legislació específica.

Article 59. Relació dels plans d'acció territorial sectorials amb altres instruments d'ordenació territorial i urbanística

1. Els plans d'acció territorial sectorials seran coherents amb la resta d'instruments d'ordenació territorial i integraran el que preveuen els instruments de planificació ambiental en els termes previstos en la Llei de la Generalitat 11/1994, de 27 de desembre, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana, i en les directives 79/409/CEE, de 2 d'abril de 1979, relativa a la conservació de les aus silvestres, i 92/43/CEE, de 21 de maig de 1992, rela-

mulado por una administración u órganos distintos de los que formule aquel, su tramitación requerirá la solicitud de informe a dicha administración u órgano antes de iniciar el período de información pública. Este informe no tendrá carácter vinculante, y se entenderá favorable a la modificación propuesta si no se hubiera evacuado en el plazo de un mes desde la solicitud.

4. Cuando circunstancias especiales de conurbación o recíproca influencia territorial entre términos municipales vecinos aconsejen la elaboración coordinada de su ordenación urbanística, o la consideración conjunta de ella para sectores comunes, los municipios interesados podrán formular planes de acción territorial integrados, siempre que se agrupen con motivo de la elaboración de ese plan de ámbito supramunicipal en cualquiera de las modalidades permitidas por la legislación de régimen local. Dichos planes se tramitarán conforme a lo dispuesto en los apartados anteriores, con las siguientes especificaciones:

a) La entidad local competente para acordar el sometimiento del plan a información pública, con carácter previo a la apertura de ella, concertará con la Conselleria competente en materia de ordenación del territorio y urbanismo la definición del modelo territorial elegido acorde con su contexto supramunicipal.

El dictamen preceptivo de los municipios integrados en la entidad local promotora tendrá carácter vinculante en lo que se refiera a la ordenación urbanística de su término municipal.

Igualmente, le corresponderá recabar los distintos informes sectoriales y acordar su aprobación provisional.

b) Acordada la aprobación provisional, la entidad local promotora del plan lo remitirá a la Conselleria competente en materia de ordenación del territorio y urbanismo, interesando su aprobación definitiva a los efectos de su elevación al Consell de la Generalitat.

Sección tercera Planes de acción territorial sectoriales

Artículo 56. Contenido

Los planes de acción territorial sectoriales se podrán elaborar según los contenidos y especificaciones establecidas para los planes de acción territorial integrados, con las particularidades que sean necesarias en función de los objetivos específicos y del sector de acción pública al que se refieran.

Artículo 57. Determinaciones

1. Los planes de acción territorial sectoriales establecerán las determinaciones necesarias para el cumplimiento de sus objetivos y serán coherentes con los objetivos y criterios de ordenación establecidos en esta ley y, en su caso, en la Estratègia Territorial de la Comunidad Valenciana.

2. Podrán establecer reservas de terrenos cuando sea necesario para el cumplimiento de sus objetivos.

Artículo 58. Documentación

1. Los planes de acción territorial sectorial constarán, como mínimo, de documentos de información, de objetivos y estrategias, de análisis y de estudio para la evaluación ambiental estratègica.

2. Los objetivos y las estrategias se elaborarán de acuerdo con lo previsto en los artículos 49 y 52 de esta ley respecto a los planes de acción territorial integrados.

3. El estudio para la evaluación ambiental estratègica se elaborará y se tramitará conforme a su legislación específica.

Artículo 59. Relación de los planes de acción territorial sectoriales con otros instrumentos de ordenación territorial y urbanística

1. Los planes de acción territorial sectoriales serán coherentes con el resto de instrumentos de ordenación territorial e integrarán lo previsto en los instrumentos de planificación medioambiental en los términos previstos en la Ley de la Generalitat 11/1994, de 27 de diciembre, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunidad Valenciana, y en las Directivas 79/409/CEE, de 2 de abril de 1979, relativa a la conservación de las aves silvestres y 92/43/CEE, de

tiva a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres, com també en els de protecció del patrimoni cultural, d'acord amb la Llei de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià.

2. Els plans d'acció territorial sectorials podran modificar directament plans d'acció territorial o plans urbanístics aprovats. En aquests supòsits hauran d'incorporar un annex en el qual, a més de concretar les millores en l'ordenació que es proposen i les raons que les justifiquen, s'acompanye un document refós que incloga tant les noves determinacions com les que queden en vigència.

Article 60. Formulació i tramitació

1. Els plans d'acció territorial sectorials podran ser promoguts i elaborats per les distintes administracions territorials i els seus òrgans o departaments competents en raó de la matèria.

2. Els plans d'acció territorial sectorials es tramitaran segons les normes previstes per a l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana, amb les següents especificacions:

a) Estos plans hauran de ser objecte d'informe de la Conselleria competent en matèria d'ordenació del territori i urbanisme en el termini d'un mes. L'esmentat informe versarà sobre matèries objecte de la seua competència, serà preceptiu i haurà d'evacuarse amb caràcter anterior a l'obertura del període d'informació pública. Si transcorregut un mes des de la sol·licitud efectuada per l'administració o departament promotor del pla, l'esmentat informe no ha sigut formulat, s'entendrà que és favorable.

b) Correspon a la Conselleria competent per raó de la matèria o sector a què es referisca el pla d'acció territorial sectorial acordar l'obertura del període d'informació pública. Si el pla conté determinacions que modifiquen plans d'acció territorial formulats per una administració o òrgan distint del que formule este, la Conselleria a la qual corresponga acordar l'obertura del període d'informació pública, abans de l'inici d'este, sol·licitarà l'emissió d'informe. Este informe no tindrà caràcter vinculant, i s'entendrà favorable a la modificació proposada si no s'ha evacuat en el termini d'un mes des de la sol·licitud. En qualsevol cas es donarà audiència als agents socials més representatius de la col·lectivitat i, en especial, dels sectors econòmics que puguen estar interessats segons la seua naturalesa.

c) El període d'informació pública serà com a mínim de dos mesos, i s'anunciarà en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* i en un diari no oficial d'àmplia difusió a les províncies afectades pel pla. El document per a consulta pública i presentació d'al·legacions es trobarà dipositat en un local de l'administració promotora situat en la capital de cadascuna de les províncies afectades i, si és el cas, dels ajuntaments afectats pel canvi d'ordenació.

d) Quan el pla continga modificacions de l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana o d'altres plans aprovats, en els anuncis d'obertura del període d'informació pública i en els requeriments d'informe que es dirigisquen als òrgans i administracions públiques afectades es farà constar expressament l'esmentada circumstància.

e) Es demanarà dictamen dels municipis el planeament urbanístic dels quals puga veure's afectat per les determinacions del pla d'acció territorial sectorial.

f) El termini per a emetre els informes i els dictàmens pels distintes departaments i òrgans competents serà de dos mesos comptadors a partir de la data de la recepció de la sol·licitud. La falta d'emissió en termini no interrompra la tramitació del pla.

g) L'aprovació provisional correspondrà a la Conselleria competent per raó de la matèria que promoga el pla d'acció territorial sectorial; produïda esta l'elevarà al Consell de la Generalitat a l'efecte de la seua aprovació definitiva, llevat que implique modificació de l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana, en este cas la proposta que s'eleva al Consell de la Generalitat per a la seua aprovació definitiva haurà d'anar acompanyada d'un informe del conseller competent en matèria d'ordenació del territori i urbanisme.

21 de mayo de 1992, relativa a la conservació de los hàbitats naturales y de la fauna y la flora silvestres, así como en los de protección del patrimonio cultural conforme a la Ley de la Generalitat, del Patrimonio Cultural Valenciano.

2. Los planes de acción territorial sectoriales podrán modificar directamente planes de acción territorial o planes urbanísticos aprobados. En tales supuestos, deberán incorporar un anexo en el que, además de concretar las mejoras en la ordenación que se proponen y las razones que las justifiquen, se acompañe un documento de refundición que refleje tanto las nuevas determinaciones como las que queden en vigor.

Artículo 60. Formulació y tramitació

1. Los planes de acción territorial sectoriales podrán ser promovidos y elaborados por las distintas administraciones territoriales y sus órganos o departamentos competentes en razón de la materia.

2. Los planes de acción territorial sectoriales se tramitarán según las normas previstas para la estrategia territorial de la Comunidad Valenciana, con las siguientes especificaciones:

a) Estos planes deberán ser objeto de informe de la Conselleria competente en materia de ordenación del territorio y urbanismo en el plazo de un mes. Dicho informe versará sobre materias objeto de su competencia, será preceptivo y deberá evacuarse con carácter previo a la apertura del periodo de información pública. Si transcurrido un mes desde la solicitud efectuada por la administración o departamento promotor del plan, dicho informe no hubiera sido formulado, se entenderá que es favorable.

b) Corresponde a la Conselleria competente por razón de la materia o sector a que se refiera el plan de acción territorial sectorial acordar la apertura del periodo de información pública. Si el plan contiene determinaciones que modifiquen planes de acción territorial formulados por una administración u órgano distinto del que formule aquél, la Conselleria a la que corresponda acordar la apertura del periodo de información pública, antes del inicio de éste, le solicitará la emisión de informe. Este informe no tendrá carácter vinculante, y se entenderá favorable a la modificación propuesta si no se hubiera evacuado en el plazo de un mes desde la solicitud. En cualquier caso se dará audiencia a los agentes sociales más representativos de la colectividad, y en especial de los sectores económicos que puedan estar interesados en función de su naturaleza.

c) El periodo de información pública será como mínimo de dos meses, y se anunciará en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* y en un diario no oficial de amplia difusión en las provincias afectadas por el plan. El documento para consulta pública y presentación de alegaciones se encontrará depositado en un local de la administración promotora sito en la capital de cada una de las provincias afectadas y, en su caso, de los ayuntamientos afectados por el cambio de ordenación.

d) Cuando el plan contenga modificaciones de la Estrategia Territorial de la Comunidad Valenciana o de otros planes aprobados, en los anuncios de apertura del periodo de información pública y en los requerimientos de informe que se dirijan a los órganos y administraciones públicas afectadas se hará constar expresamente dicha circunstancia.

e) Se recabará dictamen de los municipios cuyo planeamiento urbanístico pudiera verse afectado por las determinaciones del Plan de Acción Territorial Sectorial.

f) El plazo para emitir los informes y dictámenes por los distintos departamentos y órganos competentes será de dos meses contados a partir de la fecha de la recepción de su solicitud. Su falta de emisión en plazo no interrumpirá la tramitación del Plan.

g) La aprobación provisional corresponderá a la Conselleria competente por razón de la materia que promueva el Plan de Acción Territorial Sectorial; producida ésta lo elevará al Consell de la Generalitat a efectos de su aprobación definitiva, salvo que implique modificación de la Estrategia Territorial de la Comunidad Valenciana, en cuyo caso la propuesta que se eleve al Consell de la Generalitat para su aprobación definitiva deberá ir acompañada de un informe del Conseller competente en materia de ordenación del territorio y urbanismo.

CAPÍTOL III
Sistema d'informació territorial

Article 61. Instruments al servici del Sistema d'Informació Territorial

Serán instruments al servici de la funció pública d'ordenació territorial tots aquells mitjans que permeten conèixer el territori de la Comunitat Valenciana i les relacions entre les actuacions territorials i els efectes econòmics, socials i ambientals associats, de tal manera que es puguen generar conclusions i previsions útils per a la planificació.

Article 62. El Sistema d'Informació Territorial

1. La Conselleria competent en matèria d'ordenació del territori i urbanisme disposarà d'un Sistema d'Informació Territorial, com a servici públic, per a obtenir, disposar i difondre informació veraç sobre la situació física del territori, el paisatge, el patrimoni cultural, els riscos i les aptituds, els modes d'assentaments, l'habitatge, els graus d'ocupació, la distribució espacial d'activitats, les afecions i qualssevol altres circumstàncies d'interés territorial.

Utilitzarà bases espacials de referència a les escales adequades per a realitzar treballs d'àmbit regional, provincial i municipal, però també per a completar els anteriors amb informació del context territorial nacional i europeu.

2. El Sistema d'Informació Territorial mantindrà actualitzada la cartografia temàtica del medi físic, del paisatge, dels assentaments de població, de l'habitatge, de les activitats econòmiques, de les infraestructures i transport, dels equipaments i del planejament territorial o urbanístic i sectorial que resulte necessari per al compliment de les funcions d'anàlisi i diagnòstic.

3. El funcionament del Sistema d'Informació Territorial es desenrotllarà de manera coordinada amb l'Institut Cartogràfic Valencià i l'Institut d'Estudis Territorials i del Paisatge.

4. Reglamentàriament s'establiran els mitjans del règim d'accés al Sistema d'Informació Territorial, i se'n garantirà la utilització pública.

Article 63. Obligatorietat del Sistema d'Informació Territorial

1. L'elaboració dels instruments de planejament urbanístic i territorial haurà d'utilitzar la informació subministrada pel Sistema d'Informació Territorial. No obstant això, quan amb ocasió de la redacció del planejament del qual es tracte s'efectuen anàlisis més detallades del territori, les decisions podran fonamentar-se en la informació proporcionada per estos.

2. La Conselleria competent en territori i urbanisme publicarà i mantindrà actualitzades cartografies temàtiques per a l'ús racional del sòl. Per mitjà d'una ordre del conseller competent en estes matèries, podran declarar-se de necessària observació per a la redacció del planejament els estudis territorials i les cartografies temàtiques que siguen rellevants.

Article 64. Cooperació i garanties estadístiques

Els agents territorials, organismes públics, concessionaris o particulars facilitaràn la informació que els sol·licite la Conselleria competent en ordenació del territori i urbanisme per a millorar el funcionament del Sistema d'Informació Territorial. Serán objecte de protecció i quedaran emparats pel secret estadístic les dades personals que obtinga el Sistema d'Informació Territorial tant directament dels informadors com dels arxius i registres administratius.

CAPÍTOL IV
Institut d'Estudis Territorials i del Paisatge

Article 65. Funcions i objecte

1. Es crea l'Institut d'Estudis Territorials i del Paisatge com a organisme autònom de caràcter mercantil adscrit a la Conselleria competent en matèria de territori que té per objecte l'anàlisi, el diagnòstic i la formulació de propostes i alternatives per a l'ordenació territorial de la Comunitat Valenciana.

CAPÍTULO III
Sistema de información territorial

Artículo 61. Instrumentos al servicio del sistema de información territorial

Serán instrumentos al servicio de la función pública de ordenación territorial todos aquellos medios que permitan conocer el territorio de la Comunidad Valenciana y las relaciones entre las actuaciones territoriales y los efectos económicos, sociales y medioambientales asociados, de tal modo que se puedan generar conclusiones y previsiones útiles para la planificación.

Artículo 62. El Sistema de Información Territorial

1. La Conselleria competente en materia de ordenación del territorio y urbanismo dispondrá de un Sistema de Información Territorial, como servicio público, para obtener, disponer y difundir información veraz sobre la situación física del territorio, el paisaje, el patrimonio cultural, riesgos y aptitudes, modos de asentamientos, vivienda, grados de ocupación, distribución espacial de actividades, afeciones y cualesquiera otras circunstancias de interés territorial.

Utilizará bases espaciales de referencia a las escalas adecuadas para realizar trabajos de ámbito regional, provincial y municipal, pero también para completar los anteriores con información del contexto territorial nacional y europeo.

2. El Sistema de Información Territorial mantendrá actualizada la cartografía temática del medio físico, del paisaje, de los asentamientos de población, de la vivienda, de las actividades económicas, de las infraestructuras y transporte, de los equipamientos y del planeamiento territorial o urbanístico y sectorial que resulte necesaria para el cumplimiento de las funciones de análisis y diagnóstico.

3. El funcionamiento del Sistema de Información Territorial se desarrollará de manera coordinada con el Instituto Cartográfico Valencià y el Instituto de Estudios Territoriales y del Paisaje.

4. Reglamentariamente se establecerán los medios del régimen de acceso al Sistema de Información Territorial, garantizando su utilización pública.

Artículo 63. Obligatoriedad del Sistema de Información Territorial

1. La elaboración de los instrumentos de planeamiento urbanístico y territorial deberá utilizar la información suministrada por el Sistema de Información Territorial. No obstante, cuando con ocasión de la redacción del planeamiento de que se trate se efectúen análisis más detallados del territorio, las decisiones podrán fundamentarse en la información proporcionada por éstos.

2. La Conselleria competente en territorio y urbanismo publicará y mantendrá actualizadas cartografías temáticas para el uso racional del suelo. Mediante orden del Conseller competente en tales materias, podrán declararse de necesaria observancia para la redacción del planeamiento los estudios territoriales y las cartografías temáticas que sean relevantes.

Artículo 64. Cooperación y garantías estadísticas

Los agentes territoriales, organismos públicos, concesionarios o particulares facilitaràn la información que les solicite la Conselleria competente en ordenación del territorio y urbanismo para mejorar el funcionamiento del Sistema de Información Territorial. Serán objeto de protección y quedarán amparados por el secreto estadístico los datos personales que obtenga el Sistema de Información Territorial tanto directamente de los informantes como de los archivos y registros administrativos.

CAPÍTULO IV
Instituto de Estudios Territoriales y del Paisaje

Artículo 65. Funciones y objeto

1. Se crea el Instituto de Estudios Territoriales y del Paisaje como organismo autónomo de carácter mercantil adscrito a la Conselleria competente en materia de territorio que tiene por objeto el análisis, diagnóstico y formulación de propuestas y alternativas para la ordenación territorial de la Comunidad Valenciana.

2. Quedarà integrat en la Xarxa Europea d'Observatoris Territorials i cooperarà estretament amb la Secretaria Permanent d'aquesta xarxa europea i amb l'Observatori Nacional Espanyol.

3. S'habilita el Consell de la Generalitat per a adoptar les mesures de caràcter financer i pressupostari necessàries per al correcte funcionament de l'esmentat organisme.

Article 66. Composició

1. L'Institut tindrà, almenys, dues àrees tècniques: una dedicada al paisatge i una altra al territori. Com també serà seu del Consell del Territori i el Paisatge.

2. L'organització i el règim de l'Institut es desenrotllarà mitjançant un decret del Consell de la Generalitat.

Article 67. Funcions de l'Àrea de Territori

L'Àrea de Territori avaluarà la realitat territorial des d'una perspectiva global a través de la informació obtinguda i d'un conjunt d'indicadors de diagnòstic i de seguiment. La informació i l'avaluació territorial realitzada comportarà:

- Detecció de la problemàtica existent en l'espai en els terminis necessaris per a la presa de decisions.
- Construcció d'escenaris alternatius per al desenrotllament a llarg termini del territori.
- Facilitar la gestió per a avaluar l'eficàcia de les polítiques d'ordenació territorial.
- Proposar l'Estratègia Territorial Valenciana.
- Analitzar i informar amb caràcter preceptiu els projectes i plans, l'aprovació dels quals, siga competència de la Generalitat que tinguen incidència sobre el territori. L'informe haurà de ser emés en el termini d'un mes, transcorregut el qual s'entendrà atorgat en sentit favorable.
- Seguiment i avaluació del desenrotllament dels plans d'acció territorial integrats, com també dels plans d'acció territorial sectorials quan ho sol·licite l'òrgan encarregat de la seua gestió.

Article 68. Funcions de l'Àrea de Paisatge

L'Àrea de Paisatge supervisarà i coordinarà les actuacions públiques en matèria de paisatge. Amb aquest fi:

- Informarà sobre els plans de paisatge, programes d'imatge urbana, inventaris i catàlegs previstos en el títol II d'esta llei.
- Establirà criteris tècnics per a l'elaboració d'estos.
- Detectarà els problemes relatius al paisatge, i proposarà les accions de protecció, gestió o ordenació del paisatge que resulten més adequades per a la presa de decisions.
- Farà un seguiment de les accions adoptades per a avaluar l'eficàcia de les polítiques de paisatge.
- Impulsarà i fomentarà campanyes de conscienciació, divulgació i formació.

TÍTOL IV Gestió Territorial

CAPÍTOL I Disposiciones generals

Article 69. Objecte de la gestió territorial

La gestió territorial té per objecte la materialització dels objectius i criteris de l'ordenació del territori establerts en la present llei i desenrotllats en els diferents instruments d'ordenació previstos.

Article 70. Finalitats dels poders públics per a la gestió del territori

Els poders públics, en l'exercici de les seues competències en matèria d'ordenació del territori, adoptaran les mesures previstes en aquesta llei amb les següents finalitats:

- Fomentar un desenrotllament sostenible, que afavorisca la protecció del territori, el paisatge i el patrimoni cultural associat a este.

2. Quedará integrado en la Red Europea de Observatorios Territoriales y cooperará estrechamente con la Secretaría Permanente de esta red europea y con el Observatorio Nacional Español.

3. Se habilita al Consell de la Generalitat para adoptar las medidas de carácter financiero y presupuestario necesarias para el correcto funcionamiento del mencionado organismo.

Artículo 66. Composición

1. El instituto tendrá, al menos, dos áreas técnicas: una dedicada al paisaje y otra al territorio. Asimismo será sede del Consejo del Territorio y el Paisaje.

2. La organización y régimen del instituto se desarrollará mediante decreto del Consell de la Generalitat.

Artículo 67. Funciones del Área de Territorio

El Área de Territorio evaluará la realidad territorial desde una perspectiva global a través de la información obtenida y de un conjunto de indicadores de diagnóstico y seguimiento. La información y la evaluación territorial realizada conllevará:

- Detección de la problemática existente en el espacio en los plazos precisos para la toma de decisiones.
- Construcción de escenarios alternativos para el desarrollo a largo plazo del territorio.
- Facilitar la gestión para evaluar la eficacia de las políticas de ordenación territorial.
- Proponer la Estrategia Territorial Valenciana.
- Analizar e informar con carácter preceptivo los proyectos y planes cuya aprobación sea competencia de la Generalitat que tengan incidencia sobre el territorio. El informe deberá ser emitido en el plazo de un mes, transcurrido el cual se entenderá otorgado en sentido favorable.
- Seguimiento y evaluación del desarrollo de los planes de acción territorial integrados, así como de los planes de acción territorial sectoriales cuando lo solicite el órgano encargado de su gestión.

Artículo 68. Funciones del Área de Paisaje

El Área de Paisaje supervisarà y coordinarà las actuaciones públicas en materia de paisaje. A tal efecto:

- Informarà los planes de paisaje, programas de imagen urbana, inventarios y catálogos previstos en el título II de esta ley.
- Establecerá criterios técnicos para su elaboración.
- Detectarà los problemas relativos al paisaje, proponiendo las acciones de protección, gestión u ordenación del paisaje que resulten más adecuadas para la toma de decisiones.
- Harà un seguimiento de las acciones adoptadas para evaluar la eficacia de las políticas de paisaje.
- Impulsará y fomentará campañas de concienciación, divulgación y formación.

TÍTULO IV Gestión Territorial

CAPÍTULO I Disposiciones generales

Artículo 69. Objeto de la gestión territorial

La gestión territorial tiene por objeto la materialización de los objetivos y criterios de la ordenación del territorio establecidos en la presente ley y desarrollados en los diferentes instrumentos de ordenación previstos.

Artículo 70. Finalidades de los poderes públicos para la gestión del territorio

Los poderes públicos, en el ejercicio de sus competencias en materia de ordenación del territorio, adoptarán las medidas previstas en esta ley con las siguientes finalidades:

- Fomentar un desarrollo sostenible, favoreciendo la protección del territorio, el paisaje y el patrimonio cultural asociado al mismo.

- b) Garantir una utilització racional dels recursos.
- c) Promoure la cohesió social per facilitar als ciutadans l'accés a l'habitatge i millorar l'entorn de les ciutats i del medi rural.
- d) Garantir l'equitat intraterritorial i la competitivitat de la Comunitat Valenciana.

Article 71. Instruments de gestió territorial

Per a la consecució de l'objecte i les finalitats indicades en els articles anteriors, les administracions públiques podran utilitzar els següents instruments de gestió:

- a) Programes i projectes per a la sostenibilitat i la qualitat de vida.
- b) Llindars de consum de recursos i emissió de contaminants a partir d'un sistema d'indicadors territorials i ambientals.
- c) Recursos financers provinents de:
  - Quotes de sostenibilitat.
  - Gestió del patrimoni públic de sòl.
  - El Fons d'Equitat Territorial.
- d) Sistemes de coordinació i control del compliment dels objectius i criteris d'ordenació del territori establerts en aquesta llei i dels instruments de planificació territorial.

CAPÍTOL II

Accions per a la sostenibilitat i qualitat de vida

Article 72. Objecte, fins i àmbit

1. Són accions per a la sostenibilitat i per a la millora de la qualitat de vida dels ciutadans les que tenen per objecte la consecució d'algun dels objectius establerts en els articles 2.2 i 2.3 d'esta llei, s'escometen com a conseqüència de la gestió territorial i són finançades amb els recursos previstos en l'article 71.c).

2. Estes accions es materialitzaran per mitjà dels programes i projectes desenvolupats en els articles següents.

3. Poden comprendre l'execució d'obres, la implantació d'instal·lacions i la prestació de servicis, i referir-se a qualsevol camp de l'acció pública com ara la recuperació ambiental, paisatgística o del patrimoni cultural, les infraestructures, el transport, l'educació, la promoció social, l'activació econòmica, l'agricultura, la millora del medi rural, o qualsevol altra necessària per a la consecució dels seus objectius.

Secció primera

Programes per a la sostenibilitat i per a la qualitat de vida

Article 73. Funcions

Els programes per a la sostenibilitat i per a la qualitat de vida estableixen els compromisos temporals, econòmics, financers i administratius per a l'execució d'un o diversos projectes que tenen per objecte la consecució dels objectius establerts en l'article 2 d'esta llei.

Article 74. Iniciativa i gestió

1. Correspon la iniciativa i gestió dels programes per a la sostenibilitat i la qualitat de vida:

a) Als ajuntaments quan siguin finançats amb els fons procedents de l'alienació de l'aprofitament urbanístic que resulte de la gestió del sòl urbanitzable, als quals es refereix l'article 86, del cànon i compensacions per instal·lacions en el sòl no urbanitzable, als quals es refereix l'article 85.1, i els finançats amb la meitat destinada al propi municipi o a altres vinculats territorialment a este, procedent de l'adquisició de quotes de sostenibilitat a les quals es refereix l'article 84.2.a).

La gestió d'estos últims, quan afecte diversos municipis, requerirà la subscripció de convenis entre ells, que garantisquen la seua viabilitat.

b) A la Generalitat els programes finançats pel Fons d'Equitat Territorial. Qualsevol municipi podrà proposar una iniciativa de programa per al seu finançament.

- b) Garantizar una utilización racional de los recursos.
- c) Promover la cohesión social facilitando a los ciudadanos el acceso a la vivienda y mejorando el entorno de las ciudades y del medio rural.
- d) Garantizar la equidad intraterritorial y la competitividad de la Comunidad Valenciana.

Artículo 71. Instrumentos de gestión territorial

Para la consecució del objeto y las finalidades indicadas en los artículos anteriores, las administraciones públicas podrán utilizar los siguientes instrumentos de gestión:

- a) Programas y proyectos para la sostenibilidad y la calidad de vida.
- b) Umbrales de consumo de recursos y emisión de contaminantes a partir de un sistema de indicadores territoriales y ambientales.
- c) Recursos financieros provenientes de:
  - Cuotas de sostenibilidad.
  - Gestión del patrimonio público de suelo.
  - El Fondo de Equidad Territorial.
- d) Sistemas de coordinación y control del cumplimiento de los objetivos y criterios de ordenación del territorio establecidos en esta ley y de los instrumentos de planificación territorial.

CAPÍTULO II

Acciones para la sostenibilidad y calidad de vida

Artículo 72. Objeto, fines y ámbito

1. Son acciones para la sostenibilidad y para la mejora de la calidad de vida de los ciudadanos las que teniendo por objeto la consecució de alguno de los objetivos establecidos en el artículo 2.2 y 2.3 de la presente ley, se acometen como consecuencia de la gestión territorial y son financiadas con los recursos previstos en su artículo 71.c).

2. Tales acciones se materializarán mediante los programas y proyectos desarrollados en los artículos siguientes.

3. Pueden comprender la ejecución de obras, la implantación de instalaciones y la prestación de servicios, y referirse a cualquier campo de la acción pública como la recuperación medioambiental, paisajística o del patrimonio cultural, las infraestructuras, el transporte, la educación, la promoción social, la activación económica, la agricultura, la mejora del medio rural, o cualquier otra necesaria para la consecució de sus objetivos.

Sección primera

Programes para la sostenibilidad y para la calidad de vida

Artículo 73. Funciones

Los programas para la sostenibilidad y para la calidad de vida establecen los compromisos temporales, económicos, financieros y administrativos para la ejecución de uno o varios proyectos que tienen por objeto la consecució de los objetivos establecidos en el artículo 2 de la presente ley.

Artículo 74. Iniciativa y gestión

1. Corresponde la iniciativa y gestión de los programas para la sostenibilidad y la calidad de vida:

a) A los ayuntamientos cuando sean financiados con los fondos procedentes de la enajenación del aprovechamiento urbanístico resultante de la gestión del suelo urbanizable, a que se refiere el artículo 86, del canon y compensaciones por instalaciones en el suelo no urbanizable, a que se refiere el artículo 85.1, y los financiados con la mitad destinada al propio municipio o a otros vinculados territorialmente a él, procedente de la adquisición de cuotas de sostenibilidad a que se refiere el artículo 84.2.a).

La gestión de estos últimos, cuando afecte a varios municipios, requerirá la suscripción de convenis entre ellos, que garanticen su viabilidad.

b) A la Generalitat los programas financiados por el Fondo de Equidad Territorial. Cualquier municipio podrá proponer una iniciativa de programa para su financiación.

2. Els plans d'acció territorial podran contindre la previsió de programes d'actuacions per a la sostenibilitat i per a la qualitat de vida.

3. En qualsevol cas, correspon l'aprovació dels esmentats programes i dels projectes que els desenrotllen al Consell de la Generalitat.

Article 75. Documentació i contingut

Els programes per a la sostenibilitat i per a la qualitat de vida contendran els següents documents:

a) Memòria descriptiva que propose l'àmbit de l'actuació, identifique els problemes detectats i establisca els objectius que es plantejen.

b) Memòria justificativa de la seua adequació als fins establerts per a esta classe d'actuacions, als criteris establerts per esta llei i a les determinacions dels plans d'acció territorial vigents en el seu àmbit. Justificació dels beneficis que s'esperen obtenir en relació amb els problemes detectats.

c) Llista de projectes que desenrotllaran el programa. Cronograma global de les actuacions i cost d'estes relacionat amb l'obtenció de les fonts de finançament.

d) Estudi economicfinancer que concrete els mitjans que es comprometran per a l'execució del programa.

Article 76. Tramitació

La tramitació dels programes serà la mateixa que l'establerta per als plans parcials en la legislació urbanística en vigor de la Generalitat.

Secció segona

Projectes per a la sostenibilitat i per a la qualitat de vida

Article 77. Funcions

Els projectes per a la sostenibilitat i per a la qualitat de vida defineixen totes les accions necessàries per a l'execució de cada actuació, inclourà les obres, les instal·lacions i els servicis que calguen.

Article 78. Promoció

La iniciativa per a la promoció de projectes correspon a l'òrgan que va iniciar el programa o a una altra administració pública.

Els particulars podran proposar iniciatives de projectes per a l'execució indirecta.

Article 79. Documentació i contingut dels projectes

La documentació i contingut de cada projecte seran els adequats per a la consecució de l'actuació que desenrotllen. En qualsevol cas, hauran de contindre:

a) Justificació de l'adequació al programa que desenrotllen.

b) Definició de les actuacions objecte del projecte, fins i tot de les obres o instal·lacions si calguera, amb grau de precisió suficient per a poder ser desenrotllades, per persona física o jurídica diferent al redactor.

c) Pressupost d'execució de l'actuació.

d) Planificació temporal.

Article 80. Tramitació i aprovació

La tramitació dels projectes serà la mateixa que l'establerta per als plans parcials en la legislació urbanística en vigor de la Comunitat Valenciana.

CAPÍTOL III

Llindars de sostenibilitat

Article 81. Sistema d'indicadors territorials i ambientals. Llindars

1. El Consell de la Generalitat establirà, per mitjà de decret, indicadors de consum de recursos, especialment d'aigua, sòl i d'energia, així com d'emissió de contaminants al sòl, aigua i

2. Los planes de acción territorial podrán contener la previsión de programas de actuaciones para la sostenibilidad y para la calidad de vida.

3. En cualquier caso, corresponde la aprobación de dichos programas y de los proyectos que lo desarrollen al Consell de la Generalitat.

Artículo 75. Documentación y contenido

Los programas para la sostenibilidad y para la calidad de vida contendrán los siguientes documentos:

a) Memoria descriptiva que proponga el ámbito de la actuación, identifique los problemas detectados y establezca los objetivos que se plantean.

b) Memoria justificativa de su adecuación a los fines establecidos para esta clase de actuaciones, a los criterios establecidos por esta ley y a las determinaciones de los planes de acción territorial vigentes en su ámbito. Justificación de los beneficios que se esperan obtener en relación con los problemas detectados.

c) Relación de proyectos que desarrollarán el programa. Cronograma global de las actuaciones y coste de las mismas relacionado con la obtención de las fuentes de financiación.

d) Estudio económico-financiero que concrete los medios que se comprometerán para la ejecución del programa.

Artículo 76. Tramitación

La tramitación de los programas será la misma que la establecida para los planes parciales en la legislación urbanística en vigor de la Generalitat.

Sección segunda

Proyectos para la sostenibilidad y para la calidad de vida

Artículo 77. Funciones

Los proyectos para la sostenibilidad y para la calidad de vida definen todas las acciones necesarias para la ejecución de cada actuación, incluyendo las obras, instalaciones y servicios que sean necesarios.

Artículo 78. Promoción

La iniciativa para la promoción de proyectos corresponde al órgano que inició el programa o a otra administración pública.

Los particulares podrán proponer iniciativas de proyectos para su ejecución indirecta.

Artículo 79. Documentación y contenido de los proyectos

La documentación y contenido de cada proyecto serán los adecuados para la consecución de la actuación que desarrollan. En cualquier caso, contendrán:

a) Justificación de la adecuación al programa que desarrollan.

b) Definición de las actuaciones objeto del proyecto, incluso de las obras o instalaciones si fueren precisas, con grado de precisión suficiente para poder ser desarrolladas, por persona física o jurídica diferente al redactor.

c) Presupuesto de ejecución de la actuación.

d) Planificación temporal.

Artículo 80. Tramitación

La tramitación de los proyectos será la misma que la establecida para los planes parciales en la legislación urbanística en vigor de la Comunidad Valenciana.

CAPÍTULO III

Umbrales de sostenibilidad

Artículo 81. Sistema de indicadores territoriales y ambientales. Umbrales

1. El Consell de la Generalitat establecerá, mediante decreto, indicadores de consumo de recursos, especialmente de agua, suelo y de energía, así como de emisión de contaminantes. al suelo, agua

atmosfera per a tot l'àmbit de la Comunitat Valenciana. Els plans d'acció territorial integrats previstos en l'article 48 i següents d'esta llei, podran establir indicadors específics per a l'àmbit de la seua respectiva àrea funcional. El Sistema d'Informació Territorial portarà un registre actualitzat dels paràmetres objecte de regulació.

2. El decret del Consell de la Generalitat i els plans d'acció territorial integrats referits en l'apartat anterior fixaran, basant-se en els indicadors esmentats, l'indiar de consum de recursos i emissió de contaminants per als seus respectius àmbits d'actuació. Podran fer-ho de forma gradual, i hauran d'ajustar-se a la disponibilitat de dades i de criteris científics emanats d'institucions de reconeguda solvència, i respecte del legalment establerts per la legislació sectorial corresponent.

Article 82. Planificació urbanística sostenible

1. Els municipis exerciran la competència de planificació urbanística, amb els límits que imposen els valors territorials, naturals, paisatgístics, culturals dignes de protecció i la disponibilitat de recursos en el seu terme municipal.

2. Els municipis vetllaran perquè el planejament previst no supere els l'indiar de consum de recursos i emissió de contaminants fixats per decret o establerts en els plans d'acció territorial que afecten el seu terme.

3. A l'efecte els plans generals, plans especials i plans parcials de millora o qualsevol altre instrument previst en la legislació urbanística que permeta la transformació de nous espais establiran en la seua memòria justificativa el percentatge de sòl efectivament ocupat, el susceptible d'ocupació en execució del planejament vigent, i el que resultaria de l'aprovació del document tramitat, com també la intensitat dels usos previstos. El mateix tractament donaran a la resta de conceptes per als quals hi haja indicadors territorials i ambientals, referits a tot l'àmbit municipal.

4. Seran beneficiaris prioritaris de les accions per a la sostenibilitat i la qualitat de vida finançades a càrrec del Fons d'Equitat Territorial, en primer lloc els municipis que establisquen polítiques encaminades a la reducció dels seus indicadors inicials i en segon lloc, els que els mantinguen per sota dels l'indiar establerts.

CAPÍTOL IV *Quotes de sostenibilitat*

Article 83. Quotes de sostenibilitat

Són quotes de sostenibilitat les aportacions derivades de les accions consumidores de recursos o emissores de contaminants a les accions per a la sostenibilitat i la qualitat de vida, conforme al que estableix esta llei.

Article 84. Quotes de sostenibilitat derivades de la gestió urbanística

1. El planejament municipal podrà sobrepassar, per causa justificada, els l'indiar establerts. En este supòsit els municipis contribuiran a la sostenibilitat i destinaran, anualment i durant la vigència del pla, una quantitat dels paràmetres de la qual es determinaran per la normativa reglamentària, a programes i projectes per a la sostenibilitat i la qualitat de vida a què es refereix el capítol II d'este títol. Per mitjà de decret, el Consell de la Generalitat regularà la quantia i la forma en què ha de calcular-se esta quota.

2. L'import que resulte de les quotes de sostenibilitat aportades per un municipi es destinarà:

a) La meitat a programes o projectes per a la sostenibilitat i per a la qualitat de vida del municipi, o a altres que li estiguen vinculats territorialment i presenten índexs menors als l'indiar de consum de recursos i emissió de contaminants, o els reduïsquen.

b) La meitat, al Fons d'Equitat Territorial.

Article 85. Quotes de sostenibilitat derivades d'actuacions en sòl no urbanitzable

y atmósfera para todo el ámbito de la Comunidad Valenciana. Los planes de acción territorial integrados previstos en el artículo 48 y siguientes de esta ley, podrán establecer indicadores específicos para el ámbito de su respectiva área funcional. El Sistema de Información Territorial llevará un registro actualizado de los parámetros objeto de regulación.

2. El decreto del Consell de la Generalitat y los planes de acción territorial integrados referidos en el apartado anterior fijarán, basándose en los citados indicadores, umbrales de consumo de recursos y emisión de contaminantes para sus respectivos ámbitos de actuación. Podrán hacerlo de forma paulatina, ajustándose a la disponibilidad de datos y de criterios científicos emanados de instituciones de reconocida solvencia, y con respeto a los legalmente establecidos por la legislación sectorial correspondiente.

Artículo 82. Planificación urbanística sostenible

1. Los municipios ejercerán su competencia de planificación urbanística, con los límites que impongan los valores territoriales, naturales, paisajísticos, culturales dignos de protección y la disponibilidad de recursos en su término municipal.

2. Los municipios velarán porque el planeamiento previsto no supere los umbrales de consumo de recursos y emisión de contaminantes fijados por decreto o establecidos en los planes de acción territorial que afecten a su término.

3. A tal efecto los planes generales, planes especiales y planes parciales de mejora o cualquier otro instrumento previsto en la legislación urbanística que permita la transformación de nuevos espacios establecerán en su memoria justificativa el porcentaje de suelo efectivamente ocupado, el susceptible de ocupación en ejecución del planeamiento vigente, y el que resultaría de la aprobación del documento tramitado, así como la intensidad de los usos previstos. El mismo tratamiento darán al resto de conceptos para los que existan indicadores territoriales y ambientales, referidos a todo el ámbito municipal.

4. Serán beneficiarios prioritarios de las acciones para la sostenibilidad y la calidad de vida financiadas con cargo al fondo de equidad territorial, en primer lugar los municipios que establezcan políticas encaminadas a la reducción de sus indicadores iniciales y en segundo lugar, los que los mantengan por debajo de los umbrales establecidos.

CAPÍTULO IV *Cuotas de sostenibilidad*

Artículo 83. Cuotas de sostenibilidad

Son cuotas de sostenibilidad las aportaciones derivadas de las acciones consumidoras de recursos o emisoras de contaminantes a las acciones para la sostenibilidad y la calidad de vida, conforme a lo establecido en la presente ley.

Artículo 84. Cuotas de sostenibilidad derivadas de la gestión urbanística

1. El planeamiento municipal podrá sobrepassar, por causa justificada, los umbrales establecidos. En tal supuesto, los municipios contribuirán a la sostenibilidad destinando, anualmente y durante la vigencia del plan, una cantidad cuyos parámetros se determinarán por la normativa reglamentaria, a programas y proyectos para la sostenibilidad y la calidad de vida a que se refiere el capítulo II del presente título. Mediante decreto, el Consell de la Generalitat regulará la cuantía y la forma en que debe calcularse esta cuota.

2. El importe resultante de las cuotas de sostenibilidad aportadas por un municipio se destinará:

a) La mitad a programas o proyectos para la sostenibilidad y para la calidad de vida del propio municipio, o a otros que le estén vinculados territorialmente y presenten índices menores a los umbrales de consumo de recursos y emisión de contaminantes, o los reduzcan.

b) La mitad, al Fondo de Equidad Territorial.

Artículo 85. Cuotas de sostenibilidad derivadas de actuaciones en suelo no urbanizable

1. Els ingressos procedents del cànon establert per a les actuacions en el sòl no urbanitzable amb declaració d'interès comunitari seran destinats íntegrament a actuacions que tendeixen al manteniment i recuperació del territori o del paisatge, en l'àmbit del municipi.

2. Les actuacions implantades a través de plans especials compensaran al Fons d'Equitat Territorial en concepte de quota de sostenibilitat amb l'import equivalent al cost de les dotacions i obres d'urbanització que hagen resultat de la implantació sobre sòl classificat com urbanitzable establertes en la legislació urbanística vigent.

Queden exceptuades del règim del cànon i de les cessions d'este article les infraestructures que s'atindran al que estableix l'article 87 d'esta llei.

Article 86. Gestió dels patrimonis públics de sòl

En el marc establert per la legislació bàsica estatal sobre els patrimonis públics de sòl, el Consell de la Generalitat podrà regular el finançament d'actuacions d'interès social per a la protecció, la millora o la recuperació de l'entorn urbà, territori i paisatge amb recursos que provenen de la gestió de l'esmentat patrimoni, com també les que tinguen per objecte la promoció d'habitatges subjectes a algun règim de protecció pública.

Article 87. Quotes de sostenibilitat derivades de la implantació d'infraestructures

1. L'execució de projectes de qualsevol tipus d'infraestructura, excepte les agràries que contribuïsqen a la sostenibilitat, que discorra o vole sobre terrenys classificats com no urbanitzable amb independència de la naturalesa pública o privada del seu promotor, haurà de contribuir al manteniment i la recuperació del territori i el paisatge.

2. Els particulars titulars o promotors de la infraestructura assignaran al Fons d'Equitat Territorial, i sempre dins del còmput total de les càrregues, una quantia equivalent al 2% del pressupost d'execució.

3. Els pressupostos anuals de les administracions públiques que incloguen l'execució d'infraestructures hauran d'incorporar el criteri de sostenibilitat a estes, i destinaran una quantitat equivalent, almenys del 2% del total assignat a tal fi, al Fons d'Equitat Territorial, que no suposarà increment pressupostari.

4. Les promogudes per l'Administració de l'Estat es regularan d'acord amb la seua pròpia normativa.

CAPÍTOL V

Fons per a l'Equitat Territorial

Article 88. Fons per a l'Equitat Territorial

1. El Consell de la Generalitat instrumentalitzarà un Fons per a l'Equitat Territorial de naturalesa finalista amb l'objecte d'administrar els fons que provenen de la gestió territorial i el finançament de programes i projectes per a la sostenibilitat i la qualitat de vida.

2. Els recursos del Fons per a l'Equitat Territorial estaran constituïts per:

- a) Els procedents de la gestió territorial, d'acord amb este títol.
- b) Recursos assignats pels pressupostos de la Generalitat.
- c) Fons provinents de l'Estat i de la Unió Europea que li puegan ser assignats.
- d) Aportacions d'institucions i particulars.

TÍTOL V

Governament del territori i paisatge

Article 89. Principis de governament

La presa de decisions per a una ordenació equilibrada i sostenible del territori es fonamentarà en processos basats en els principis següents:

1. Los ingresos procedentes del canon establecido para las actuaciones en el suelo no urbanizable con declaración de interés comunitario serán destinados íntegramente a actuaciones tendentes al mantenimiento y recuperación del territorio o del paisaje, en el ámbito del propio municipio.

2. Las actuaciones implantadas a través de planes especiales compensarán al Fondo de Equidad Territorial en concepto de cuota de sostenibilidad con el importe equivalente al coste de las dotaciones y obras de urbanización que hubieran resultado de su implantación sobre suelo clasificado como urbanizable establecidas en la legislación urbanística vigente.

Quedan exceptuadas del régimen del canon y de las cesiones de este artículo las infraestructuras que se atenderán a lo establecido en el artículo 87 de esta ley.

Artículo 86. Gestión de los patrimonios públicos de suelo

En el marco establecido por la legislación básica estatal sobre los patrimonios públicos de suelo, el Consell de la Generalitat podrà regular la financiación de actuaciones de interés social para la protección, mejora o recuperación del entorno urbano, territorio y paisaje con recursos provenientes de la gestión de dicho patrimonio, así como las que tengan por objeto la promoción de viviendas sujetas a algún régimen de protección pública.

Artículo 87. Cuotas de sostenibilidad derivadas de la implantación de infraestructuras

1. La ejecución de proyectos de cualquier tipo de infraestructura, excepto las agrarias que contribuyan a la sostenibilidad, que discorra o vuele sobre terrenos clasificados como no urbanizables con independencia de la naturaleza pública o privada de su promotor, deberá contribuir al mantenimiento y recuperación del territorio y el paisaje.

2. Los particulares titulares o promotores de la infraestructura asignarán al Fondo de Equidad Territorial, y siempre dentro del cómputo total de las cargas, una cuantía equivalente al 2% del presupuesto de ejecución.

3. Los presupuestos anuales de las administraciones públicas que incluyan la ejecución de infraestructuras incorporarán el criterio de sostenibilidad a las mismas, destinando una cantidad equivalente, al menos del 2% del total asignado a tal fin, al Fondo de Equidad Territorial, que no supondrá incremento presupuestario.

4. Las promovidas por la administración del estado se regularán conforme a su propia normativa.

CAPÍTULO V

Fondo para la Equidad Territorial

Artículo 88. Fondo para la Equidad Territorial

1. El Consell de la Generalitat instrumentalitzarà un Fondo para la Equidad Territorial de naturalesa finalista con el objeto de administrar los fondos provenientes de la gestión territorial y la financiación de programas y proyectos para la sostenibilidad y la calidad de vida.

2. Los recursos del Fondo para la Equidad Territorial estarán constituídos por:

- a) Los procedentes de la gestión territorial, conforme al presente título.
- b) Recursos asignados por los presupuestos de la Generalitat.
- c) Fondos provenientes del estado y de la Unión Europea que le puegan ser asignados.
- d) Aportaciones de instituciones y particulares.

TÍTULO V

Gobernanza del territorio y paisaje

Artículo 89. Principios de gobernanza

La toma de decisiones para una ordenación equilibrada y sostenible del territorio se fundamentará en procesos basados en los siguientes principios:

a) Exercici responsable de les competències atribuïdes pels diferents òrgans de les administracions públiques, amb garantia del principi d'informació recíproca.

b) Coherència en les accions de l'administració pública que tinguin incidència sobre l'ordenació del territori dins d'un sistema complex.

c) Eficàcia en la presa de decisions d'ordenació territorial.

d) Participació dels ciutadans en les fases dels processos de decisió sobre polítiques, plans i programes territorials.

e) Accessibilitat a la informació territorial de tots els ciutadans.

Article 90. Concertació i harmonització de les competències administratives amb transcendència territorial

1. Les relacions entre administracions públiques afectades en les matèries regulades per aquesta llei es regiran pels principis de coordinació i cooperació, i garantiran la plena aplicació i eficàcia dels instruments d'ordenació del territori, sense perjudici de les competències atribuïdes a cadascuna d'aquelles.

2. Les administracions públiques amb competències en matèria d'ordenació territorial i urbanística o sectorial amb rellevància territorial o que exercisquen actes d'ocupació o d'utilització del sòl o el subsòl hauran de concertar les actuacions que afecten al territori valencià i, en especial, l'aprovació dels instruments de planificació i execució, i podran amb este fi formalitzar convenis de col·laboració i cooperació entre administracions.

3. L'administració de la Generalitat prestarà la cooperació i assistència activa que una altra administració poguera demanar per a l'eficaz exercici de les seues competències. Amb este fi haurà de coordinar-se amb l'administració general de l'estat i, si és el cas, de la Unió Europea per a l'execució d'actuacions estratègiques d'interès suprarregional.

Article 91. Competències del Consell de la Generalitat en matèria d'ordenació territorial i paisatge

1. El Consell de la Generalitat dirigirà la política territorial i en matèria de paisatge a la Comunitat Valenciana i establirà les estratègies, directrius i objectius per a la seua ordenació per mitjà de disposicions reglamentàries i els instruments regulats en esta llei.

2. En l'exercici de les seues competències sobre l'ordenació del territori i el paisatge, el Consell de la Generalitat actuarà de forma coherent, i integrarà en les polítiques, plans i programes sectorials que tinguen incidència territorial les estratègies, directrius i objectius establertes en esta llei i en els instruments que la desenrotllen.

El Consell de la Generalitat realitzarà la funció de coordinació a què es refereix l'article 90 d'esta llei.

3. En cas de discrepància entre el Consell de la Generalitat i les entitats locals, després del coneixement mutu de les posicions mantingudes per cada una de les parts, prevaldrà la decisió del Consell de la Generalitat, que haurà d'estar justificada en l'aplicació dels criteris i objectius establerts en la present llei i en els instruments d'ordenació territorial, sense perjudici d'acudir a les tècniques de control de la legalitat dels actes i acords de les corporacions locals previstes en la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local.

4. El Consell de la Generalitat podrà delegar les competències a què es refereix el present article en una comissió delegada del Consell de la Generalitat, en la qual estaran representats els departaments amb competències en matèria de territori, medi ambient, urbanisme, economia, indústria, cultura i infraestructures.

5. Si el planejament urbanístic continguera determinacions incompatibles amb l'execució d'infraestructures previstes en instruments d'ordenació territorial aprovats pel Consell de la Generalitat conforme al que disposa esta llei, prevaldran estos, i haurà d'iniciar-se el procediment oportú per a la corresponent adaptació dels plans urbanístics. En qualsevol cas, la falta d'adaptació d'estos no impedirà l'execució de les infraestructures corresponents.

a) Ejercicio responsable de las competencias atribuidas por los diferentes órganos de las administraciones públicas, con garantía del principio de información recíproca.

b) Coherencia en las acciones de la administración pública que tengan incidencia sobre la ordenación del territorio dentro de un sistema complejo.

c) Eficacia en la toma de decisiones de ordenación territorial.

d) Participación de los ciudadanos en las fases de los procesos de decisión sobre políticas, planes y programas territoriales.

e) Accesibilidad a la información territorial de todos los ciudadanos.

Artículo 90. Concertación y armonización de las competencias administrativas con transcendencia territorial

1. Las relaciones entre administraciones públicas afectadas en las materias reguladas por esta ley se regirán por los principios de coordinación y cooperación, y garantizarán la plena aplicación y eficacia de los instrumentos de ordenación del territorio, sin perjuicio de las competencias atribuidas a cada una de ellas.

2. Las administraciones públicas con competencias en materia de ordenación territorial y urbanística o sectorial con relevancia territorial o que ejerzan actos de ocupación o utilización del suelo o el subsuelo deberán concertar las actuaciones que afecten al territorio valenciano y, en especial, la aprobación de los instrumentos de planificación y ejecución, pudiendo a tal fin formalizar convenios de colaboración y cooperación entre administraciones.

3. La administración de la Generalitat prestará la cooperación y asistencia activa que otra administración pudiera recabar para el eficaz ejercicio de sus competencias. A estos efectos deberá coordinarse con la administración general del estado y, en su caso, de la Unión Europea para la ejecución de actuaciones estratégicas de interés suprarregional.

Artículo 91. Competencias del Consell de la Generalitat en materia de ordenación territorial y paisaje

1. El Consell de la Generalitat dirigirá la política territorial y en materia de paisaje en la Comunidad Valenciana, y establecerá las estrategias, directrices y objetivos para su ordenación mediante disposiciones reglamentarias y los instrumentos regulados en la presente ley.

2. En el ejercicio de sus competencias sobre la ordenación del territorio y el paisaje, el Consell de la Generalitat actuará de forma coherente, integrando en las políticas, planes y programas sectoriales que tengan incidencia territorial, las estrategias, directrices y objetivos establecidos en la presente ley y en los instrumentos que la desarrollen.

El Consell de la Generalitat realitzarà la funció de coordinació a que se refiere el artículo 90 de la presente ley.

3. En caso de discrepancia entre el Consell de la Generalitat y las entidades locales, previo mutuo conocimiento de las posiciones mantenidas por cada una de las partes, prevalecerá la decisión del Consell de la Generalitat, que deberá estar justificada en la aplicación de los criterios y objetivos establecidos en la presente ley y en los instrumentos de ordenación territorial, sin perjuicio de acudir a las técnicas de control de la legalidad de los actos y acuerdos de las corporaciones locales previstas en la Ley 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases del Régimen Local.

4. El Consell de la Generalitat podrá delegar las competencias a que se refiere el presente artículo en una Comisión Delegada del Consell de la Generalitat, en la que estarán representados los departamentos con competencias en materia de territorio, medio ambiente, urbanismo, economía, industria, cultura e infraestructuras.

5. Si el planeamiento urbanístico contuviera determinaciones incompatibles con la ejecución de infraestructuras previstas en instrumentos de ordenación territorial aprobados por el Consell de la Generalitat conforme a lo dispuesto en esta ley, prevalecerán éstos, debiendo iniciarse el procedimiento oportuno para la correspondiente adaptación de los planes urbanísticos. En cualquier caso, la falta de adaptación de éstos no impedirá la ejecución de las infraestructuras correspondientes.

Article 92. Competències de la Conselleria competent en matèria de territori, medi ambient i urbanisme

1. La Conselleria competent en matèria de territori, medi ambient i urbanisme impulsarà i desplegarà la política territorial del Consell de la Generalitat per mitjà de l'elaboració i tramitació dels plans territorials i urbanístics, com també aprovant-los o proposant-ne l'aprovació en els termes previstos en la present llei. Elaborarà i tramitarà el decret de creació del Fons d'Equitat Territorial previst en l'article 88.

2. La Conselleria competent en matèria de territori, medi ambient i urbanisme impulsarà i desenrotllarà la política de paisatge del Consell de la Generalitat per mitjà de l'elaboració i tramitació dels plans de paisatge, inventaris i catàlegs, com també els aprovarà o en proposarà l'aprovació.

3. La Conselleria competent en matèria de territori, medi ambient i urbanisme prestarà la cooperació i assistència activa que una altra administració poguera demanar per a l'eficaz exercici de les seues competències a què es refereix l'article 90 d'esta llei.

Per a l'exercici de les seues competències, impulsarà el desenrotllament de l'Institut d'Estudis Territorials i del Paisatge, com a òrgan d'anàlisi, diagnòstic i formulació de propostes i alternatives, i dels òrgans i fòrums de debat i participació ciutadana previstos en els articles 99 i 100 d'esta llei.

Article 93. Altres òrgans de la Generalitat

Els departaments de la Generalitat en l'elaboració, tramitació i aprovació de plans, programes i projectes amb incidència territorial, hauran d'integrar les estratègies, directrius i objectius territorials fixats en esta llei o en els instruments en ella previstos.

Article 94. Competències de l'administració local

Les diputacions, els ajuntaments i els òrgans de govern i administració de les altres entitats locals participaran en la política territorial de la Comunitat Valenciana per mitjà de la intervenció en els processos de presa de decisions del Consell de la Generalitat sobre l'ordenació del territori i a través de la formulació, tramitació i proposta de la planificació urbanística conforme al que estableixen els articles 95 i 96 d'esta llei.

Article 95. Ordenació del territori per mitjà de la planificació urbanística

1. Els plans generals i els plans especials regulats en la legislació urbanística, en desenvolupament de les funcions que els són pròpies, poden establir algunes determinacions d'ordenació territorial, segons el que estableixen els articles següents.

2. En tot cas, els plans generals i especials, en establir la seua ordenació territorial i urbanística, justificaran la seua adequació a les previsions establertes en esta llei i en els instruments d'ordenació del territori que els afecten.

Article 96. Determinacions d'ordenació territorial en el planejament municipal

1. Els plans generals i, si és el cas, els plans especials que actuen com a instruments d'ordenació del territori quan adopten decisions i estableixen propostes en el seu àmbit que, per la seua importància, resulten de transcendència supramunicipal.

2. Es consideren propostes de transcendència supramunicipal l'establiment de reserves de sòl per a infraestructures, zones verdes i espais lliures, dotacions i equipaments susceptibles de vertebrar el territori o per a l'emplaçament d'actuacions estratègiques d'interès públic. A més d'aquelles determinacions dels plans municipals que conforme a la legislació urbanística, l'administració de la Generalitat està facultada per a formular inconvenients o objeccions en els actes de competència autonòmica d'aprovació definitiva dels esmentats plans.

Article 97. Adequació dels plans municipals als instruments d'ordenació del territori

1. Els plans generals en establir la seua ordenació urbanística estructural, es referiran als criteris i determinacions pròpies dels

Artículo 92. Competencias de la Conselleria competente en materia de territorio, medio ambiente y urbanismo

1. La Conselleria competente en materia de territorio, medio ambiente y urbanismo impulsará y desarrollará la política territorial del Consell de la Generalitat mediante la elaboración y tramitación de los planes territoriales y urbanísticos, así como aprobando o proponiendo su aprobación en los términos previstos en la presente ley. Elaborará y tramitará el decreto de creación del Fondo de Equidad Territorial previsto en el artículo 88.

2. La Conselleria competente en materia de territorio, medio ambiente y urbanismo impulsará y desarrollará la política de paisaje del Consell de la Generalitat mediante la elaboración y tramitación de los planes de paisaje, inventarios y catálogos, así como aprobándolos o proponiendo su aprobación.

3. La Conselleria competente en materia de territorio, medio ambiente y urbanismo prestará la cooperación y asistencia activa que otra administración pudiera recabar para el eficaz ejercicio de sus competencias a que se refiere el artículo 90 de esta ley.

Para el ejercicio de sus competencias, impulsará el desarrollo del Instituto de Estudios Territoriales y del Paisaje, como órgano de análisis, diagnóstico y formulación de propuestas y alternativas, y de los órganos y foros de debate y participación ciudadana previstos en los artículos 99 y 100 de esta ley.

Artículo 93. Otros órganos de la Generalitat

Los departamentos de la Generalitat en la elaboración, tramitación y aprobación de planes, programas y proyectos con incidencia territorial, deberán integrar las estrategias, directrices y objetivos territoriales fijados en la presente ley o en los instrumentos en ella previstos.

Artículo 94. Competencias de la administración local

Las diputaciones, los ayuntamientos y los órganos de gobierno y administración de las demás entidades locales participarán en la política territorial de la Comunidad Valenciana mediante su intervención en los procesos de toma de decisiones del Consell de la Generalitat sobre la ordenación del territorio y a través de la formulación, tramitación y propuesta de la planificació urbanística conforme a lo establecido en los artículos 95 y 96 de la presente ley.

Artículo 95. Ordenación del territorio mediante la planificación urbanística

1. Los planes generales y los planes especiales regulados en la legislación urbanística, en desarrollo de las funciones que les son propias, pueden establecer ciertas determinaciones de ordenación territorial, según lo establecido en los artículos siguientes.

2. En todo caso, los planes generales y especiales, al establecer su ordenación territorial y urbanística, justificarán su adecuación a las previsions establecidas en esta ley y en los instrumentos de ordenación del territorio que les afecten.

Artículo 96. Determinaciones de ordenación territorial en el planeamiento municipal

1. Los planes generales y, en su caso, los planes especiales actúan como instrumentos de ordenación del territorio cuando adoptan decisiones y establecen propuestas en su propio ámbito que, por su importancia, resultan de transcendencia supramunicipal.

2. Se consideran propuestas de transcendencia supramunicipal el establecimiento de reservas de suelo para infraestructuras, zonas verdes y espacios libres, dotaciones y equipamientos susceptibles de vertebrar el territorio o para el emplazamiento de actuaciones estratégicas de interés público. Además de aquellas determinaciones de los planes municipales, que conforme a la legislación urbanística, la administración de la Generalitat está facultada para formular reparos u objeciones en los actos de competencia autonómica de aprobación definitiva de dichos planes.

Artículo 97. Adequación de los planes municipales a los instrumentos de ordenación del territorio

1. Los planes generales al establecer su ordenación urbanística estructural, estarán sujetos a los criterios y determinaciones propias

instruments d'ordenació del territori que siguin d'aplicació en el seu àmbit, almenys en les directrius definitòries de l'estratègia d'evolució urbana i ocupació del territori, en la classificació del sòl, en la divisió del territori en zones d'ordenació urbanística, en l'ordenació del sòl no urbanitzable, en el tractament dels béns de domini públic no municipal, en l'ordenació dels centres cívics o activitats susceptibles de generar trànsit intens, com també en la delimitació de la xarxa estructural o primària de dotacions públiques.

2. Els plans especials no previstos en el planejament, les modificacions de planejament general i els plans parcials de millora que comporten classificacions de sòl no urbanitzable en urbanitzable hauran de fonamentar la seua adequació o millora de les determinacions de l'ordenació territorial i urbanística incorporant un estudi per a l'avaluació ambiental estratègica que incloga la justificació de l'esmentada adequació.

Article 98. Seguiment d'altres instruments amb incidència territorial i resolució de conflictes

1. A fi de vetllar per l'eficàcia de la política territorial de la Generalitat i la conseqüent aplicació dels criteris, directrius i objectius establerts en la present llei i en els instruments que s'hi preveuen, l'administració pública, els seus concessionaris o agents, que promoguen un pla, programa o projecte amb incidència en el territori, remetran a la Conselleria competent en matèria d'ordenació del territori i urbanisme un exemplar del document, excepte quan es tracte de plans, programes o projectes que han de ser aprovats pel Consell de la Generalitat, per les seues comissions delegades o per qualsevol de les conselleries en exercici de les seues respectives competències. En estos casos, l'òrgan responsable de la tramitació, en qualsevol moment anterior a l'aprovació, podrà sol·licitar a la Conselleria competent en territori i urbanisme que es pronuncie sobre la conformitat amb els mencionats criteris, directrius, objectius i instruments.

2. En el termini d'un mes des de la data d'entrada en la Conselleria competent en matèria d'ordenació del territori i urbanisme del document a què es refereix l'apartat anterior, esta haurà d'emetre informe sobre l'adequació o no del pla, projecte o programa a les determinacions d'esta llei. La falta d'emissió en termini s'entendrà favorable a l'actuació.

Si l'informe és negatiu o introdueix condicions o modificacions no acceptades per l'administració promotora de l'actuació, la divergència de criteris serà resolta pel Consell de la Generalitat, llevat que es tracte d'obres o projectes d'interès general de l'estat, en este cas s'estarà al que dispose la legislació aplicable.

Article 99. Vies de participació

La Generalitat fomentarà la utilització de les vies de participació existents i crearà aquelles altres que calguen per a facilitar, fomentar i garantir la participació institucional i dels ciutadans en la presa de decisions en matèria d'ordenació del territori.

Article 100. Juntes de participació de territori i paisatge

1. El Consell de la Generalitat aprovarà per mitjà de decret la composició i funcions de les juntes de participació de territori i paisatge.

2. Estes constitueixen la via directa d'intervenció ciutadana en la política territorial i del paisatge, i hauran de donar cabuda en la seua composició tant a les institucions públiques a què es refereixen els articles anteriors com a les associacions els fins de les quals tinguen vinculació directa amb el territori o el paisatge.

3. Les funcions que se'ls atribuïsquen es referiran com a mínim a:

a) Informe previ dels plans d'acció territorial integrats que afecten totalment o parcialment l'àmbit de la junta.

b) Participació en la definició dels objectius de qualitat paisatgística dels plans de paisatge.

de los instrumentos de ordenación del territorio que sean de aplicación en su ámbito, al menos en las directrices definitorias de la estrategia de evolución urbana y ocupación del territorio, en la clasificación del suelo, en la división del territorio en zonas de ordenación urbanística, en la ordenación del suelo no urbanizable, en el tratamiento de los bienes de dominio público no municipal, en la ordenación de los centros cívicos o actividades susceptibles de generar tráfico intenso, así como en la delimitación de la red estructural o primaria de dotaciones públicas.

2. Los planes especiales no previstos en el planeamiento, las modificaciones de planeamiento general y los planes parciales de mejora que conlleven clasificaciones de suelo no urbanizable en urbanizable deberán fundamentar su adecuación o mejora de las determinaciones de la ordenación territorial y urbanística incorporando un estudio para la evaluación ambiental estratégica que incluya la justificación de dicha adecuación.

Artículo 98. Seguimiento de otros instrumentos con incidencia territorial y resolución de conflictos

1. Con el fin de velar por la eficacia de la política territorial de la Generalitat y la consecuente aplicación de los criterios, directrices y objetivos establecidos en la presente ley y en los instrumentos en ella previstos, la administración pública, sus concesionarios o agentes, que promuevan un plan, programa o proyecto con incidencia en el territorio, remitirán a la Conselleria competente en materia de ordenación del territorio y urbanismo un ejemplar del documento, salvo cuando se trate de planes, programas o proyectos que hayan de ser aprobados por el Consell de la Generalitat, por sus comisiones delegadas o por cualquiera de las Consellerias en ejercicio de sus respectivas competencias. En estos casos, el órgano responsable de su tramitación, en cualquier momento anterior a la aprobación, podrá solicitar a la Conselleria competente en territorio y urbanismo que se pronuncie sobre su conformidad con los mencionados criterios, directrices, objetivos e instrumentos.

2. En el plazo de un mes desde la fecha de entrada en la Conselleria competente en materia de ordenación del territorio y urbanismo del documento al que se refiere el apartado anterior, ésta deberá emitir informe sobre la adecuación o no del plan, proyecto o programa a las determinaciones de esta ley. Su falta de emisión en plazo se entenderá favorable a la actuación.

Si el informe fuera negativo o introdujera condiciones o modificaciones no aceptadas por la administración promotora de la actuación, la divergencia de criterios se resolverá por el Consell de la Generalitat, salvo que se trate de obras o proyectos de interés general del estado, en cuyo caso se estará a lo que disponga la legislación aplicable.

Artículo 99. Cauces de participación

La Generalitat fomentarà la utilización de los cauces de participación existentes y creará aquellos otros que sean necesarios para facilitar, fomentar y garantizar la participación institucional y de los ciudadanos en la toma de decisiones en materia de ordenación del territorio.

Artículo 100. Juntas de participación de territorio y paisaje

1. El Consell de la Generalitat aprovarà mediante decreto la composición y funciones de las juntas de participación de territorio y paisaje.

2. Estas constituyen el cauce directo de intervención ciutadana en la política territorial y del paisaje, debiendo dar cabida en su composición tanto a las instituciones públicas a que se refieren los artículos anteriores como a las asociaciones cuyos fines tengan vinculación directa con el territorio o el paisaje.

3. Las funciones que se les atribuyan se referirán como mínimo a:

a) Informe previo de los planes de acción territorial integrados que afecten total o parcialmente al ámbito de la junta.

b) Participación en la definición de los objetivos de calidad paisajística de los planes de paisaje.

c) Informe previ dels programes i projectes per a la sostenibilitat i la qualitat de vida que afecten totalment o parcialment l'àmbit de la junta.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Referències entre normes legals

Les referències contingudes en la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat, Reguladora de l'Activitat Urbanística, a la pertinència d'aplicar institucions legals regulades en la Llei 6/1989, de 7 de juliol, de la Generalitat, d'Ordenació del Territori de la Comunitat Valenciana, s'entendran efectuades respecte als instruments i les determinacions establerts en esta llei.

Segona. Avanços dels instruments d'ordenació del territori

1. Els òrgans competents per a la formació de l'estratègia territorial i dels plans d'acció territorial podran formular documents preliminars que servescuen d'orientació per a la redacció, així com per suscitar consultes i negociacions amb les diferents administracions públiques afectades i amb els agents econòmics i socials més representatius de la Comunitat Valenciana.

2. Estos documents, que podran ser exposats al públic a fi de donar cabuda a la participació ciutadana, només tindran efectes administratius interns, i es consideraran actes preparatoris de la redacció definitiva del corresponent instrument d'ordenació.

Tercera. Drets de tanteig i retracte urbanístic

Es reconeix a la Generalitat i als municipis la prerrogativa de l'exercici dels drets de tanteig i retracte administratiu per als fins propis de l'activitat urbanística, en els termes següents:

1. A l'efecte d'incrementar el patrimoni públic del sòl municipal o autonòmic, intervenir en el mercat immobiliari i facilitar el compliment dels objectius dels plans, el planejament territorial i urbanístic podrà delimitar àrees de reserva de terrenys en què les transmissions oneroses de tots o alguns dels béns immobles ubicats en aquelles quedaran subjectes a l'exercici dels drets de tanteig i retracte a favor de l'administració titular de la reserva efectuada.

2. El procediment aplicable per a l'exercici del dret de tanteig i retracte s'efectuarà, en defecte de legislació sectorial aplicable, conforme al següent:

a) Els propietaris dels béns afectats per estes delimitacions hauran de notificar a l'administració titular de la reserva, la decisió d'alienar-los o permutar-los, amb expressió del preu o contraprestació i la resta de condicions essencials de la transmissió, a l'efecte del possible exercici del dret de tanteig per l'administració interessada durant un termini de seixanta dies naturals, comptadors des de l'endemà a aquell en què s'haja produït l'esmentada notificació.

b) L'administració interessada podrà exercir el dret de retracte quan no se'ls haja fet la notificació previnguda en l'apartat anterior, s'hi ometa qualssevol dels requisits exigits o resultara inferior al preu efectiu de la transmissió o menys oneroses les restants condicions d'esta.

c) Este dret de retracte haurà d'exercir-se en el termini de seixanta dies naturals, comptadors des de l'endemà de la notificació de la transmissió efectuada, que la persona que l'adquirisca haurà de fer en tot cas a l'administració municipal o autonòmica corresponent, per mitjà del lliurament de còpia de l'escriptura o document en què es formalitze.

d) L'efecte de la notificació per a l'exercici del dret de tanteig caducarà als quatre mesos següents a aquesta sense que s'efectue la transmissió. La transmissió realitzada transcorregut aquest termini s'entendrà efectuada sense la l'esmentada notificació, a l'efecte de l'exercici del dret de retracte.

e) No podran inscriure's en el Registre de la Propietat les transmissions efectuades sobre béns immobles inclosos en les expressa-

c) Informe previo de los programas y proyectos para la sostenibilidad y la calidad de vida que afecten total o parcialmente al ámbito de la junta.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera. Referencias entre normas legales

Las referencias contenidas en la Ley 6/1994, de 15 de noviembre, de la Generalitat, Reguladora de la Actividad Urbanística, a la pertinencia de aplicar instituciones legales reguladas en la Ley 6/1989, de 7 de julio, de la Generalitat, de Ordenación del Territorio de la Comunidad Valenciana, se entenderán efectuadas respecto a los instrumentos y determinaciones establecidas en la presente ley.

Segunda. Avances de los instrumentos de ordenación del territorio

1. Los órganos competentes para la formulación de la Estrategia Territorial y de los Planes de Acción Territorial podrán formular documentos preliminares, que sirvan de orientación para su redacción, así como para suscitar consultas y negociaciones con las diferentes Administraciones públicas afectadas y con los agentes económicos y sociales más representativos de la Comunidad Valenciana.

2. Estos documentos, que podrán ser expuestos al público a fin de dar cabida a la participación ciudadana, sólo tendrán efectos administrativos internos, considerándose actos preparatorios de la redacción definitiva del correspondiente instrumento de ordenación.

Tercera. Derechos de tanteo y retracto urbanístico

Se reconoce a la Generalitat y a los municipios la prerrogativa del ejercicio de los derechos de tanteo y retracto administrativo para los fines propios de la actividad urbanística, en los siguientes términos:

1. A efectos de incrementar el patrimonio público del suelo municipal o autonómico, intervenir en el mercado inmobiliario y facilitar el cumplimiento de los objetivos de los planes, el planeamiento territorial y urbanístico podrá delimitar áreas de reserva de terrenos en las que las transmisiones onerosas de todos o algunos de los bienes inmuebles ubicados en ellas quedarán sujetas al ejercicio de los derechos de tanteo y retracto a favor de la administración titular de la reserva efectuada.

2. El procedimiento aplicable para el ejercicio del derecho de tanteo y retracto se efectuará, en defecto de legislación sectorial aplicable, conforme a lo siguiente:

a) Los propietarios de los bienes afectados por estas delimitaciones deberán notificar a la administración titular de la reserva, la decisión de enajenarlos o permutarlos, con expresión del precio o contraprestación y demás condiciones esenciales de la transmisión, a efectos del posible ejercicio del derecho de tanteo por la administración interesada durante un plazo de sesenta días naturales, a contar desde el día siguiente a aquel en que se haya producido dicha notificación.

b) La administración interesada podrá ejercitar el derecho de retracto cuando no se les hubiere hecho la notificación prevenida en el apartado anterior, se omitiere en ella cualesquiera de los requisitos exigidos o resultase inferior al precio efectivo de la transmisión o menos onerosas las restantes condiciones de ésta.

c) Este derecho de retracto deberá ejercitarse en el plazo de sesenta días naturales, contados desde el día siguiente al de la notificación de la transmisión efectuada, que el adquirente deberá hacer en todo caso a la administración municipal o autonómica correspondiente, mediante la entrega de copia de la escritura o documento en que fuere formalizada.

d) Los efectos de la notificación para el ejercicio del derecho de tanteo caducarán a los cuatro meses siguientes a la misma sin que se efectúe la transmisión. La transmisión realizada transcurrido este plazo se entenderá efectuada sin dicha notificación, a efectos del ejercicio del derecho de retracto.

e) No podrán inscribirse en el Registro de la Propiedad las transmisiones efectuadas sobre bienes inmuebles incluidos en las

des delimitacions, si no consta acreditada la realització de les notificacions que s'inclouen anteriorment.

f) Amb este efecte anterior, l'administració titular dels drets de tanteig i retracte per a l'adquisició preferent sobre els béns immobles afectats, remetrà als registres de la propietat corresponents còpia certificada dels plànols que incloguen la delimitació de les àrees de sòl sotmeses a tanteig i retracte administratiu, acompanyada de la relació aprovada de béns i drets afectats, per mitjà de trasllat de còpia de l'acord de delimitació adoptat i de les notificacions als propietaris realitzades en el període d'informació pública. Iguals documents es remetraran al col·legi notarial de València.

3. Els efectes derivats de l'exercici dels drets de tanteig i retracte caducaran, i recuperarà el propietari la plena disposició del bé corresponent, pel mer transcurs del termini de sis mesos, llevat que les parts hagen fixat un altre de mutu acord, comptador des de l'adopció de la corresponent resolució d'adquisició sense que l'administració haja fet efectiu el preu en la forma convinguda, que podrà pagar-se en metàl·lic o per mitjà del lliurament de terrenys de valor equivalent, si les parts així ho convenen.

Quarta. Nova redacció de l'article 10 de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat, Reguladora de l'Activitat Urbanística

L'article 10 de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat, Reguladora de l'Activitat Urbanística, queda redactat de la següent manera:

“Article 10. Classificació i programació del sòl urbanitzable

1. La classificació com a sòl urbanitzable implica l'aptitud dels terrenys per a la urbanització, després de la seua programació. El programa per al desenvolupament de la corresponent actuació integrada és l'instrument urbanístic bàsic per a la transformació del sòl, que ultima la delimitació de l'àmbit de l'actuació, i ratifica l'establert pel planejament o el modifica, i estableix les condicions definitives per al seu desenvolupament.

El desenvolupament del sòl urbanitzable comporta necessàriament l'execució de la totalitat de les infraestructures de servicis, internes i externes, que necessite i genere l'actuació per a no minvar els nivells de servicis existents o desitjables, a càrrec de la corresponent actuació. En especial, haurà de garantir el compliment dels objectius imprescindibles i complementaris dels programes definits en l'article 30 d'esta llei.

Fins que s'aprove definitivament el programa per al desenvolupament de la corresponent actuació integrada, en esta classe de sòl regiran les següents limitacions, sense perjudi de les altres que resulten aplicables per raó d'altres lleis:

1a. Hauran de respectar-se les determinacions sobre usos que estableisca el planejament general municipal.

2a. Només podran realitzar-se aquelles construccions destinades a explotacions agrícoles, forestals, ramaderes, cinegètiques o semblants, que guarden relació directa amb la naturalesa i destinació de la finca, i s'adapten als plans o normes establerts per la Conselleria competent en matèria d'agricultura i en este sentit esta haja emés informe, com també les corresponents a obres i servicis públics.

3a. Els tipus d'estes construccions hauran de ser adequats al seu emplaçament i condició aïllada, d'acord amb les normes que el planejament general estableisca, i quedaran prohibides les edificacions característiques de les zones urbanes.

4a. Excepcionalment, es podran autoritzar amb caràcter provisional les obres de reparació o reforma -sense ampliació- previstes en esta classe de sòl. Les ampliacions d'indústries legalment implantades i en funcionament es podran autoritzar en els termes previstos en el règim transitori previst a l'efecte en la llei del sòl no urbanitzable.

5a. En les transmissions de propietat, divisions i segregacions de terrenys no podran efectuar-se fraccionaments en contra de l'esmentada llei o de les determinacions que sobre parcel·la mínima continga el planejament general municipal si exigeix una superfície

expresadas delimitaciones, si no consta acreditada la realizació de les notificacions contempladas anteriorment.

f) A los efectos anteriores, la administración titular de los derechos de tanteo y retracto para la adquisición preferente sobre los bienes inmuebles afectados, remitirá a los Registros de la Propiedad correspondientes copia certificada de los planos que reflejen la delimitación de las áreas de suelo sometidas a tanteo y retracto administrativo, acompañada de la relación aprobada de bienes y derechos afectados, mediante traslado de copia del acuerdo de delimitación adoptado y de las notificaciones a los propietarios realizadas en el período de información pública. Igualmente se remitirán al Colegio Notarial de Valencia.

3. Los efectos derivados del ejercicio de los derechos de tanteo y retracto caducarán, recuperando el propietario la plena disposición del bien correspondiente, por el mero transcurso del plazo de seis meses, salvo que las partes hayan fijado otro de mutuo acuerdo, a contar desde la adopción de la correspondiente resolución de adquisición sin que la Administración haya hecho efectivo el precio en la forma convenida, que podrá pagarse en metálico o mediante la entrega de terrenos de valor equivalente, si las partes así lo convienen.

Quarta. Nueva redacción del artículo 10 de la Ley 6/1994, de 15 de noviembre, de la Generalitat, Reguladora de la Actividad Urbanística

El artículo 10 de la Ley 6/1994, de 15 de noviembre, de la Generalitat, Reguladora de la Actividad Urbanística, queda redactado de la siguiente manera:

“Artículo 10. Clasificación y programación del suelo urbanizable

1. La clasificación como suelo urbanizable supone la aptitud de los terrenos para su urbanización, previa programación de los mismos. El programa para el desarrollo de la correspondiente actuación integrada es el instrumento urbanístico básico para la transformación del suelo, que ultima la delimitación del ámbito de la actuación, ratificando el establecido por el planeamiento o modificándolo, y establece las condiciones definitivas para su desarrollo.

El desarrollo del suelo urbanizable comporta necesariamente la ejecución de la totalidad de las infraestructuras de servicios, internas y externas, que precise y genere la actuación para no menguar los niveles de servicios existentes o deseables, a cargo de la correspondiente actuación. En especial, deberá garantizar el cumplimiento de los objetivos imprescindibles y complementarios de los programas definidos en el artículo 30 de esta ley.

Hasta que se apruebe definitivamente el programa para el desarrollo de la correspondiente actuación integrada, en esta clase de suelo regirán las siguientes limitaciones, sin perjuicio de las demás que resulten aplicables en virtud de otras leyes:

1ª. Deberán respetarse las determinaciones sobre usos que establezca el planeamiento general municipal.

2ª. Sólo podrán realizarse aquellas construcciones destinadas a explotaciones agrícolas, forestales, ganaderas, cinegéticas o similares, que guarden relación directa con la naturaleza y destino de la finca, y se ajusten a los planes o normas establecidos por la Conselleria competente en materia de agricultura y en tal sentido haya ésta emitido informe, así como las correspondientes a obras y servicios públicos.

3ª. Los tipos de estas construcciones habrán de ser adecuados a su emplazamiento y condición aislada, conforme a las normas que el planeamiento general establezca, quedando prohibidas las edificaciones características de las zonas urbanas.

4ª. Excepcionalmente, se podrán autorizar con carácter provisional las obras de reparación o reforma -sin ampliación- previstas en esta clase de suelo. Las ampliaciones de industrias legalmente implantadas y en funcionamiento se podrán autorizar en los términos previstos en el régimen transitorio previsto a tales efectos en la Ley del Suelo No Urbanizable.

5ª. En las transmisiones de propiedad, divisiones y segregaciones de terrenos no podrán efectuarse fraccionamientos en contra de dicha ley o de las determinaciones que sobre parcela mínima contenga el planeamiento general municipal si exige una superficie

major i, si no n'hi ha i en qualsevol supòsit, la que dispose la legislació agrària.

2. El que disposa este article és també aplicable al sòl apte per a urbanitzar de les normes subsidiàries del planejament municipal vigents.”

Cinquena. Declaració d'utilitat pública

L'aprovació dels instruments d'ordenació territorial i la dels projectes d'actuacions per a la sostenibilitat i per a la qualitat de vida, porta implícita la declaració d'utilitat pública de les obres, instal·lacions i servicis que s'iclouen als efectes previstos en la legislació sobre expropiació forçosa.

Sisena. Projectes d'infraestructures d'especial rellevància

Els projectes d'infraestructures d'especial rellevància podran ser declarats d'interés general de la Comunitat Valenciana pel Consell de la Generalitat. En este cas, si els projectes elaborats per l'Administració autonòmica resulten incompatibles amb les determinacions d'un pla urbanístic en vigor i no és possible resoldre les discrepàncies per mitjà d'acord, la decisió de l'òrgan autonòmic competent respecte a l'execució del projecte preval sobre el planejament urbanístic.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. Règim transitori dels procediments

Es podran continuar tramitant i aprovant els instruments de planejament i gestió no adaptats a la present llei, d'acord amb les disposicions de la legislació anterior, si es troben en període d'informació pública, o si desenrotllen plans d'acció territorial aprovats amb anterioritat a l'entrada en vigor de la present llei. No obstant això, el promotor de l'expedient podrà desistir en qualsevol moment de la seua tramitació, si prefereix acollir-se a les disposicions d'esta llei.

Segona. Règim transitori de les previsions d'avaluació ambiental estratègica

1. En tant no es desenrotlle la normativa per a l'avaluació ambiental estratègica prevista en la directiva 2001/42/CE, de 27 de juny de 2001, relativa a l'avaluació dels efectes de determinats plans i programes en el medi ambient, es continuaran realitzant estudis d'impacte ambiental d'acord amb la seua legislació.

2. Els estudis d'impacte ambiental dels instruments d'ordenació territorial i urbanística, a més dels continguts requerits per la legislació d'impacte ambiental, hauran d'incloure l'anàlisi i la integració de les polítiques territorials en la proposta de planificació, i avaluar els efectes d'una actuació concreta sobre el territori. En concret inclouran els continguts següents:

a) Definició d'objectius, que seran tots els expressats en esta llei, a més dels de l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana o altres més detallats si és el cas.

b) Descripció dels impactes directes que volen produir sobre el territori o la societat a través de l'actuació de la qual es tracte. S'expressarà la seua magnitud quantitativa i qualitativa, com a conseqüència de comparar els canvis previsibles en la situació futura i es considerarà que l'actuació es porta a terme, respecte del previsible si no es realitzara.

c) Descripció dels impactes indirectes o no voluntaris que pot produir l'actuació que es tracte sobre la societat i el territori. Es desenrotllarà conforme a com s'ha indicat en l'apartat anterior. Esta descripció exigirà de la valoració d'estos impactes indirectes com a positius o negatius.

d) La descripció dels impactes directes o indirectes es referirà als efectes socioeconòmics i als efectes urbanísticoterritorials.

e) Mesures correctores o compensatòries dels esmentats impactes.

3. A l'efecte establert en esta disposició, es consideraran:

a) Efectes socioeconòmics: les afeccions a l'ocupació, a la inversió, a la renda, al valor del sòl i de les edificacions, a les variacions sobre la població resident, al seu nivell de formació, salut,

mayor y, en su defecto y en cualquier supuesto, la que disponga la legislación agraria.

2. Lo dispuesto en este artículo es también aplicable al suelo apto para urbanizar de las Normas Subsidiarias del Planeamiento Municipal vigentes”.

Quinta. Declaración de utilidad pública

La aprobación de los instrumentos de ordenación territorial y la de los proyectos de actuaciones para la sostenibilidad y para la calidad de vida lleva implícita la declaración de utilidad pública de las obras, instalaciones y servicios contemplados a los efectos previstos en la legislación sobre expropiación forzosa.

Sexta. Proyectos de infraestructuras de especial relevancia

Los proyectos de infraestructuras de especial relevancia podrán ser declarados de interés general de la Comunidad Valenciana por el Consell de la Generalitat. En tal caso, si los proyectos elaborados por la administración autonómica resultaran incompatibles con las determinaciones de un plan urbanístico en vigor y no fuera posible resolver las discrepancias mediante acuerdo, la decisión del órgano autonómico competente respecto a la ejecución del proyecto prevalecerá sobre el planeamiento urbanístico.

DISPOSICIONES TRANSITORIAS

Primera. Régimen transitorio de los procedimientos

Se podrán seguir tramitando y aprobando los instrumentos de planeamiento y gestión no adaptados a la presente ley, conforme a las disposiciones de la legislación anterior, si se encuentran en período de información pública, o si desarrollan planes de acción territorial aprobados con anterioridad a la entrada en vigor de la presente ley. No obstante, el promotor del expediente podrá desistir en cualquier momento de su tramitación, si prefiere acogerse a las disposiciones de esta ley.

Segunda. Régimen transitorio de las previsions de evaluación ambiental estratègica

1. En tanto no se desarrolle la normativa para la evaluación ambiental estratègica prevista en la Directiva 2001/42/CE, de 27 de junio de 2001, relativa a la evaluación de los efectos de determinados planes y programas en el medio ambiente, se seguirán realizando estudios de impacto ambiental conforme a su legislación.

2. Los estudios de impacto ambiental de los instrumentos de ordenación territorial y urbanística, además de los contenidos requeridos por la legislación de impacto ambiental, deberán incluir el análisis y la integración de las políticas territoriales en la propuesta de planificación, y evaluar los efectos de una actuación concreta sobre el territorio. En concreto incluirán los siguientes contenidos:

a) Definición de objetivos, que serán todos los expresados en esta ley, además de los de la Estratègia Territorial de la Comunidad Valenciana u otros más pormenorizados si fuera procedente.

b) Descripción de los impactos directos que quieren producir sobre el territorio o la sociedad a través de la actuación de que se trate. Se expresará su magnitud cuantitativa y cualitativa, como consecuencia de comparar los cambios previsibles en la situación futura considerando que la actuación se lleva a cabo, respecto de lo previsible si no se realizara.

c) Descripción de los impactos indirectos o no voluntarios que puede producir la actuación de que se trate sobre la sociedad y el territorio. Se desarrollará conforme a como se ha indicado en el apartado anterior. Esta descripción exigirá de la valoración de estos impactos indirectos como positivos o negativos.

d) La descripción de los impactos directos o indirectos se referirá a los efectos socioeconòmics i a los efectos urbanístico-territoriales.

e) Medidas correctoras o compensatorias de dichos impactos.

3. A los efectos establecidos en esta disposición, se considerarán:

a) Efectos socioeconòmics: las afecciones al empleo, a la inversión, a la renta, al valor del suelo y de las edificaciones, a las variaciones sobre la población residente, a su nivel de formación,

seguretat i qualitat de vida en general, com també qualsevol altre aspecte d'esta índole que siga rellevant.

b) Efectes urbanístic-territorials: els que afecten a la classificació i qualificació urbanística del sòl, a l'accessibilitat i a la mobilitat, a l'equilibri territorial, a la segregació espacial dels assentaments, a la renovació urbana i altres anàlegs que resulten pertinents.

4. Els estudis d'impacte ambiental hauran d'incloure estudis de paisatge, d'acord amb el que estableix l'article 32.1 d'esta llei.

Tercera. Fixació de llinars

Les determinacions pertanyents a la gestió territorial, vinculades a la fixació de llinars de consum de recursos i emissió de contaminants, previstes en l'article 81 i següents d'esta llei, seran d'aplicació des de l'entrada en vigència del decret del Consell de la Generalitat que fixe el primer d'estos.

Quarta. Adequació dels plans municipals als instruments d'ordenació del territori

L'adequació dels plans municipals als instruments d'ordenació del territori en els termes prevists en l'article 97 d'esta llei serà exigible a aquells que encara no hagen sigut sotmesos al tràmit d'informació pública en el moment de la publicació de l'aprovació definitiva dels corresponents instruments d'ordenació territorial.

Cinquena. Reclassificacions de sòl

Els municipis, els plans generals dels quals, no estiguen adaptats a la Llei de la Generalitat 6/1994, de 15 de novembre, Reguladora de l'Activitat Urbanística, o les directrius definitòries de l'estratègia d'evolució urbana i d'ocupació del territori dels quals, no contingueren els criteris a tindre en compte davant dels eventuals canvis de planejament, que tendeixen a reclassar sòl, que puguen sobrevindre, previstes en l'article 7.1.B) del reglament de planejament de la Comunitat Valenciana queden eximits de l'exigència a què es refereix l'article 13.5 d'esta llei durant un any comptador des de l'entrada en vigència.

DISPOSICIONS DEROGATÒRIES

Primera. Derogació de normes

Queda derogada la Llei 6/1989, de 7 de juliol, de la Generalitat, d'Ordenació del Territori de la Comunitat Valenciana, en allò que no estiguera derogada per la disposició final segona de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat, Reguladora de l'Activitat Urbanística.

Segona. Clàusula general de derogació

Queden derogades quantes disposicions legals o reglamentàries que contradiguen o s'oposen al que disposa la present llei.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Desenrotllament i aplicació de la llei

Es faculta el Consell de la Generalitat per a dictar totes les disposicions calguen per al millor desenrotllament i aplicació de la present llei.

Segona. Entrada en vigència

La present llei entrarà en vigència l'endemà de la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Per tant, ordene que tots els ciutadans, tribunals, autoritats i poders públics als quals pertoque, observen i facen complir esta llei.

València, 30 de juny de 2004

El president de la Generalitat,
FRANCISCO CAMPS ORTIZ

salud, seguridad y calidad de vida en general, así como cualquier otro aspecto de esta índole que sea relevante.

b) Efectos urbanístico-territoriales: los que afectan a la clasificación y calificación urbanística del suelo, a la accesibilidad y a la movilidad, al equilibrio territorial, a la segregación espacial de los asentamientos, a la renovación urbana y otros análogos que resulten pertinentes.

4. Los estudios de impacto ambiental incluirán estudios de paisaje, conforme a lo establecido en el artículo 32.1 de esta ley.

Tercera. Fijación de umbrales

Las determinaciones pertenecientes a la gestión territorial vinculadas a la fijación de umbrales de consumo de recursos y emisión de contaminantes previstas en el artículo 81 y siguientes de esta ley, serán de aplicación desde la entrada en vigor del decreto del Consell de la Generalitat que fije el primero de ellos.

Cuarta. Adecuación de los planes municipales a los instrumentos de ordenación del territorio

La adecuación de los planes municipales a los instrumentos de ordenación del territorio en los términos previstos en el artículo 97 de la presente ley será exigible a aquellos que aún no hayan sido sometidos al trámite de información pública en el momento de la publicación de la aprobación definitiva de los correspondientes instrumentos de ordenación territorial.

Quinta. Reclasificaciones de suelo

Los municipios cuyos planes generales no estén adaptados a la Ley de la Generalitat 6/1994, de 15 de noviembre, Reguladora de la Actividad Urbanística, o cuyas directrices definitivas de la estrategia de evolución urbana y de ocupación del territorio no contuvieran los criterios a tener en cuenta ante los eventuales cambios de planeamiento, tendentes a reclasificar suelo, que puedan sobrevenir, previstes en el artículo 7.1.B) del Reglamento de Planeamiento de la Comunidad Valenciana quedan eximidos de la exigencia a la que se refiere el artículo 13.5 de esta ley durante un año a contar desde su entrada en vigor.

DISPOSICIONES DEROGATORIAS

Primera. Derogación de normas

Queda derogada la Ley 6/1989, de 7 de julio, de la Generalitat, de Ordenación del Territorio de la Comunidad Valenciana, en lo que no estuviera derogada por la disposición final segunda de la Ley 6/1994, de 15 de noviembre, de la Generalitat, Reguladora de la Actividad Urbanística.

Segunda. Cláusula general de derogación

Quedan derogadas cuantas disposiciones legales o reglamentarias contradigan o se opongan a lo dispuesto en la presente ley.

DISPOSICIONES FINALES

Primera. Desarrollo y aplicación de la ley

Se faculta al Consell de la Generalitat para dictar cuantas disposiciones sean precisas para el mejor desarrollo y aplicación de la presente ley.

Segunda. Entrada en vigor

La presente ley entrarà en vigor el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Por tanto, ordeno que todos los ciudadanos, tribunales, autoridades y poderes públicos a los que corresponda, observen y hagan cumplir esta ley.

Valencia, 30 de junio de 2004

El presidente de la Generalitat,
FRANCISCO CAMPS ORTIZ